

An Bhruiséil, 27 Samhain 2018
(OR. en)

14257/1/18
REV 1

**Comhad Idirinstitiúideach:
2018/0231(COD)**

COMPET 772	SAN 391
MI 834	DENLEG 99
IND 343	PHYTOSAN 30
CONSOM 315	SEMENCES 19
JUSTCIV 275	STATIS 73
AGRI 552	ECOFIN 1052
AGRIFIN 132	CADREFIN 353
VETER 82	IA 372
AGRILEG 199	CODEC 1995
ANIMAUX 23	

NÓTA

ó:	Coiste na mBuanionadaithe (Cuid 1)
chuig:	An Chomhairle
Uimh. an doic. roimhe seo:	13836/18 COMPET 730 MI 789 IND 317 CONSOM 303 JUSTCIV 260 AGRI 522 AGRIFIN 119 VETER 75 AGRILEG 183 ANIMAUX 21 SAN 373 DENLEG 96 PHYTOSAN 28 SEMENCES 18 STATIS 70 ECOFIN 1008 CADREFIN 318 IA 350 CODEC 1875
Uimh. an doic. ón gCoim.:	9890/18 COMPET 427 MI 439 IND 158 CONSOM 168 JUSTCIV 141 AGRI 275 AGRIFIN 55 VETER 48 AGRILEG 89 ANIMAUX 8 SAN 184 DENLEG 48 PHYTOSAN 16 SEMENCES 7 STATIS 38 ECOFIN 590 CADREFIN 84 IA 192 CODEC 1001 + ADD 1
Ábhar:	Togra le haghaidh RIALACHÁN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE lena mbunaítear an Clár don mhargadh aonair, d'iomáiochas fiontar, lena n-áirítear fiontair bheaga agus mheánmhéide, agus don staidreamh Eorpach agus lena n-aisghairtear Rialacháin (AE) Uimh. 99/2013, (AE) Uimh. 1287/2013, (AE) Uimh. 254/2014, (AE) Uimh. 258/2014, (AE) Uimh. 652/2014 agus (AE) 2017/826 - <i>Cur chuige ginearálta páirteach</i>

I. RÉAMHRÁ

1. Ar an 7 Meitheamh 2018, chuir an Coimisiún a thogra le haghaidh Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena mbunaítear an Clár don mhargadh aonair, d'iomáiochas fiontar, lena n-áirítear fiontair bheaga agus mheánmhéide, agus don staidreamh Eorpach agus lena n-aisghairtear Rialacháin (AE) Uimh. 99/2013, (AE) Uimh. 1287/2013, (AE) Uimh. 254/2014, (AE) Uimh. 258/2014, (AE) Uimh. 652/2014 agus (AE) 2017/826 faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle.
2. Is é is aidhm don Chlár rialachas an mhargaidh inmheánaigh a neartú agus cur ar chumas tomhaltóirí, gnólachtaí agus údarás poiblí lántairbhe a bhaint as comhtháthú agus oscailt an mhargaidh, tacú le hiomáiochas fiontar, go háirithe fiontair bheaga agus mheánmhéide, agus creat a bhunú don staidreamh Eorpach. Beartaítear an Clár a bhunú do thréimhse an chéad chreata airgeadais ilbhliantúil (CAI) eile 2021-2027. Tugtar na gníomhaíochtaí a mhaoinítear le linn tréimhse an CAI reatha le chéile faoi sé chlár réamhtheachtacha (Clár staidrimh Eorpach; COSME; Clár tomhaltóirí; Clár lena gclúdaítear gníomhaíochtaí sonracha i réimse an tuairiscithe airgeadais agus na hiniúcháireachta; Rialachán i ndáil leis an mbiashlabhra, sláinte ainmhithe agus leas ainmhithe, agus i ndáil le sláinte plandaí agus ábhar atáirgthe plandaí; Rialachán lena dtacaítear le rannpháirtíocht tomhaltóirí agus úsáideoirí deiridh eile seirbhísí airgeadais), agus tá roinnt tionscnamh nua ann freisin. Is EUR 4.1 billiún an t-imchlúdach airgeadais foriomlán atá beartaithe.
3. Ó tharla go bhfuil an Rialachán atá beartaithe ar cheann de na pacáistí de thograí a bhaineann leis an CAI, cuireadh ar leataobh gach foráil lena ngabhann impleachtaí buiséadacha nó ar de chineál cothrománach í - agus dá réir sin, ní áirítear iad sa chur chuige ginearálta páirteach atáthar ag iarraidh a shocrú - ag feitheamh ar dhul chun cinn sa bhreis ar an CAI. Baineann na forálacha sin, atá idir lúibíní cearnacha sa téacs, le rannpháirtíocht tríú tíortha (Aithris 55 agus Aithris 56), cosaint bhuiséad an Aontais i gcás easnaimh ghinearálaithe maidir le smacht reachta sna Ballstáit (Aithris 80), an t-imchlúdach airgeadais foriomlán do chur chun feidhme an Chláir (Airteagal 4(1)), na suimeanna tascacha a leithdháiltear ar chuspóirí sonracha (Airteagal 4(2)), rannpháirtíocht tríú tír atá comhlachaithe leis an gClár (Airteagal 5) agus an tagairt don Rialachán maidir le *InvestEU* (Airteagal 15).

4. Cheap Coiste Pharlaimint na hEorpa um an Margadh Inmheánach agus um Chosaint an Tomhaltóra (IMCO) Nicola Danti (S&D, IT) mar rapóirtéir agus tá sé i gceist aige vóta a chaitheamh ar dhréacht-tuarascáil i mí Eanáir 2019. Táthar ag súil go reáchtálfar an vótáil iomlánach i mí Feabhra nó mí an Mhárta 2019.
5. Thug Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa uaidh a thuairim an 17 Deireadh Fómhair 2018¹ agus ghlac sé an tuairim sin, ach táthar ag fanacht fós leis an tuairim ó Choiste na Réigiún.

II. OBAIR SA CHOMHAIRLE

1. Rinne an Mheitheal um Iomaíochas agus Fás (Tionscal) - arna neartú, de réir mar is gá, le saineolaithe ó mheithleacha ábhartha eile - an togra ón gCoimisiún a scrúdú go mion ag cruinnithe a tionóladh idir mí an Mheithimh agus mí na Samhna 2018.
2. Scrúdaíodh an measúnú tionchair a ghabhann leis an togra seo² go mion le linn dhá chruinniú a bhí ag an Meitheal ar an 3 agus an 13 Iúil 2018. Léiríodh leis an scrúdú ar an measúnú tionchair, go dtacaíonn na toscaireachtaí, den chuid is mó, le haidhm an Rialacháin atá beartaithe, chomh maith leis na modhanna, na critéir agus na roghanna a shainaithin an Coimisiún.
3. Ba dhíol sásaimh do na toscaireachtaí ar an mórgóir an togra ón gCoimisiún. Agus é a chur san áireamh go dtugtar gníomhaíochtaí a ndearnadh a mhaoiniú cheana féin faoi chlár réamhtheachtacha dhifriúla le chéile faoin gClár seo, thug na toscaireachtaí dá n-aire an míniú a thug an Coimisiún go gcabhróidh an Clár le simpliú, go gcuideoidh sé sineirgí idir gníomhaíochtaí a chuíchóiriú agus a úsáid, go ndéanfar forluí a laghdú leis agus go bhforálfar do chreat maoiniúcháin níos solúbtha agus níos costéifeachtúla.

¹ 13680/18.

² 9890/18 ADD 2-3.

4. Mar sin féin, mar thoradh ar an bplé ar leibhéal na Meithle, chuir an Uachtaránacht roinnt leasuithe a rinneadh ar an togra bunaidh isteach sa téacs comhréitigh, go háirithe, maidir leis na saincheisteanna seo a leanas:
- réimse an phlanda, na n-ainmhithe, an bhia agus an bheatha a lua go sonrach i dteideal an Rialacháin agus san ábhar, agus sciar an réimse sin á chur san áireamh in imchlúdach airgeadais foriomlán an Chláir;
 - forálacha níos mionsonraithe maidir le cur chun feidhme agus rialachas an Chláir, lena n-áirítear i ndáil le bunú na gclár oibre, ról Choiste an Chórais Staidrimh Eorpaigh, cúnamh ó dhá choiste bhreise agus meastóireacht eatramhacha ar an gClár;
 - cuspóirí an chláir, go háirithe sa mhéid a bhaineann le caitheamh neamh-chomhionann rannpháirtithe sa mhargadh a chosc, tacú le fiontair bheaga agus mheánmhéide, lena n-áirítear san earnáil turasóireachta, forbairt scileanna agus aird faoi leith á tabhairt ar dhigitiú, leasanna tomhaltóirí agus staidreamh Eorpach;
 - na forálacha mionsonraithe maidir le gníomhaíochtaí incháilithe, eintitis incháilithe, costais incháilithe agus rátaí cómhaoinithe i réimse an phlanda, na n-ainmhithe, an bhia agus an bheatha;
 - na forálacha mionsonraithe maidir le gníomhaíochtaí incháilithe i réimse an staidrimh Eorpaigh.
5. Tá an téacs comhréitigh ón Uachtaránacht san Iarscríbhinn a ghabhann leis an nóta seo (léirítear na hathruithe a rinneadh le hais an doiciméid roimhe seo (13836/18) **i gcló trom agus líne faoi** i gcás téacs nua a cuireadh isteach, agus tá [...] don téacs a scríosadh). Ní chuimsítear leis an gcomhréiteach na codanna atá idir lúibíní in Aithris 55, Aithris 56 agus Aithris 80, Airteagal 4(1) agus (2), Airteagal 5 agus Airteagal 15 den Rialachán a bheartaítear i ndáil leis na saincheisteanna a luaitear faoi phointe I.3.

Chomh maith leis sin, cuireadh Airteagal 14(2) den togra idir lúibíní, ós rud é go bhfuil an plé fós ar siúl i gcomhlachtaí ullmhúcháin eile de chuid na Comhairle maidir le rialacha cothrománacha chun tacú le gníomhaíochtaí ar ar bronnadh deimhniú an tSéala Barr Feabhais agus lena leagtar amach coinníollacha carnacha comparáideacha maidir le tacaíocht a chur ar fáil.

Dá bhrí sin, ní dhírítear ach ar chur chuige ginearálta páirteach sa chomhréiteach.

6. Léiríonn an téacs comhréitigh ón Uachtaránacht, a leagtar amach san Iarscríbhinn, na hiarrachtaí leanúnacha atá á ndéanamh ag an Uachtaránacht agus ag na Ballstáit an chothromaíocht cheart a aimsiú idir na leasanna agus cuspóirí éagsúla atá i gceist. Phléigh Coiste na mBuanionadaithe (Cuid I) é ag an gcruinniú a bhí aige ar an 14 Samhain 2018. Tháinig sé chun cinn le linn an phlé sin go bhfuil tromlach na dtoscaireachtaí in ann tacú leis an téacs comhréitigh ón Uachtaránacht. Chinn an Cathaoirleach gur bonn maith é an téacs comhréitigh sin chun teacht ar chur chuige ginearálta páirteach ag an seisiún a bheidh ag an gComhairle (Iomaíochas) ar an 29 Samhain 2018.

Ba cheart a thabhairt ar aird go bhfuil forchoimeádas grinnschrúdaithe parlaiminte ag UK maidir leis an téacs ar fad.

III. CONCLÚID

Iarrtar ar an gComhairle teacht ar chur chuige ginearálta páirteach maidir leis an togra ón gCoimisiún ar bhonn an téacs chomhréitigh a leagtar amach san Iarscríbhinn.

Togra le haghaidh

RIALACHÁN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

lena mbunaítear an Clár don mhargadh aonair, d'iomáiochas fiontar, lena n-áirítear fiontair bheaga agus mheánmhéide, don réimse plandaí, ainmhithe, bia agus beatha, agus don staidreamh Eorpach agus lena n-aisghairtear Rialacháin (AE) Uimh. 99/2013, (AE) Uimh. 1287/2013, (AE) Uimh. 254/2014, (AE) Uimh. 258/2014, (AE) Uimh. 652/2014 agus (AE) 2017/826³

(Téacs atá ábhartha maidir le LEE)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe

Airteagal 43(2), Airteagal 168(4)(b) agus Airteagal 114, Airteagal 173 agus Airteagal 338 de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa⁴,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste na Réigiún⁵,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach,

³ UK: Forchoimeádas grinnscrúdaithe parlaiminte.

⁴ IO C , , lch. .

⁵ IO C , , lch. .

De bharr an méid seo a leanas:

- (1) Is bunchloch de chuid an Aontais é an margadh inmheánach. Ó cuireadh ar bun é, chuir sé go mór leis an bhfás, leis an iomaíochas agus leis an bhfostaíocht. A bhuí leis an margadh inmheánach, cuireadh deiseanna nua agus barainneachtaí scála nua ar fáil do ghnólachtaí, go háirithe micrifhiontair agus fiontair bheaga agus mheánmhéide (FBManna), agus neartaíodh a n-iomaíochas tionsclaíoch. Leis an margadh inmheánach, cabhraíodh poist a chruthú agus ba mhó, dá bharr, an rogha ar phraghsanna ní b'isle a cuireadh ar fáil. Leanann an margadh inmheánach de bheith ina spreagadh chun geilleagar níos láidre, níos cothroime agus níos córa a chur ar bun. Is ceann de mhóréachtaí an Aontais é agus tá sé ar an acmhainn is láidre atá aige i ngeilleagar atá níos domhandaithe anois ná riamh.
- (2) De thoradh na réabhlóide digití agus an domhandaithe, ní mór don mhargadh inmheánach oiriúnú, ar bhonn leanúnach, do thimpeallacht atá ag athrú go tapa. I ngeall ar ré nua na nuálaíochta digití, leantar de dheiseanna a chur ar fáil do ghnólachtaí agus do dhaoine aonair agus de tháirgí nua, samhlacha nua gnó agus deiseanna nua le haghaidh táirgeadh éifeachtúil de staidreamh ardcháilíochta a chruthú ach, san am céanna, is dúshlán é ó thaobh an rialaithe agus an fhorfheidhmithe de.
- (3) Tá cuid mhór de reachtaíocht an Aontais ina bonn agus ina taca ó thaobh fheidhmiú an mhargaidh inmheánaigh. Baineann sé sin, go háirithe, leis an iomaíochas, leis an gcaighdeánú, leis an measúnú comhréireachta, le cosaint tomhaltóirí, le faireachas margaidh agus le réimse an phlanda, na n-ainmhithe, an bhia agus an bheatha ach, ina theannta sin, baineann sé le rialacha i dtaca le gnó, trádáil, idirbhearta airgeadais, staidreamh Eorpach a tháirgeadh agus iomaíocht chóir a chur chun cinn lena soláthraítear cothrom iomaíochta, rud atá ríthábhachtach d'fheidhmiú an mhargaidh inmheánaigh.
- (4) D'ainneoin sin, is ann fós do bhacainní díréireacha gan údar cuí ar fheidhmiú an mhargaidh inmheánaigh agus tá constaicí nua ag teacht chun cinn. Níl i nglacadh rialacha ach an chéad chéim, ach tá sé chomh tábhachtach céanna iad a chur ag feidhmiú. Sa deireadh, baineann sé seo leis an iontaoibh atá ag saoránaigh san Aontas, ina acmhainneacht beart a dhéanamh de réir a bhriathair agus ina chumas poist agus fás a chruthú agus, san am céanna, leas an phobail a chosaint.

- (5) Is ann cheana féin do roinnt clár gníomhaíochta de chuid an Aontais in earnáil an iomaíochais i dtaca le fiontair, lena n-áirítear FBManna, cosaint tomhaltóirí, custaiméirí agus úsáideoirí deiridh i seirbhísí airgeadais, ceapadh beartais i seirbhísí airgeadais agus i réimse an phlanda, na n-ainmhithe, an bhia agus an bheatha. Maoinítear go díreach roinnt gníomhaíochtaí breise faoi línte buiséid an mhargaidh inmheánaigh. Is gá sineirgí idir na gníomhaíochtaí éagsúla a chuíchóiriú agus a úsáid agus creat níos solúbtha a sholáthar chun gníomhaíochtaí a mhaoiniú arb é is aidhm dóibh margadh inmheánach dea-fheidhmiúil a bhaint amach ar an mbealach is éifeachtúla is féidir ó thaobh costas de. Dá bhrí sin, ní mór clár nua a chur ar bun lena dtugtar le chéile gníomhaíochtaí a maoiníodh roimhe seo faoi na cláir eile sin agus faoi línte ábhartha eile buiséid. Chomh maith leis sin, ba cheart tionscnaimh nua a áireamh sa Chlár arb é is aidhm dóibh feidhmiú an mhargaidh inmheánaigh a fheabhsú.
- (6) Is faoi réir clár staidrimh Eorpach ar leith arna bhunú le Rialachán (AE) Uimh. 99/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁶ atá forbairt, táirgeadh agus scaipeadh staidrimh Eorpaigh. Chun leanúnachas a sholáthar maidir leis an staidreamh Eorpach a tháirgeadh agus a scaipeadh, ba cheart a áireamh sa chlár nua freisin gníomhaíochtaí arna gcumhdach ag an gclár staidrimh Eorpach trí chreat a chur ar fáil chun staidreamh Eorpach a fhorbairt, a tháirgeadh agus a scaipeadh. Leis an gclár nua, ba cheart an creat airgeadais don staidreamh Eorpach a chur ar bun chun go soláthrófaí staidreamh Eorpach ardcháilíochta, inchomparáide agus iontaofa chun tacú le beartais uile an Aontais a cheapadh agus a chur chun feidhme chomh maith le faireachán agus meastóireacht a dhéanamh orthu. Meastar gur réamhriachtanas é an neamhspleáchas gairmiúil mar cheann de na prionsabail is tábhachtaí i ndáil le forbairt, táirgeadh agus scaipeadh staidrimh Eorpaigh.

⁶ Rialachán (AE) Uimh. 99/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Eanáir 2013 maidir leis an gclár staidrimh Eorpach 2013–17 (IO L 39, 9.2.2013, lch. 12).

- (6a) Tá staidreamh ardcháilíochta arna fhorbairt, arna tháirgeadh agus arna scaipeadh faoin gclár staidrimh Eorpach riachtanach le haghaidh cinnteoireacht ar bhonn fianaise; ba cheart an staidreamh Eorpach a bheith ar fáil go tráthuíl, i gcomhréir le prionsabail Chód Cleachtais an Staidrimh Eorpaigh, agus ba cheart go gcuirfeadh sé le cur chun feidhme bheartais an Aontais mar a léirítear sa Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, go háirithe an rialachas eacnamaíoch neartaithe agus comhtháthaithe, an comhtháthú eacnamaíoch, sóisialta agus críochach, an fhorbairt inbhuanaithe, an beartas talmhaíochta, gné shóisialta na hEorpa agus an domhandú.
- (6b) Tá an staidreamh Eorpach riachtanach le haghaidh chinnteoireacht an Aontais agus chun feidhmíocht agus tionchar thionscnaimh an Aontais a thomhas. Ar an ábhar sin, ba cheart a áirithiú go leanfaí den staidreamh Eorpach a sholáthar agus a fhorbairt, bunaithe ar chur chuige uile-Aontais agus peirspictíocht níos leithne aige ná peirspictíocht an mhargaidh inmheánaigh amháin, chun gníomhaíochtaí agus réimsí beartais uile an Aontais a chumhdach, lena n-áirítear gnólachtaí agus saoránaigh a chumhachtú chun cinntí eolacha a dhéanamh. Chun freagairt i gceart do cheanglais déanta beartais, is gá sonraí atá imdhealaithe ó thaobh na hinscne de a bheith ann, i gcás inarb iomchuí.

- (6c) Mar gheall ar ghné chothrománach an Chláir Staidrimh Eorpaigh, tá sé faoi réir riachtanas sonrach, go háirithe na riachtanais a leagtar síos i Rialachán (CE) Uimh. 223/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁷, go háirithe i dtaca leis na prionsabail staidrimh a urramú, feidhmiú an Chórais Staidrimh Eorpaigh agus a rialachais, lena n-áirítear an ról agus na cúraimí arna sannadh do Choiste an Chórais Staidrimh Eorpaigh agus don Choimisiún (Eurostat), bunú agus cur chun feidhme chlárú na ngníomhaíochtaí staidrimh.
- (6d) Cuireadh an Clár faoi bhráid an Choiste um an gCóras Staidrimh Eorpach le go ndéanfaí réamhscrúdú air, i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 223/2009.
- (7) Is iomchuí, mar sin, clár a chur ar bun don mhargadh inmheánach, d'iomaióchas fiontar, lena n-áirítear fiontair bheaga agus mheánmhéide, do chosaint agus cumhachtú saoránach agus tomhaltóirí, do réimse an phlanda, na n-ainmhithe, an bhia agus an bheatha, agus don staidreamh Eorpach (an 'Clár'). Ba cheart an Clár a chur ar bun ar feadh tréimhse seacht mbliana ó 2021 go 2027.

⁷ Rialachán (CE) Uimh. 223/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Márta 2009 maidir le Staidreamh Eorpach agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 1101/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le tarchur sonraí atá faoi réir rúndachta staidrimh chuig Oifig Staidrimh na gComhphobal Eorpach, Rialachán (CE) Uimh. 322/97 ón gComhairle maidir le Staidreamh Comhphobail, agus Cinneadh 89/382/CEE, Euratom ón gComhairle lena mbunaítear Coiste um Chláir Staidrimh na gComhphobal (IO L 87, 31.3.2009, lch. 164).

- (8) Leis an gClár, ba cheart go dtabharfaí cúnamh maidir le reachtaíocht de chuid an Aontais a cheapadh, a chur chun feidhme agus a fhorfheidhmiú, rud a thacódh le dea-fheidhmiú an mhargaidh inmheánaigh. Leis an gClár, ba cheart tacú le coinníollacha cearta a chruthú chun gníomhaithe uile an mhargaidh inmheánaigh a chumhachtú: gnólachtaí, saoránaigh lena n-áirítear tomhaltóirí, an tsochaí shibhialta agus údaráis phoiblí. Chuige sin, ba cheart é a bheith mar aidhm ag an gClár iomaíochas agus fothú acmhainní gnólachtaí a áirithiú, go háirithe FBManna, lena n-áirítear in earnáil na turasóireachta, ach ina theannta sin, tacú le rialacha cosanta agus sábháilteachta tomhaltóirí a fhorfheidhmiú agus feasacht gnólachtaí agus daoine aonair a ardú trí bhíthin uirlisí, eolas agus inniúlacht de réir mar is iomchuí a chur ar fáil dóibh chun go bhféadfaidís cinntí eolacha a dhéanamh agus cur lena rannpháirtíocht i bpróiseas ceaptha beartas an Aontais. Anuas air sin, ba cheart é a bheith mar aidhm ag an gClár comhar rialála agus riaracháin a fheabhsú, go háirithe trí bhíthin dea-chleachtais a mhalartú, cur leis an mbonn eolais agus leis an mbonn inniúlachtaí, lena n-áirítear an úsáid a bhaintear as soláthar poiblí straitéiseach. Ba cheart freisin é a bheith mar aidhm ag an gClár cúnamh a thabhairt chun forbairt a dhéanamh ar chaighdeáin ardcháilíochta Eorpacha agus idirnáisiúnta a thacaíonn le reachtaíocht an Aontais a chur chun feidhme. Áirítear leis seo chomh maith caighdeáin a leagan síos in earnáil an tuairiscithe airgeadais agus iniúchóireachta agus, ar an dóigh sin, cur le trédhearcacht agus dea-fheidhmiú mhargaí caipitil an Aontais agus cosaint infheisteoirí a fheabhsú. Ina theannta sin, ba cheart don Chlár tacú le déanamh rialacha agus caighdeáin a leagan síos trí bhíthin an rannpháirtíocht is mó is féidir a áirithiú i measc na bpáirtithe leasmhara. Is é is aidhm don Chlár freisin tacú le cur chun feidhme agus forfheidhmiú reachtaíocht an Aontais chun foráil a dhéanamh le leibhéal ard sláinte do dhaoine, d'ainmhithe agus do phlandaí agus saol folláin na ndaoine agus leas na n-ainmhithe, sábháilteacht an bhia agus an bheatha ainmhithe a chosaint agus ag an am céanna prionsabail na forbartha inbhuanaithe a urramú. Thairis sin, ba cheart don chlár tacú le táirgeadh staidrimh Eorpaigh ardcháilíochta i gcomhréir leis na prionsabail staidrimh a leagtar amach i Rialachán (CE) Uimh. 223/2009 agus a léirmhíníodh a thuilleadh i gCód Cleachtais an Staidrimh Eorpaigh.

- (9) Cuireann margadh inmheánach úrnua an iomaíocht chun cinn agus téann sé chun tairbhe do thomhaltóirí, gnólachtaí agus fostaithe. De thoradh úsáid níos fearr a bhaint as an margadh inmheánach do sheirbhísí, ar margadh é a bhíonn de shíor ag forbairt, ba cheart go dtabharfaí cúnamh do ghnólachtaí san Eoraip poist a chruthú agus fás thar theorainneacha, rogha níos leithne seirbhísí a sholáthar ar phraghsanna níos ísle, agus caighdeáin arda a choimeád do thomhaltóirí agus fostaithe. Chun é sin a bhaint amach, ba cheart an Clár a bheith ina chuidiú chun deireadh a chur le bacainní gan údar cuí nó díréireacha atá fós ann, agus creat rialála a áirithiú lenar féidir samhlacha gnó atá nuálach agus nua a chur san áireamh, lena n-áirítear fiontraíocht shóisialta mar aon le nuálaíocht neamh-theicniúil.
- (10) De bhíthin sásraí coiscthe, glacadh rialacha comhchoiteanna agus, i gcás nach bhfuil rialacha den sórt sin ag an Aontas, trí bhíthin phrionsabal an aitheantais fhrithpháirtigh, cuireadh deireadh le constaicí rialála roimh tháirgí tionsclaíocha sa mhargadh inmheánach. I réimsí nach ann do reachtaíocht de chuid an Aontais, ciallaíonn prionsabal an aitheantais fhrithpháirtigh go bhfuil an ceart saorghluaiseachta ag earraí atá ar an margadh go dleathach i mBallstát amháin agus go bhféadtar iad a dhíol i mBallstát eile. Fágann sé sin, áfach, de bharr nach gcuirtear aitheantas frithpháirteach i bhfeidhm go leordhóthanach, gur deacra do chuideachtaí rochtain a bheith acu ar mhargaí i mBallstáit eile. Dá bharr sin, d'ainneoin leibhéal ard an chomhtháthaithe margaidh i réimse na n-earraí, cailltear deiseanna sa gheilleagar i gcoitinne. Ar an ábhar sin, ba cheart é a bheith mar aidhm ag an gClár an t-aitheantas frithpháirteach a chur i bhfeidhm ar dhóigh níos fearr i réimse na n-earraí agus, lena chois sin, líon na n-earraí mídhleathacha neamh-chomhlíontacha a chuirtear ar an margadh a laghdú trí fhaireachán margaidh a threisiú.
- (11) Baineann dúshlán nua ó thaobh rialála agus forfheidhmithe de le timpeallacht na réabhlóide digití atá ag athrú go tapa, i gcás saincheisteanna amhail an cibearshlándaíl, idirlíon na rudaí nithiúla agus an intleacht shaorga. I gcás díobhála, ní mór rialacha dochta maidir le sábháilteacht táirgí agus maidir le dliteanas i leith táirgí a bheith ann chun a áirithiú gur ann do bheartas lena dtugtar an deis do shaoránaigh Eorpacha, tomhaltóirí agus gnólachtaí san áireamh, tairbhiú de na rialacha sin. Ba cheart, mar sin, go gcuideodh an Clár córas de chuid an Aontais maidir le dliteanas i leith táirgí a ghlacadh go tapa agus a fhorfheidhmiú, ar córas é lena gcothaítear an nuálaíocht.

- (12) Má chuirtear ar an margadh táirgí nach bhfuil i gcomhréir le dlí an Aontais, is é an té nó an gnólacht a chomhlíonann an dlí sin a bheidh thíos leis agus féadfar dochar a dhéanamh do thomhaltóirí. Is minic nach gcuirtear go leor airgid ar fáil d'údaráis faireachais margaidh agus go gcuirtear srian leo i ngeall ar theorainneacha náisiúnta ach, san am céanna, bíonn fiontraithe ag trádáil ar leibhéal an Aontais nó, go deimhin féin, ar an leibhéal domhanda. Ó thaobh na ríomhthráchtála de, go háirithe, is rí-dheacair do na húdaráis faireachais margaidh rianú a dhéanamh ar earraí neamh-chomhlíontacha a allmhairítear ó thríú tíortha agus an t-eintiteas atá freagrach astu laistigh dá ndlínse a shainaithint. Mar sin, ba cheart don Chlár féachaint le comhlíonadh táirgí a neartú trí dhreasachtaí cearta a sholáthar d'fhiontraithe, dlús a chur le seiceálacha ar chomhlíonadh agus comhar trasteorann níos dlúithe idir na húdaráis forfheidhmiúcháin a chur chun cinn. Ina theannta sin, ba cheart an Clár a bheith ina chuidiú an creat atá ann faoi láthair maidir le gníomhaíochtaí faireachais margaidh a chomhdhlúthú, gníomhaíochtaí comhpháirteacha ag údaráis faireachais margaidh ó Bhallstáit dhifriúla a spreagadh, malartú faisnéise a fheabhsú agus gníomhaíochtaí faireachais margaidh a chóineasú agus a chomhtháthú ar bhealach níos dlúithe a chur chun cinn.
- (13) Ábhar inní don phobal ar fad is ea an tsábháilteacht táirgí. Fíoraíonn na comhlachtaí measúnaithe comhréireachta an gcomhlíonann táirgí na ceanglais sábháilteachta sula gcuirtear na táirgí sin ar an margadh. Tá sé ríthábhachtach, mar sin, go bhfuil na comhlachtaí measúnaithe comhréireachta iontaofa agus inniúil. Chuir an tAontas ar bun córas creidiúnaithe do chomhlachtaí measúnaithe comhréireachta, lena bhfíoraítear go bhfuil siad inniúil, neamhchlaonta agus neamhspleách. Is é an dúshlán is mó atá ann anois an córas creidiúnaithe a choimeád bord ar bhord leis an teicneolaíocht is úrnua agus deimhin a dhéanamh de go gcuirtear i bhfeidhm é leis an dúthracht chéanna ar fud an Aontais. Dá bhrí sin, ba cheart don Chlár tacú le bearta chun a áirithiú go leanann comhlachtaí measúnaithe comhréireachta de cheanglais rialála a chomhlíonadh agus chun an córas creidiúnúcháin Eorpach a fheabhsú, go háirithe i réimsí nua beartais, trí thacaíocht a thabhairt don Chomhar Eorpach um Chreidiúnú (EA) dá dtagraítear in Airteagal 14 de Rialachán (CE) Uimh. 765/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁸.

⁸ Rialachán (CE) Uimh. 765/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 9 Iúil 2008 lena leagtar amach na ceanglais maidir le creidiúnú agus faireachas margaidh a bhaineann le táirgí a mhargú agus lena n-aisghairtear Rialachán (CEE) Uimh. 339/93 (IO L 218, 13.8.2008, lch. 30).

- (14) De bhrí nach ann do theorainneacha i gcás margaí tomhaltóirí mar thoradh ar an bhforbairt atá tar éis teacht ar sheirbhísí trádála agus taistil ar líne, tá sé tábhachtach a áirithiú gur féidir le tomhaltóirí atá ag cur fúthu san Aontas tairbhiú de chosaint leordhóthanach agus ag allmhairiú earraí agus seirbhísí ó oibreoirí eacnamaíocha atá lonnaithe i dtríú tíortha. Ar an ábhar sin, ba cheart leis an gClár bonn taca a chur faoin gcomhar le comhlachtaí ábhartha atá lonnaithe i dtríú tíortha ar comhpháirtithe trádála tábhachtacha de chuid an Aontais iad, i gcás inar gá.
- (15) Baineann údarais phoiblí úsáid as soláthar poiblí chun luach ar airgead poiblí a chaitear a áirithiú agus chun tacú le margadh inmheánach atá níos nuálaí, níos inbhuanaithe, níos cuimsithí agus níos iomaíche. Le Treoir 2014/23/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁹, Treoir 2014/24/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁰ agus Treoir 2014/25/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹¹, cuirtear ar fáil an creat dlíthiúil maidir le comhtháthú agus feidhmiú éifeachtach na margaí soláthair phoiblí arb iad 14 %¹² d'olltáirgeacht intíre an Aontais iad, rud a théann chun sochair d'údarais phoiblí, gnólachtaí agus saoránaigh, tomhaltóirí san áireamh. Leis an gClár, mar sin, ba cheart tacú le bearta arb é is aidhm dóibh a áirithiú go mbainfí úsáid níos leithne as soláthar poiblí straitéiseach, go ndéanfaí ceannaitheoirí poiblí a ghairmiúlú, go dtabharfaí rochtain níos fearr do FBManna ar mhargaí soláthair, go gcuirfí le trédhearcacht, sláine agus cáilíocht sonraí, go spreagfaí digitiú an tsoláthair phoiblí agus cur chun cinn an tsoláthair chomhpháirtigh trí chur chuige comhpháirtíochta leis na Ballstáit a neartú, go bhfeabhsófaí an chaoi a ndéantar sonraí a bhailiú agus a anailísiú trí uirlisí tiomnaithe teicneolaíochta faisnéise a fhorbairt, go dtacófaí le malartú taithí agus dea-chleachtas, go gcuirfí treoir ar fáil, go ndéanfaí comhaontuithe trádála tairbhiúla a shaothrú, go neartófaí comhar idir údarais náisiúnta agus go seolfáí treoirthionscadail.

⁹ Treoir 2014/23/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Feabhra 2014 maidir le conarthaí lamháltais a dhámhachtain (IO L 94, 28.3.2014, lch. 1).

¹⁰ Treoir 2014/24/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Feabhra 2014 maidir le soláthar poiblí agus lena n-aisghairtear Treoir 2004/18/CE (IO L 94, 28.3.2014, lch. 65).

¹¹ Treoir 2014/25/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Feabhra 2014 maidir le soláthar arna dhéanamh ag eintitis a fheidhmíonn in earnáil an uisce, an fhuinnimh, an iompair agus na seirbhísí poist agus lena n-aisghairtear Treoir 2004/17/CE (IO L 94, 28.3.2014, lch. 243).

¹² Teachtaireacht ón gCoimisiún Eorpach dar teideal *Making Public Procurement work in and for Europe* [An soláthar poiblí a chur ag obair san Eoraip agus don Eoraip] (COM(2017) 572).

- (16) Chun cuspoirí an Chláir a bhaint amach agus chun an saol a éascú do shaoránaigh agus gnólachtaí, ní mór seirbhísí poiblí ardcháilíochta atá dírithe ar an úsáideoir a chur ar bun. Anuas air sin, i ngeall ar an méadú leanúnach agus rialta ar ghníomhaíochtaí trasteorann sa mhargadh inmheánach, is gá faisnéis chothrom le dáta a chur ar fáil faoi chearta gnólachtaí agus saoránaigh mar aon le faisnéis lena mínítear foirmiúlachtaí riaracháin. Lena chois sin, is den riachtanas é comhairle dlí a chur ar fáil agus a bheith ina chuidiú chun fadhbanna a bhíonn ann ar leibhéal trasnáisiúnta a réiteach. Chomh maith leis sin, ní mór údaráis riaracháin náisiúnta a nascadh ar bhealach simplí éifeachtúil agus meastóireacht a dhéanamh ar an gcaoi a bhfeidhmíonn an margadh inmheánach ar an láthair. Ba cheart don Chlár mar sin tacú leis na huirlisí atá ann cheana chun rialachas a dhéanamh ar an margadh inmheánach: an tairseach An Eoraip Agatsa, rud ba cheart a bheith ina bunsraith den tairseach aonair dhigiteach atá ar na bacáin, An Eoraip Agatsa – Comhairle, an Gréasán um Fhadhbanna sa Mhargadh Inmheánach a Réiteach (SOLVIT), Córas Faisnéise an Mhargaidh Inmheánaigh agus Scórchlár an Mhargaidh Inmheánaigh chun saol laethúil na saoránach agus cumas gnólachtaí trádáil thar theorainneacha a fheabhsú. Ba cheart don chlár tacú le gníomhaíochtaí a n-úsáidtear foinsí sonraí iontu d'fhonn ualach freagartha a íoslaghdú nuair a bhíonn staidreamh Eorpach á tháirgeadh.
- (17) Leis an gClár, ba cheart tacú le creat rialála de chuid an Aontais a fhorbairt sa réimse maidir le dlí na gcuideachtaí agus i réimse an rialachais chorporáidigh, mar aon le dlí na gconarthaí, d'fhonn gnólachtaí a dhéanamh níos éifeachtúla agus níos iomaíche agus, san am céanna, cosaint a chur ar fáil do gheallsealbhóirí a ndéanann oibríochtaí cuideachta difear dóibh, agus aghaidh a thabhairt ar dhúshláin atá ag teacht chun cinn ar cheart do bheartas dul i ngleic leo. Leis an gClár, ba cheart a áirithiú freisin go ndéanfaí meastóireacht iomchuí ar an *acquis*, ábhartha agus go ndéanfaí é a chur chun feidhme agus a fhorfheidhmiú ar bhealach iomchuí, go gcuirfí geallsealbhóirí ar an eolas agus go gcuideofaí leo, agus go gcuirfí malartú faisnéise chun cinn sa réimse. Ba cheart leis an gClár tuilleadh tacaíochta a thabhairt do na tionscnaimh ón gCoimisiún chun tacú le creat dlíthiúil soiléir agus oiriúnaithe maidir leis an ngeilleagar sonraibhunaithe agus an nuálaíocht. Is gá na tionscnaimh sin chun cur leis an deimhneacht dhlíthiúil maidir leis an dlí conarthach agus an dlí seach-chonarthach, go háirithe maidir le dliteanas, slándáil, eitic agus príobháideacht, nó teaghlaim díobh, ó thaobh teicneolaíochtaí atá ag teacht chun cinn, amhail idirlíon na rudaí nithiúla, an intleacht shaorga, an róbataic agus priontáil 3T. Ba cheart é a bheith mar aidhm ag an gClár spreagadh a thabhairt chun gnólachtaí sonraibhunaithe a fhorbairt óir beidh na gnólachtaí sin ríthábhachtach má tá geilleagar an Aontais le dul i ngleic leis an iomaíocht dhomhanda.

- (18) Leis an gClár freisin, ba cheart do na Ballstáit creat dlíthiúil an Aontais maidir leis an bhfrithsciúradh airgid agus maidir leis an gcomhrac i gcoinne mhaoiniú na sceimhlitheoireachta a chur chun feidhme agus a chur i bhfeidhm i gceart agus ina iomláine agus ba cheart beartais don todhchaí a cheapadh chun aghaidh a thabhairt ar dhúshlán nua san earnáil. Ina theannta sin, ba cheart don Chlár tacú le gníomhaíochtaí ábhartha eagraíochtaí idirnáisiúnta a bhfuil leas Eorpach acu, amhail an Coiste saineolaithe maidir le meastóireacht a dhéanamh ar bhearta frithsciúrtha airgid agus ar mhaoiniú na sceimhlitheoireachta de chuid Chomhairle na hEorpa.
- (19) Maidir le cur chun feidhme agus forbairt an mhargaidh inmheánaigh i réimse na seirbhísí airgeadais, na cobhsaíochta airgeadais agus Aontas na Margaí Caipitil, lena n-áirítear maoiniú inbhuanaithe, tá siad sin ag brath go mór ar bhearta beartais fianaisebhunaithe a dhéanann an tAontas. Chun an cuspóir sin a bhaint amach, ba cheart ról gníomhach a bheith ag an gCoimisiún i bhfaireachán síoraí a dhéanamh ar na margaí airgeadais agus ar an gcobhsaíocht airgeadais, measúnú a dhéanamh ar chur chun feidhme reachtaíocht an Aontais ag na Ballstáit, an reachtaíocht atá ann faoi láthair a mheas le feiceáil an bhfuil sé oiriúnach don fheidhm atá léi, réimsí gníomhaíochta féideartha a shainaithint a dtagann rioscaí nua chun cinn iontu agus rannpháirtíocht na ngeallsealbhóirí a áirithiú le linn an timthrialla beartais. Is ar anailísí, staidéir, ábhair oiliúna, suirbhéanna, measúnuithe comhréireachta, meastóireachtaí agus staidreamh ardcháilíochta a tháirgeadh a bhraitheann na gníomhaíochtaí sin agus tacaítear leo trí bhithin córais teicneolaíochta faisnéise agus uirlisí cumarsáide.
- (20) Ag cur san áireamh go gcuimsíonn an margadh inmheánach mar a leagtar amach in Airteagal 3 den Chonradh ar an Aontas Eorpach é córas a áirithíonn nach ndéanfar an iomaíocht a shaobhadh, ba cheart don Chlár tacú le beartas agus líonraí an Aontais i réimse na hiomaíochta agus le comhar le húdaráis náisiúnta agus cúirteanna, mar aon le teagmháil a dhéanamh le grúpa níos leithne geallsealbhóirí chun iad a chur ar an eolas faoi chearta, tairbhí agus oibleagáidí bheartas iomaíochta an Aontais agus chun na cearta, na tairbhí agus na hoibleagáidí sin a mhíniú.

- (21) Leis an gClár, is gá, go háirithe, dul i ngleic leis na himpleachtaí radacacha atá ann don iomaíocht agus d'fheidhmiú an mhargaidh inmheánaigh de thoradh an athraithe leanúnaigh ar an ngeilleagar agus ar thimpeallacht an ghnó, go mór mór a bhuí leis an bhfás easpónantúil ar shonraí agus ar an úsáid a bhaintear astu, ag cur san áireamh go bhfuil an úsáid a bhaineann cuideachtaí agus a gcomhairleoirí as intleacht shaorga mar aon le huirlisí agus saineolas eile teicneolaíochta faisnéise ag méadú. Is den riachtanas é freisin go gcuirfear leis an gClár bonn taca faoi líonraí agus comhar le húdaráis agus cúirteanna na mBallstát, ag cur san áireamh go mbraitheann an iomaíocht gan saobhadh agus feidhmiú an mhargaidh inmheánaigh go mór ar ghníomhaíocht ó na heintitis sin. I bhfianaise an róil ar leith atá ag an mbeartas iomaíochta chun cosc a chur le díobháil don mhargadh inmheánach de thoradh iompar frithiomaíoch lasmuigh den Aontas, ba cheart don Chlár tacaíocht a thabhairt do chomhar le húdaráis tríú tíortha de réir mar is iomchuí. Ar deireadh, ní mór cur le gníomhaíochta cumarsáide chun gur féidir le tuilleadh saoránach agus gnólachtaí tairbhe iomlán a bhaint as iomaíocht chóir sa mhargadh inmheánach. Toisc gur tionscnaimh nua iad cuid de na tionscnaimh faoi chuimsiú an Chláir agus toisc go háirithe go ndéanann forbairtí dinimiciúla ar choinníollacha iomaíochta sa mhargadh inmheánach difear don chuid sin den Chlár a bhaineann leis an iomaíocht, go mór mór forbairtí i dtaca leis an intleacht shaorga, algartaim, mórshonraí, an chibearshlándaíl agus an teicneolaíocht fóiréinsice, ar deacair a luas agus a mhéid a mheas, meastar go mbeidh solúbthacht ag teastáil chun aghaidh a thabhairt ar riachtanais nua a thagann chun cinn faoin gcuid sin den Chlár
- (22) Tá sé rithábhachtach iomaíochas na bhfiontar Eorpach a neartú agus, san am céanna, cothrom iomaíochta éifeachtach agus margadh inmheánach atá oscailte agus iomaíoch a áirithiú. Is iad FBManna bunchloch an gheilleagair Eorpaigh arb iad 99 % de na gnólachtaí uile san Eoraip¹³ iad lena dtugtar dhá thrían de phoist, agus a chuidíonn go mór poist nua chruthú a bhfuil gné réigiúnach agus áitiúil ag baint leo.

¹³ Athbhreithniú ar fheidhmíocht FBManna - 2016.

- (23) Bíonn ag FBManna dúshláin chomónta nach ndéanann a oiread céanna difir do ghnólachtaí móra chun maoiniú a fháil, teacht ar oibrithe oilte, an t-ualach riaracháin a laghdú, an chruthaitheacht agus an nuálaíocht a chur á n-úsáid *inter alia* tríd an soláthar poiblí, rochtain a fhail ar mhargaí agus gníomhaíochtaí idirnáisiúnaithe a chothú. Leis an gClár, ba cheart aghaidh a thabhairt ar theipeanna margaidh den sórt sin ar bhealach comhréireach ach, san am céanna, gan an iomaíocht sa mhargadh inmheánach a shaobhadh go míchuí.
- (23a) Agus cláir oibre á mbunú chun tacaíocht a thabhairt do FBManna, ba cheart forálacha straitéiseacha an Achta um Ghnólachtaí Beaga agus an t-athbhreithniú ar afheidhmíocht a chur san áireamh. Ba cheart aird a thabhairt ar bhreithnithe líonra Thoscairí Eorpacha na bhFiontar Beag agus Meánmhéide.
- (23b) Ba cheart don chlár aghaidh a thabhairt ar FMBanna, mar a shainmhínítear iad i Moladh ón gCoimisiún 2003/361/CE¹⁴ i leagan an 6 Bealtaine 2003. Agus an Rialachán seo á chur i bhfeidhm, maidir le FBManna, ba cheart don Choimisiún dul i gcomhairle leis na geallsealbhóirí ábhartha uile, lena n-áirítear eagraíochtaí poiblí agus príobháideacha a dhéanann ionadaíocht thar ceann FBManna agus eagraíochta cur chun cinn trádála na mBallstát.
- (24) Baineann cuid mhór d'fhadhbanna iomaíochais an Aontais le deacrachtaí FBManna teacht ar mhaoiniú toisc go mbíonn sé crua orthu a n-acmhainneacht creidmheasa a thaispeáint agus toisc nach mbíonn a dhóthain comhthaobhachta acu. Tagann dúshláin bhreise mhaoinithe as an ngá atá ag FBManna le bheith iomaíoch trí pháirt a ghlacadh i ngníomhaíochtaí digitithe, cuir i gcás, gníomhaíochtaí idirnáisiúnaithe agus gníomhaíochtaí nuálacha agus trí oiliúint bhreise a chur ar a gcuid oibrithe. De thoradh rochtain theoranta ar mhaoiniú, imrítear tionchar diúltach ar chruthú gnólachtaí, ar a bhforbairt agus ar a rátaí marthanais agus, lena chois sin, ar ullmhacht fiontraithe nua dul i mbun cuideachtaí inmharthana i gcomhthéacs comharbas gnó.

¹⁴ Moladh 2003/361/CE ón gCoimisiún an 6 Bealtaine 2003 maidir le micrifhiontair agus fiontair bheaga agus mheánmhéide a shainmhíniú (IO L 124, 20.5.2003, lch. 36).

- (25) Chun na teipeanna margaidh sin a shárú agus chun a áirithiú go leanann FBManna de bheith ag gníomhú mar bhunchloch don iomaíochas i ngeilleagair an Aontais, ní mór tuilleadh tacaíochta a thabhairt do FBManna agus do ghnólachtaí nuathionscanta trí bhíthin ionstraimí fiachais agus cothromais a bhunófar faoi réir na gné sin den chiste InvestEU arna bhunú le Rialachán [...] ó Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle¹⁵. Tá sé cruthaithe go bhfuil breisluach ag baint leis an tsaoráid ráthaíochta iasachta a cuireadh i bhfeidhm faoi Rialachán (AE) Uimh. 1287/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁶ agus meastar go n-imreoidh sé tionchar dearfach ar 500 000 FBM ar a laghad; faoi réir na gné sin den chiste InvestEU a bhaineann le fiontair bheaga agus mheánmhéide, cuirfear ar bun comharba ar an tsaoráid sin.
- (26) Ina theannta sin, déanfar cuspóirí beartais an Chláir a shaothrú ní hamháin le deontais ach le hionstraimí airgeadais agus le ráthaíocht bhuiséadach freisin faoi réir na gné sin den chiste *InvestEU* a bhaineann le FBManna. Ba cheart tacaíocht airgeadais a úsáid, ar bhealach comhréireach, chun aghaidh a thabhairt ar theipeanna margaidh nó ar chásanna infheistíochta fo-optamacha agus níor cheart, de thoradh gníomhaíochtaí, go ndéanfaí maoiniú príobháideach a dhúbláil ná a phlódú nó níor cheart go ndéanfaí an iomaíocht a shaobhadh sa mhargadh inmheánach. Ba cheart a léiriú go soiléir go bhfuil breisluach Eorpach ag gabháil leis na gníomhaíochtaí.

¹⁵ COM(2018) 439 final.

¹⁶ Rialachán (AE) Uimh. 1287/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2013 lena mbunaítear Clár um Iomaíochas na bhFiontar agus na bhfiontar beag agus meánmhéide (COSME) (2014 – 2020) agus lena n-aisghairtear Cinneadh Uimh. 1639/2006/CE (IO L 347, 20.12.2013, lch. 33).

- (27) Leis an gClár, ba cheart go gcuirfí bonn taca éifeachtach faoi FBManna le linn a saolré. Ba cheart go gcuirfeadh sé leis an eolas agus leis an saineolas atá forbartha i dtaobh FBManna agus earnálacha tionsclaíocha agus leis an taithí sheanbhunaithe ó bheith ag obair le geallsealbhóirí Eorpacha, náisiúnta agus réigiúnacha. Ba cheart go gcuirfeadh an tacaíocht sin leis an dóigh ar éirigh leis an Líonra Fiontar Eorpach (EEN) a bheith ina ionad ilfhreastail chun iomaíochas FBManna a fheabhsú agus a ngnó a fhorbairt laistigh den margadh aonair agus lasmuigh de. Tá rún ag EEN leanúint de bheith ag soláthar seirbhísí thar ceann cláir eile de chuid an Aontais, go háirithe an clár dar teideal Fís Eorpach, trí bhíthin acmhainní airgeadais na gclár sin. Lena chois sin, ba cheart go leanfaí den scéim meantóireachta d'fhiontraithe nua chun gur féidir le fiontraithe nua nó daoine a dteastaíonn uathu a bheith ina bhfiontraithe taithí ghnó a fháil trí iad a mheaitseáil le fiontraithe seanchleachta ó thír eile agus, ar an dóigh sin, cuidiú leo a gcumas fiontraíochta a neartú. Ba cheart don Chlár tuilleadh iarrachta a dhéanamh a chumhdach geografach a mhéadú agus a leathnú agus, ar an dóigh sin, raon níos leithne féidearthachtaí meaitseála a thairiscint d'fhiontraithe i gcomhlántacht le tionscnaimh eile de chuid an Aontais i gcás inarb ábhartha.
- (27a) Ag cur leis an taithí a fuarthas faoi na bearta atá ann cheana chun tacú le FBManna, tá sé tábhachtach freisin a bheith oscailte do bhearta nua i dtaca le FBManna i bhfianaise na gcoinníollacha athraitheacha sa mhargadh aonair, e.g. maidir le digitiú agus leis an ualach rialála.

- (28) Is uirlis straitéiseach é braislí fiontar a chur ar bun chun tacú le hiomaíochas FBManna agus chun iad a chur ag gníomhú ar scála níos leithne óir cruthaítear leo timpeallacht atá fabhrach don ghnó. Ba cheart do thionscnaimh chomhpháirteacha le haghaidh braislí fiontar mais chriticiúil a bhaint amach chun dlús a chur le fás FBManna. Ba cheart dóibh bheith faoi réir i gcónaí i gcomhair comhoibriú le FBManna as tríú tíortha. De thoradh éiceachórais speisialaithe a nascadh, cruthaítear le braislí fiontar deiseanna nua gnó do FBManna agus déantar iad a chomhtháthú ar dhóigh níos fearr i slabhraí luacha straitéiseacha ar leibhéal na hEorpa agus ar an leibhéal domhanda. Trí thacaíocht ón ardán comhair do bhraislí fiontar Eorpacha, ba cheart tacú le straitéisí comhpháirtíochta trasnáisiúnta, lena n-áirítear straitéisí idir-réigiúnacha, a fhorbairt agus gníomhaíochtaí comhpháirteacha a chur chun feidhme. Ba cheart comhpháirtíocht inbhuanaithe a spreagadh trí leanúint de mhaoiniú a chur ar fáil má bhaintear amach spriocanna feidhmíochta agus rannpháirtíochta. Ba cheart tacaíocht dhíreach do FBManna a threorú trí eagraíochtaí de bhraislí fiontar leis an méid a leanas: úsáid ardteicneolaíochtaí, samhlacha nua gnó, réitigh ísealcharbóin atá tíosach ar acmhainní, cruthaitheacht agus dearadh, seisiúin oiliúna, daoine inniúla a mhealladh, dlús a chur leis an bhfiontraíocht, agus an t-idirnáisiúnú. Gníomhaithe ar speisialtóirí iad i dtacaíocht a chur ar fáil do FBManna, ba cheart iad a bheith rannpháirteach san athrú tionsclaíoch a éascú agus in straitéisí um speisialtóireacht chliste a chur chun feidhme. Ar an dóigh sin, ba cheart leis an gClár bonn taca a chur faoin bhfás agus faoi naisc a chruthú le moil nuálaíochta (digití) agus infheistíochtaí an Aontais arna gcur ar bun faoi réir an bheartais comhtháthaithe agus an chlár Fís Eorpach. Chomh maith leis sin, is féidir sineirgí leis an gclár Erasmus a fhiosrú.
- (29) Tá an chruthaitheacht agus an nuálaíocht rithabhachtach ó thaobh iomaíochas shlabhraí luacha tionsclaíocha an Aontais. A bhuí leo, cuidítear an tionscal a nuachóiriú agus spreagtar an fás cliste cuimsitheach inbhuanaithe. Mar sin féin, tá FBManna ar gcúl go fóill i dtaca lena n-úsáid. Dá réir sin, ba cheart, leis an gClár, tacú le gníomhaíochtaí, líonraí agus comhpháirtíochtaí spriocdhírithe ar an nuálaíocht atá bunaithe ar an gcruthaitheacht, agus le claochlú digiteach agus tionsclaíoch, ag gach céim den slabhra luacha tionsclaíoch.

- (30) Tá ról tábhachtach ag caighdeáin Eorpacha sa mhargadh inmheánach. Tá siad ríthábhachtach ó thaobh a iomaíche atá gnóthais, go háirithe FBManna. Is den riachtanas iad chun bonn taca a chur faoi reachtaíocht agus beartais an Aontais i roinnt réimsí tábhachtacha, amhail an fuinneamh, an t-athrú aeráide, teicneolaíocht na faisnéise agus na cumarsáide, úsáid inbhuanaithe acmhainní, an nuálaíocht, sábháilteacht táirgí, cosaint tomhaltóirí, sábháilteacht agus dálaí oibre oibrithe, agus aosú an daonra agus, ar an dóigh sin, tairbhe a dhéanamh don tsochaí i gcoitinne.
- (31) Rialaítear gníomhaíochtaí caighdeánaithe Eorpacha le Rialachán (AE) Uimh. 1025/2012 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁷ agus cuirtear chun feidhme na gníomhaíochtaí sin trí bhíthin comhpháirtíocht phríobháideach phoiblí sheanbhunaithe, rud atá fíorthábhachtach chun na cuspóirí a leagtar síos sa Rialachán sin, agus i mbeartais ghinearálta agus beartais earnálacha de chuid an Aontais i dtaca le caighdeánú, a bhaint amach.
- (32) Tá creat coiteann tuairiscithe airgeadais a fheidhmíonn go cuí ríthábhachtach don mhargadh inmheánach, d'fheidhmiú éifeachtach na margaí caipitil agus chun margadh comhtháite a thabhairt i gcrích do sheirbhísí airgeadais i gcomhthéacs Aontas na Margaí Caipitil.

¹⁷ Rialachán (AE) Uimh. 1025/2012 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2012 maidir le caighdeánú Eorpach, lena leasaítear Treoir 89/686/CEE agus Treoir 93/15/CEE ón gComhairle agus Treoracha 94/9/CE, 94/25/CE, 95/16/CE, 97/23/CE, 98/34/CE, 2004/22/CE, 2007/23/CE, 2009/23/CE agus 2009/105/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Cinneadh 87/95/CEE ón gComhairle agus Cinneadh Uimh. 1673/2006/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (IO L 316, 14.11.2012, lch. 12).

(33) I gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 1606/2002 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁸, níor cheart Caighdeáin Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais (IFRS) arna nglacadh ag Bord na gCaighdeán Idirnáisiúnta Cuntasaíochta, agus léirmhínithe lena mbaineann ó Choiste Léirmhíniúcháin na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais, níor cheart iad a ionchorprú i ndlí an Aontais chun a bheith curtha i bhfeidhm ag comhlachtaí le hurrúis atá liostaithe ar mhargadh rialaithe san Aontas, ach amháin má chomhlíonann IFRS na critéir a leagtar amach sa Rialachán sin, lena n-áirítear an ceanglas go dtabharfaidh cuntais "léargas fíor agus cothrom" mar a leagtar síos in Airteagal 4(3) de Threoir 2013/34/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁹ agus go mbeidh siad ina gcuidiú don leas poiblí Eorpach. Ní foláir caighdeáin idirnáisiúnta chuntasaíochta den sórt sin a fhorbairt faoi phróiseas trédhearcach atá freagrach go daonlathach. Dá bhrí sin, tá príomhról ag IFRS i bhfeidhmiú an mhargaidh inmheánaigh agus, ar an ábhar sin, tá leas díreach ag an Aontas a áirithiú go soláthraíonn an próiseas lena ndéantar IFRS a fhorbairt agus a fhorghnóthú, go soláthraíonn an próiseas sin caighdeáin atá ag teacht le ceanglais chreat dlíthiúil an mhargaidh inmheánaigh. Tá sé tábhachtach, dá bhrí sin, socruithe iomchuí cistiúcháin a bhunú d'Fhondúireacht IFRS.

¹⁸ Rialachán (CE) Uimh. 1606/2002 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 19 Iúil 2002 maidir le caighdeáin idirnáisiúnta chuntasaíochta a chur i bhfeidhm (IO L 243, 11.9.2002, lch. 1).

¹⁹ Treoir 2013/34/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Meitheamh 2013 maidir le ráitis airgeadais bhliantúla, ráitis airgeadais chomhdhlúite agus tuarascálacha gaolmhara maidir le cineálacha áirithe gnóthas, lena leasaítear Treoir 2006/43/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Treoir 78/660/CEE ón gComhairle agus Treoir 83/349/CEE ón gComhairle (IO L 182, 29.6.2013, lch. 19).

- (34) Agus ról an Ghrúpa Chomhairligh Eorpaigh um Thuairisciú Airgeadais (EFRAG) á chur san áireamh maidir le measúnú a dhéanamh an gcomhlíonann IFRS ceanglas dlí agus beartais an Aontais, mar a leagtar amach i Rialachán (CE) Uimh. 1606/2002, ní foláir don Aontas maoiniú cobhsaí EFRAG a áirithiú agus, ar an gcaoi sin, cuidiú lena chistiú. Ba cheart obair theicniúil EFRAG a bheith dírithe ar chomhairle theicniúil don Choimisiún maidir le formhuiniú IFRS chomh maith leis an rannpháirtíocht iomchuí i bpróiseas forbartha IFRS den sórt sin agus ba cheart go n-áiritheofaí go gcuirfear leasanna an Aontais san áireamh go leordhóthanach sa phróiseas bunaithe caighdeán idirnáisiúnta. Ba cheart go n-áireodh na leasanna sin coincheap na "stuamachta", an ceanglas a choimeád maidir le "léargas fíor agus cothrom", arna leagan síos i dTreoir 2013/34/AE, agus an leas poiblí Eorpach, arna leagan síos i Rialachán (CE) Uimh. 1606/2002, ag cur san áireamh tionchar IFRS ar an gcobhsaíocht airgeadais agus ar an ngeilleagar. Ba cheart chomh maith saotharlann Eorpach maidir le tuairisciú corparáideach a chur ar bun mar chuid den Ghrúpa Comhairleach Eorpach um Thuairisciú Airgeadais (EFRAG), chun an nuálaíocht a chur chun cinn agus chun dea-chleachtais i dtuairisciú corparáideach a fhorbairt. San fhóram sin, is féidir le cuideachtaí agus infheisteoirí dea-chleachtais a chomhroinnt, go háirithe sa réimse maidir leis an tuairisciú neamhairgeadais agus i dtaobh na hinbhuanaitheachta.

- (35) In earnáil na hiniúcháireachta reachtúla, in 2005 bhunaigh an Grúpa Faireacháin, eagraíocht idirnáisiúnta atá freagrach as faireachán a dhéanamh ar an athchóiriú rialachais ar Chónaidhm Idirnáisiúnta na gCuntasóirí (IFAC), an Bord Maoirseachta um Leas an Phobail (PIOB). Is é ról an PIOB maoirseacht a dhéanamh ar an bpróiseas is bunús le glacadh na gCaighdeán Idirnáisiúnta Iniúcháireachta (ISAnna) agus ar ghníomhaíochtaí eile IFAC maidir le leas an phobail. Is féidir ISAnna a ghlacadh lena gcur i bhfeidhm san Aontas ar chuntar, go háirithe, gur forbraíodh iad faoi phróiseas cuí, faoi mhaoirseacht phoiblí agus go trédhearcach faoi mar a cheanglaítear faoi Airteagal 26 de Threoir 2006/43/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle²⁰. Ag cur san áireamh tabhairt isteach ISAnna san Aontas agus ról ríthábhachtach PIOB maidir le deimhin a dhéanamh de go gcomhlíontar leis na ISAnna sin na ceanglais a leagtar síos i dTreoir 2006/43/CE, tá sé tábhachtach, dá bhrí sin, socruithe iomchuí cistiúcháin a áirithiú do PIOB.
- (36) Trí thacaíocht a thabhairt do bheartas na mBallstát lena ndéantar iarracht a áirithiú gur féidir le saoránaigh, agus iad ag gníomhú mar thomhaltóirí, tairbhe iomlán a bhaint as an margadh inmheánach agus trí na bearta sin a chomhlánú, bíonn an tAontas ina chuidiú leibhéal ard cosanta a áirithiú do thomhaltóirí, cumhacht a thabhairt dóibh agus iad a chur i gceol an mhargaidh inmheánaigh agus, ar an dóigh sin, déantar a sábháilteacht agus a leasanna dlí agus eacnamaíocha a chosaint go cuí trí bhíthin gníomhaíochtaí nithiúla. Ina theannta sin, ní mór don Aontas deimhin a dhéanamh de go bhforfheidhmítear ar an láthair dlíthe maidir le sábháilteacht tomhaltóirí agus táirgí i gceart agus go cothrom agus gur féidir le gnólachtaí tairbhiú de chothrom iomaíochta agus d'iomaíocht chóir sa mhargadh inmheánach. Anuas air sin, is gá tomhaltóirí a chumhachtú, a spreagadh agus is gá cuidiú leo chun roghanna inbhuanaithe a dhéanamh agus, ar an dóigh sin, tacú le geilleagar inbhuanaithe, éifeachtúil ó thaobh an fhuinnimh agus na n-acmhainní de agus ciorclach.

²⁰ Treoir 2006/43/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Bealtaine 2006 maidir le hiniúcháireachtaí reachtúla ar chuntais bhliantúla agus ar chuntais chomhdhlúite, lena leasaítear Treoir 78/660/CEE ón gComhairle agus Treoir 83/349/CEE ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Treoir 84/253/CEE ón gComhairle (IO L 157, 9.6.2006, lch. 87).

- (37) Ba cheart é a bheith mar aidhm ag an gClár feasacht tomhaltóirí, gnólachtaí, na sochaí sibhialta agus na n-údarás a ardú i dtaobh dlíthe cosanta tomhaltóirí agus dlíthe sábháilteachta agus cumhacht a thabhairt do thomhaltóirí agus dá n-eagraíochtaí ionadaíocha ar an leibhéal náisiúnta agus ar leibhéal an Aontais, go háirithe trí thacú le *Bureau Européen des Unions de Consommateurs* (BEUC) arb é an eagraíocht neamhrialtasach sheanbhunaithe aitheanta é a dhéanann ionadaíocht ar leasanna tomhaltóirí i dtaca le beartais ábhartha uile an Aontais, agus an Comhlachas Eorpach um Chomhordú Ionadaíochta Tomhaltóirí maidir le Caighdeánú (ANEC) a dhéanann ionadaíocht ar leasanna tomhaltóirí i dtaca le saincheisteanna caighdeánaithe. Agus é sin á dhéanamh, ba cheart aird ar leith a thabhairt ar riachtanais nua margaidh i dtaca le tomhaltas inbhuanaithe a chur chun cinn agus ar leochaileachtaí a chosc agus, chomh maith leis sin, ar dhúshláin a thagann as digitiú an gheilleagair nó ar fhorbairt patrúin nua tomhaltais agus samhlacha nua gnó. Leis an gClár, ba cheart bonn taca a chur faoi fhorbairt a dhéanamh ar fhaisnéis ábhartha i dtaca le margai, dúshláin bheartais, saincheisteanna agus saghsanna iompair atá ag teacht chun cinn, agus faoi fhoilsiú scórchlár tomhaltóirí an Aontais.
- (38) Leis an gClár, ba cheart bonn taca a chur faoi údarais inniúla náisiúnta, lena n-áirítear na húdarais sin atá freagrach as faireachán a dhéanamh ar shábháilteacht táirgí, a chomhoibríonn go háirithe trí bhíthin chóras mear-rabhaidh an Aontais do tháirgí contúirteacha. Ina theannta sin, ba cheart dó tacú le forfheidhmiú Threoir 2001/95/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle²¹ agus Rialachán (CE) Uimh. 765/2008 maidir le cosaint tomhaltóirí agus sábháilteacht táirgí, agus leis an nGréasán um Chomhar ar mhaithe le Cosaint Tomhaltóirí agus le comhar idirnáisiúnta idir na húdarais ábhartha i dtríú tíortha agus san Aontas. Leis an gClár, ba cheart freisin é a bheith mar aidhm rochtain ar sheirbhísí ardchaighdeáin réitithe díospóide lasmuigh den chúirt agus ar líne a áirithiú do thomhaltóirí agus trádálaithe uile, mar aon le faisnéis maidir le féidearthachtaí sásaimh.

²¹ Le Treoir 2001/95/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 3 Nollaig 2001 maidir le sábháilteacht ghinearálta táirgí (IO L 11, 15.1.2002, lch. 4).

- (39) Le Líonra na Lárionad Eorpach do Thomhaltóirí, cuidítear le tomhaltóirí na cearta atá acu ina gcáil mar shaoránaigh de chuid an Aontais a chur chun sochair nuair a cheannaíonn siad earraí agus seirbhísí trasteorann sa mhargadh inmheánach agus sa Limistéar Eorpach Eacnamaíoch (LEE), bíodh sé ar líne nó le linn dóibh a bheith ag taisteal. Tá sé cruthaithe ag an líonra sin, a bhfuil 30 lárionad aige agus atá maoinithe go comhpháirteach le deich mbliana anuas ag cláir tomhaltóirí an Aontais, go bhfuil breisluach ag baint leis ó thaobh iontaoibh tomhaltóirí agus trádálaithe as an margadh inmheánach a neartú. Déileálann sé le breis agus 100 000 iarraidh ó thomhaltóirí in aghaidh na bliana agus bíonn teagmháil aige leis na milliúin saoránach trína ghníomhaíochtaí faisnéise preasa agus ar líne. Tá sé ar cheann de na líonraí cúnaimh do shaoránaigh de chuid an Aontais is mó a bhfuil meas air agus foráiltear le Treoir 2006/123/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle²² go bhfuil pointí teagmhála maidir le dlí an mhargaidh inmheánaigh lonnaithe i bhformhór d'ionaid an líonra agus, de thoradh na meastóireachta a rinneadh air, leagtar béim ar a thábhachtaí atá sé leanúint dá chuid oibríochtaí. Tá sé de rún ag an líonra socruithe cómhálartachta le comhlachtaí comhchosúla i dtríú tíortha a fhorbairt.
- (40) De thoradh na seiceála oiriúnachta a rinne an Coimisiún i mí Bealtaine 2017 ar dhlí an Aontais maidir le cosaint tomhaltóirí agus maidir le margaíocht táirgí agus seirbhísí, léiríodh gur ghá rialacha a fhorfheidhmiú ar dhóigh níos fearr agus caingne sásamh a éascú nuair a dhéantar díobháil do thomhaltóirí de dheasca sáruithe ar dhlíthe cosanta tomhaltóirí. Dá bharr sin, ghlac an Coimisiún "Margadh Nua do Thomhaltóirí" in Aibreán 2018 chun a áirithiú, *inter alia*, go dtabharfaí an chóir chomhionann do thomhaltóirí ar fud an mhargaidh inmheánaigh i dtaca le caighdeáin décháilíochta táirgí, acmhainneachtaí forfheidhmiúcháin níos láidre a bheith ag na Ballstáit, sábháilteacht táirgí a fheabhsú, comhar idirnáisiúnta a mhéadú agus féidearthachtaí nua le haghaidh sásaimh, go háirithe trí chaingne ionadaíocha ag eintitis cáilithe. Ba cheart é a bheith mar aidhm ag an gClár tacú le beartas cosanta tomhaltóirí trí fheasacht a ardú agus cur leis an mbonn eolais, acmhainneachtaí a fhorbairt agus dea-chleachtais a mhalartú idir na heagraíochtaí tomhaltóirí agus na húdaráis cosanta tomhaltóirí, líonrú agus faisnéis mhargaidh a fhorbairt, an bunús fianaise i dtaca le feidhmiú an mhargaidh inmheánaigh do thomhaltóirí, córais teicneolaíochta faisnéise agus uirlisí cumarsáide, *inter alia*, a neartú.

²² Treoir 2006/123/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 12 Nollaig 2006 maidir le seirbhísí sa mhargadh inmheánach (IO L 376, 27.12. 2006, lch. 36).

- (41) I ngeall ar fheidhmiú na margaí seirbhísí airgeadais, imrítear tionchar ar leith ar shaoránaigh. Is dlúthchuid den mhargadh inmheánach iad agus ní mór creat stóinseach rialála agus maoirseachta a bheith ann a áirithíonn ní hamháin cobhsaíocht airgeadais agus geilleagar inbhuanaithe ach, lena chois sin, a sholáthraíonn leibhéal ard cosanta do thomhaltóirí agus d'úsáideoirí deiridh eile seirbhísí airgeadais, lena n-áirítear infheisteoirí miondíola, coigilteoirí, sealbhóirí polasaí árachais, comhaltaí agus tairbhíthe cistí pinsin, scairshealbhóirí aonair, iasachtaithe agus FBManna. Tá sé tábhachtach cur lena n-acmhainneacht páirt a ghlacadh i gceapadh beartas i réimse an airgeadais.
- (42) Mar sin, ba cheart don Chlár leanúint de bheith ag tacú le gníomhaíochtaí sonracha a chumhdaítear le Clár Fothaithe Acmhainneachtaí 2017–2020 lena bhfeabhsaítear rannpháirtíocht tomhaltóirí agus úsáideoirí deiridh eile seirbhísí airgeadais i bpróiseas ceaptha beartas an Aontais, mar a leagtar amach i Rialachán (AE) 2017/826 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle²³ lena leantar de threoirthionscadal agus réamhbheart na mblianta 2012-2017. Is gá sin chun tuairimí geallsealbhóirí nach gairmithe de chuid na hearnála airgeadais iad a sholáthar do lucht ceaptha beartas agus chun a áirithiú gur fearr an ionadaíocht a dhéantar ar leasanna tomhaltóirí agus úsáideoirí deiridh eile seirbhísí airgeadais. Ba cheart a bheith mar thoradh air sin beartais níos fearr i leith seirbhísí airgeadais, go mór mór a bhuí le tuiscint níos fearr i measc an phobail ar na saincheistanna i gceist i dtaca le rialáil airgeadais agus a bhuí le feabhas ar an tuiscint airgeadais.

²³ Rialachán (AE) 2017/826 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Bealtaine 2017 maidir le clár de chuid an Aontais a bhunú chun tacú le gníomhaíochtaí sonracha lena gcuirfear feabhas ar rannpháirtíocht tomhaltóirí agus úsáideoirí deiridh eile seirbhísí airgeadais i bpróiseas ceaptha beartas an Aontais i réimse na seirbhísí airgeadais don tréimhse 2017–2020 (IO L 129, 19.5.2017, lch.17).

- (43) De thoradh treoirthionscadail, a reáchtáladh le linn na tréimhse 2012–2013, agus réamhbhírt, a rinneadh idir 2014–2016, bhronn an Coimisiún deontais ar dhá eagraíocht tar éis glao oscailte bliantúil ar thograí. Is iad *Finance Watch*, a cuireadh ar bun le deontais ón Aontas in 2011 mar chomhlachas idirnáisiúnta neamhbhrabúis faoi dhlí na Beilge, agus *Better Finance*, a tháinig as as cónaidhmeanna Eorpacha infheisteoirí agus scairsealbhóirí a bhí ann cheana agus a atheagraíodh agus a athbhrandáladh roinnt uaireanta ó bhí 2009 ann, an dá eagraíocht sin. Leis an gClár Fothaithe Acmhainneachtaí a cuireadh ar bun le Rialachán (AE) 2017/826, sainaitnítear an dá eagraíocht sin mar thairbhíthe aonair. Is gá, mar sin, leanúint de bheith ag cómhaoiniú na n-eagraíochtaí sin i gcomhthéacs an Chláir. Mar sin féin, bheadh an maoiniú sin faoi réir meastóireacht a bhaineann le baint amach na gcuspóirí arna saothrú, bunaithe ar mheastóireacht mhionsonraithe ar a éifeachtacht agus a thionchar.
- (44) Chun gur féidir leis an margadh inmheánach oibriú go héifeachtúil, caithfidh leibhéal ard cosanta sláinte a bheith ann trí bhíthin an tslabhra soláthair bia. Is réamhriachtanas é sin i gcomhair na sochaí agus an mhargaidh inmheánaigh. De bhíthin géarchéimeanna sláinte trasteorann agus údair faitís i dtaca le bia, cuirtear as d'fheidhmiú an mhargaidh inmheánaigh trí theorainn a chur le gluaiseachtaí daoine agus earraí agus trí chur as don táirgeadh.
- (45) Is é cuspóir ginearálta dhlí an Aontais i réimse na bplandaí, na n-ainmhithe, an bhia agus an bheatha cur le hardleibhéal sláinte do dhaoine, ainmhithe agus plandaí, tacú le leas ainmhithe a fheabhsú, cur le hardleibhéal cosanta agus faisnéise do thomhaltóirí agus leibhéal ard cosanta don chomhshaol, lena n-áirítear an bhithéagsúlacht a chaomhnú, agus, san am céanna, inbhuanaitheacht na táirgeachta bia agus beatha Eorpaí a fheabhsú, cur le caighdeáin cháilíochta ar fud an Aontais, iomaíochas thionscal bia agus beatha an Aontais a fheabhsú agus cruthú post a chothú.

(46) Os rud é gur gníomhaíochtaí sonracha iad na gníomhaíochtaí lena mbaineann leibhéal ard sláinte do dhaoine, ainmhithe agus plandaí, is gá foráil a dhéanamh sa Rialachán seo maidir le critéir speisialta incháilitheachta i dtaobh cur ar fáil deontas agus úsáid soláthair phoiblí. De mhaolú, go háirithe, ar Rialachán (AE, Euratom) 2018/1046 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle²⁴ (an "Rialachán Airgeadais"), mar eisceacht ar phrionsabal na neamh-aisghníomhaíochta, ba cheart costais na mbeart éigeandála, i ngeall ar chineál práinneach agus neamh-intuartha na mbeart sin, a bheith incháilithe agus, ina theannta sin, ba cheart costais a tabhaíodh de dheasca amhrais faoi ghalar nó lotnaid a áireamh ar choinníoll go ndearbhaítear tar éis sin an galar nó an lotnaid a bheith ann agus go gcuirtear sin in iúl don Choimisiún. Ba cheart don Choimisiún na gealltanais bhuiséadacha chomhfhreagracha agus íocaíocht caiteachais incháilithe a dhéanamh, tar éis na gealltanais dhlíthiúla a shíniú agus tar éis na hiarratais ar íocaíocht arna gcur isteach ag na Ballstáit a mheasúnú. Ina theannta sin, ba cheart costais a bheith incháilithe i dtaca le bearta coisctheacha agus cosanta arna ndéanamh i gcás ina mbeadh baol díreach ann do stádas sláinte an Aontais de dheasca galair agus zónóisí áirithe ainmhithe a bheith ann nó a bheith ag forbairt ar chríoch tríú tír nó i mBallstát nó i dtíortha nó ar chríocha thar lear agus i dtaca le bearta cosanta, nó gníomhaíochtaí ábhartha eile, arna ndéanamh chun tacú le stádas sláinte plandaí san Aontas.

²⁴ Rialachán (AE, Euratom) 2018/1046 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 18 Iúil 2018 maidir leis na rialacha airgeadais is infheidhme maidir le buiséad ginearálta an Aontais, lena leasaítear Rialacháin (AE) Uimh. 1296/2013, (AE) Uimh. 1301/2013, (AE) Uimh. 1303/2013, (AE) Uimh. 1304/2013, (AE) Uimh. 1309/2013, (AE) Uimh. 1316/2013, (AE) Uimh. 223/2014, (AE) Uimh. 283/2014, agus Cinneadh Uimh. 541/2014/AE agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 966/2012 (IO L 193, 30.7.2018, lch. 1).

- (47) Is uirlis fhíor-riachtanach iad rialuithe oifigiúla arna ndéanamh ag na Ballstáit lena fhíorú go ndéantar ceanglais ábhartha Aontais a chur chun feidhme, a chomhlíonadh agus a fhorfheidhmiú agus le faireachán a dhéanamh air sin. Tá éifeachtacht agus éifeachtúlacht córas rialaithe oifigiúil ríthábhachtach chun leibhéal ard sábháilteachta do dhaoine, ainmhithe agus plandaí a chaomhnú agus, ag an am céanna, leibhéal ard cosanta don chomhshaol a áirithiú. Ba cheart tacaíocht airgeadais ón Aontas a chur ar fáil do na bearta rialaithe sin. Go háirithe, ba cheart ranníocaíocht airgeadais a bheith ar fáil do shaotharlanna tagartha an Aontais, ionaid tagartha an Aontais agus saotharlanna tagartha náisiúnta sláinte plandaí chun cuidiú leo na costais a sheasamh a thagann as cur chun feidhme na gclár oibre arna bhformheas ag an gCoimisiún. Thairis sin, ós rud é freisin go mbraitheann éifeachtacht rialuithe oifigiúla ar bhaill foirne dheaoilte, a bhfuil eolas iomchuí acu ar dhlí an Aontais, a bheith ar fáil do na húdaráis rialaithe, ba cheart don Aontas a bheith in ann rannchuidiú lena n-oiliúint agus leis na cláir mhalartacha ábhartha arna n-eagrú ag údaráis inniúla.
- (47a) Is fadhb mhéadaitheach san Aontas agus ar fud an domhain í frithsheasmhacht in aghaidh ábhar frithmhiocróbach. Ba cheart, mar sin, a bheith in ann bearta a chómhaoiniú chun tacú leis an gcomhrac i gcoinne na frithsheasmhachta in aghaidh ábhar frithmhiocróbach faoin gClár seo.
- (48) *(téacs aistrithe go páirteach chuig aithris 6a)*
- (49) *(téacs aistrithe anois chuig aithris 6b)*
- (50) *(téacs aistrithe anois chuig aithris 6c)*
- (51) *(téacs aistrithe anois chuig aithris 6d)*
- (52) Tá an tAontas agus na Ballstáit tiomanta do chur chun feidhme Chlár Oibre 2030 na Náisiún Aontaithe don Fhorbairt Inbhuanaithe. Fágfaidh rannpháirtíocht an Aontais agus na mBallstát i gcuspóirí Chlár Oibre 2030 go mbeidh an Eoraip á cothú ar bhealach a fhágfaidh níos láidre, níos inbhuanaithe, níos cuimsithí, níos sláine agus níos rathúla í. Ba cheart don Chlár cuidiú le cur chun feidhme Chlár Oibre 2030, lena n-áirítear trí chothromaíocht a bhaint amach idir ghnéithe eacnamaíocha, sóisialta agus comhshaoil den forbairt inbhuanaithe.

- (53) Mar léiriú ar a thábhachtaí atá sé dul i ngleic leis an athrú aeráide i gcomhréir le gealltanais an Aontais Comhaontú Pháras agus Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe a chur chun feidhme, ba cheart don Chlár sin cuidiú chun an ghníomhaíocht ar son na haeráide a phríomhshruthú agus chun sprioc fhoriomlán 25 % de chaiteachais bhuiséadacha an Aontais a bhaint amach maidir leis an tacaíocht do chuspóirí aeráide. Sainithneofar gníomhaíochtaí ábhartha le linn ullmhú agus chur chun feidhme an Chláir, agus déanfar athmheasúnú ar na gníomhaíochtaí sin mar chuid de na meastóireachtaí agus na próisis athbhreithnithe ábhartha.
- (54) Sa rialachán seo leagtar síos clúdach airgeadais don Chlár arb éard a bheidh ann an príomh-mhéid tagartha, de réir bhrí [*tagairt le nuashonrú mar is iomchuí de réir an chomhaontaithe nua idirinstitiúidí: pointe 17 de Chomhaontú Idirinstitiúideach an 2 Nollaig 2013 idir Parlaimint na hEorpa, an Chomhairle agus an Coimisiún maidir leis an smacht buiséadach, le comhar in ábhair bhuiséadacha agus le bainistíocht fhónta airgeadais*²⁵], do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle le linn an nós imeachta buiséadaigh bhliantúil.
- (55) Leis an gComhaontú maidir leis an Limistéar Eorpach Eacnamaíoch déantar foráil do chomhar sna réimsí is ábhar don Chlár idir an tAontas agus a Bhallstáit ar thaobh amháin, agus tíortha Chomhlachas Saorthrádála na hEorpa, ar an taobh eile. Ba cheart foráil a dhéanamh freisin chun an Clár a oscailt do rannpháirtíocht tíortha eile, lena n-áirítear tíortha comharsanachta an Aontais agus tíortha atá ag déanamh iarratais ar bhallraíocht den Aontas, tíortha is iarrthóirí ar bhallraíocht den Aontas, nó tíortha atá ag aontú dó. Ina theannta sin, i réimse an staidrimh Eorpaigh, ba cheart an Clár a bheith oscailte don Eilvéis i gcomhréir leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le comhar i réimse an staidrimh²⁶.]

²⁵ IO L 373, 20.12.2013, lch. 1.

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2013:373:TOC

²⁶ IO L 90, 28.3.2006, lch. 2.

- (56) Féadfaidh tríú tíortha ar comhaltaí iad den Limistéar Eorpach Eacnamaíoch (LEE) a bheith rannpháirteach i gclár de chuid an Aontais faoi chuimsiú an chomhair arna bhunú faoin gcomhaontú leis an Limistéar Eorpach Eacnamaíoch, ina ndéantar foráil maidir le cur chun feidhme na gclár le cinneadh faoin gcomhaontú sin. Féadfaidh tríú tíortha a bheith rannpháirteach ar bhonn ionstraimí dlí eile freisin. Ba cheart foráil shonrach a thabhairt isteach leis an Rialachán seo chun na cearta agus an rochtain is gá a thabhairt don oifigeach údarúcháin freagrach, don Oifig Eorpach Frith-Chalaoise (OLAF) agus do Chúirt Iniúcháirí na hEorpa chun go bhféadfaidh gach ceann díobh a gcuid inniúlachtaí féin a fheidhmiú ar dhóigh chuimsitheach.]
- (57) Tá feidhm ag an Rialachán Airgeadais maidir leis an gClár sin. Leagtar síos leis rialacha maidir le cur chun feidhme bhuiséad an Aontais, lena n-áirítear na rialacha maidir le critéir incháilitheachta le haghaidh deontas, duaiseanna, soláthair.
- (58) Léiríodh gur leor na gníomhaíochtaí arna gcur chun feidhme faoi na cláir agus na línte buiséid a tháinig roimhe agus ba cheart iad a choinneáil. Tá sé mar aidhm leis na gníomhaíochtaí nua arna dtabhairt isteach faoin gClár an margadh inmheánach dea-fheidhmiúil a threisiú go háirithe. Chun tuilleadh simplíochta agus solúbthachta a chur ar fáil i gcur i gcrích an Chláir agus ar an mbealach sin lena chuspóirí a bhaint amach ar shlí níos fearr, níor cheart na gníomhaíochtaí a shainiú ach amháin i gcatagóirí ginearálta foriomlána. Ba cheart liostaí de ghníomhaíochtaí tascacha a bhaineann le cuspóirí sonracha i réimse an iomaíochais, nó gníomhaíochtaí sonracha a eascraíonn as riachtanais rialála, amhail i dtaca le caighdeánú, rialáil i réimse an bhia agus an bheatha agus staidreamh Eorpach a chur san áireamh leis an gClár freisin.
- (59) Is gá catagóirí ar leith a shonrú d'eintitis atá incháilithe chun cistiú a fháil, chomh maith leis na heintitis sin a ba cheart a bheith incháilithe chun cistiú a fháil gan ghlao ar thograí.
- (60) Ós rud é go bhfuil codanna éagsúla an gheilleagair dhomhanda á gcomhshnaidhmeadh le chéile diaidh ar ndiaidh, ba cheart go leanfar leis an gClár d'fhoráil a dhéanamh maidir le saineolaithe seachtracha a bheith páirteach freisin, saineolaithe amhail oifigigh de chuid tríú tíortha, ionadaithe eagraíochtaí idirnáisiúnta nó oibreoirí eacnamaíocha i gcás gníomhaíochtaí áirithe.
- (61) Is gá critéir shonracha a bhaineann le rialacha cómhaoinithe agus costais incháilithe a chur in iúl.

- (62) I gcomhréir le gealltanas an Choimisiúin a leagadh amach ina Theachtaireacht an 19 Deireadh Fómhair 2010 dar teideal 'Athbhreithniú Bhuiséad AE'²⁷, agus chun foráil a dhéanamh maidir le cláir mhaoiniúcháin a dhéanamh níos comhleanúnaí agus níos simplí, ba cheart acmhainní a roinnt le hionstraimí eile maoiniúcháin de chuid an Aontais más ionann na spriocanna atá á saothrú ag gníomhaíochtaí an Chláir atá beartaithe agus spriocanna roinnt ionstraimí maoiniúcháin eile, gan maoiniú dubailte a chur san áireamh.
- (63) Ba cheart an Clár seo a bheith ina chuidiú don tacaíocht iomlán lena dtabharfar aghaidh ar riachtanais shonracha na réigiún is forimeallaí agus ar a gcomhtháthú sa mhargadh inmheánach, de réir mar a athdheimhníodh le déanaí sa Teachtaireacht ón gCoimisiún *A stronger and renewed strategic partnership with the EU's outermost regions* [Comhpháirtíocht straitéiseach neartaithe athnuaite leis na réigiúin is forimeallaí san Aontas]²⁸.
- (64) Ba cheart don Chlár sineirgí a chur chun cinn agus dúbláil le cláir ghaolmhara agus gníomhaíochtaí gaolmhara de chuid an Aontais á seachaint aige. Ba cheart na gníomhaíochtaí faoin gClár seo a bheith ina gcomhlánú ar ghníomhaíochtaí na gClár Custaim agus Fiscalis arna mbunú le Rialachán (AE) [...] ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle²⁹ agus Rialachán (AE) [...] ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle³⁰ a dhírítear freisin ar thacaíocht a thabhairt d'fheidhmiú an mhargaidh inmheánaigh agus é a fheabhsú.

²⁷ COM(2010) 700 final an 19 Deireadh Fómhair 2010.

²⁸ COM(2017) 623 final.

²⁹ COM(2018) 442 final.

³⁰ COM(2018) 443 final.

- (65) Ba cheart don Chlár sineirgí agus comhlántacht a chur chun cinn i leith na FBManna agus i leith na tacaíochta fiontraíochta faoi Chiste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa arna bhunú le Rialachán (AE) [...] ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle³¹. Ina theannta sin, leis an ngné sin den chiste InvestEU, arna bhunú le Rialachán (AE) [...] ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle³², a bhaineann le fiontair bheaga agus mheánmhéide (FBManna) áiritheofar tacaíocht d'fhiachas agus do chothromas chun rochtain agus fáil ar mhaoiniú a fheabhsú do FBManna. Ba cheart don Chlár sineirgí a lorg freisin leis an gClár Spáis arna bhunú le Rialachán (AE) [...] ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle³³ i ndáil le FBManna a spreagadh chun tairbhe a bhaint as nuálaíocht cheannródaíoch agus réitigh eile arna bhforbairt faoi na cláir sin.
- (66) Ba cheart don Chlár seo sineirgí a chur chun cinn le Fís Eorpach arna bhunú le Rialachán (AE) [...] ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle³⁴, a bhfuil sé mar aidhm leis taighde agus nuálaíocht a chur chun cinn. Ba cheart go mbainfeadh sé sin go háirithe le comhlántacht le gníomhaíochtaí Chomhairle Nuálaíochta Eorpach na todhchaí ar mhaithe le comhlachtaí nuálacha, chomh maith le tacaíocht do sheirbhísí le haghaidh FBManna trí EEN.
- (67) Ba cheart don Chlár sineirgí agus comhlántacht a chur chun cinn i ndáil leis an gClár don Eoraip Dhigiteach arna bhunú le Rialachán (AE) [...] ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle³⁵, a bhfuil sé mar aidhm leis digitiú gheilleagar an Aontais agus na hearnála poiblí a chur chun cinn.

³¹ COM(2018) 372 final.

³² COM(2018) 439 final.

³³ COM(2018) 447 final.

³⁴ COM(2018) 435 final.

³⁵ COM(2018) 434 final.

- (68) Ina theannta sin, ba cheart don Chlár sineirgí a lorg leis an gCiste Ceartais, Cearta agus Luachanna arna bhunú le Rialachán (AE) [...] ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle³⁶, a bhfuil sé mar aidhm leis tacú le forbairt bhreise ar limistéar Eorpach ceartais ar mhaithe le héifeachtúlacht chórais cheartais náisiúnta, a chuidíonn go mór chun geilleagar cothrom costéifeachtach a bhaint amach san Eoraip.
- (69) Ba cheart don Chlár sin sineirgí a chur chun cinn leis an gclár Erasmus arna bhunú le Rialachán (AE) [...] ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle³⁷, le Ciste Dlúthpháirtíochta an Aontais Eorpaigh arna bhunú le Rialachán (AE) [...] ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle³⁸ agus le Ciste Sóisialta na hEorpa Plus arna bhunú le Rialachán (AE) [...] ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle³⁹ i réimse na soghluaisteachta saothair agus soghluaisteacht na hóige, atá riachtanach don mhargadh inmheánach dea-fheidhmiúil.
- (70) Ar deireadh, d'fhéadfaí gníomhaíochtaí amhail bearta tréidliachta agus fiteasláintíochta i gcás géarchéime sláinte ainmhithe agus plandaí, a chomhlánú le hidirghabhálacha margadhbhunaithe ó chlársceidealú Chomhbheartas Talmhaíochta an Aontais arna bhunú le Rialachán (AE) [...] ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁴⁰.
- (71) I gcás inarb ábhartha, ba cheart gníomhaíochtaí an Chláir a úsáid chun dul i ngleic le teipeanna margaidh nó le cásanna infheistíochta fo-optamacha, ar bhealach comhréireach, gan maoiniú príobháideach a dhúbláil ná a phlódú agus ba cheart breisluach Eorpach soiléir a bheith acu.

³⁶ COM(2018) 383 final.

³⁷ COM(2018) 367 final.

³⁸ COM(2018) 322 final, Airteagal 10.

³⁹ COM(2018) 382 final.

⁴⁰ COM(2018) 393 final.

- (72) Ba cheart na cumhachtaí cur chun feidhme a thabhairt don Choimisiún i ndáil le cláir oibre a ghlacadh lena gcuirfear chun feidhme na gníomhaíochtaí a chuideoidh chun leibhéal ard sláinte a bhaint amach i ngeall le daoine, ainmhithe agus plandaí chomh maith le sábháilteacht bia agus beatha. Ba cheart na cumhachtaí sin a fheidhmiú i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁴¹.
- (73) Na cineálacha maoiniúcháin agus na modhanna cur chun feidhme a úsáidfear faoin Rialachán seo, is ar bhonn a fhónta atá siad ó thaobh cuspóirí sainiúla na ngníomhaíochtaí a bhaint amach agus torthaí a thabhairt ba cheart iad a roghnú, agus aird á tabhairt, go háirithe, ar chostais rialuithe, ar an ualach riaracháin, agus ar an riosca neamh-chomhlíontachta a mheastar a bheith ann. Ba cheart a chur san áireamh úsáid a bhaint as cnapshuimeanna, as rátaí comhréidhe agus costais aonaid, agus as maoiniú nach mbaineann le costais, mar a thagraítear dó in Airteagal 125(1) den Rialachán Airgeadais.
- (74) Chun faireachán agus tuairisciú rialta a áirithiú, ba cheart creat iomchuí a bheith curtha i bhfeidhm ón tús le faireachán a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí agus torthaí an Chláir. Ba cheart faireachán agus tuairisciú den sórt sin a bheith bunaithe ar tháscairí, lena dtomhaisfear éifeachtaí na ngníomhaíochtaí faoin Chlár i gcomparáid le bonnlínte réamhshainithe.

⁴¹ Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 lena leagtar síos na rialacha agus na prionsabail ghinearálta a bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú cumhachtaí cur chun feidhme ag an gCoimisiún (IO L 55, 28.2.2011, lch. 13).

- (75) De bhun mhír 22 agus mhír 23 de Chomhaontú Idirinstitiúideach an 13 Aibreán 2016 maidir le Reachtóireacht Níos Fearr⁴², is gá meastóireacht a dhéanamh ar an gClár seo ar bhonn faisnéise arna bailiú trí cheanglais faireacháin shonracha agus, san am céanna, ró-rialáil agus ualach riaracháin, ar na Ballstáit go háirithe, a sheachaint. Ar na ceanglais sin ba cheart gur féidir a áireamh, i gcás inarb iomchuí, táscairí intomhaiste mar bhonn chun meastóireacht a dhéanamh ar éifeachtaí an Rialacháin ar an talamh.
- (76) Ba cheart liosta na ngalar ainmhithe agus na zónóise atá incháilithe chun cistiú a fháil faoi bhearta éigeandála agus chun cistiú a fháil faoi na gcláir díothaithe, rialaithe agus faireachais a bhunú ar bhonn na ngalar ainmhithe dá dtagraítear i gCaibidil 2 de Rialachán (AE) 2016/429 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁴³, Treoir 2003/99/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁴⁴, Rialachán (CE) Uimh. 2160/2003 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁴⁵ agus Rialachán (CE) Uimh. 999/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁴⁶.

⁴² IO L 123, 12.5.2016, lch. 1.

⁴³ Rialachán (AE) 2016/429 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 9 Márta 2016 maidir le galair in-tarchurtha ainmhithe agus lena leasaítear agus lena n-aisghairtear gníomhartha áirithe i réimse na sláinte ainmhithe ('an Dlí maidir le Sláinte Ainmhithe') (IO L 84, 31.03.2016, lch. 1).

⁴⁴ Treoir 2003/99/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Samhain 2003 maidir le faireachán ar zónóisí agus ar oibreáin zónóiseacha, lena leasaítear Cinneadh 90/424/CEE ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Treoir 92/117/CEE (IO L 325, 12.12.2003, lch. 31).

⁴⁵ Rialachán (CE) Uimh. 2160/2003 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Samhain 2003 maidir le rialú Salmonella agus oibreáin zónóiseacha bia-iompartha sonraithe eile (IO L 325, 12.12.2003, lch. 1).

⁴⁶ Rialachán (CE) Uimh. 999/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 22 Bealtaine 2001 lena leagtar síos rialacha chun einceifileapaití spúinseacha in-tarchurtha áirithe a chosc, a rialú agus a dhíothú (IO L 147, 31.5.2001, lch. 1).

(77) Chun cúinsí a spreagtar ag na galair ainmhithe sin a bhfuil tionchar suntasach acu ar tháirgeadh beostoic nó ar thrádáil, forbairt zónóisí a bheidh ina mbaol don duine, nó forbairt eolaíoch nó eipidéimeolaíoch nua a chur i gcuntas, chomh maith leis na galair ar dócha go mbeidh siad ina bhaol nua don Aontas, ba cheart an chumhacht chun gníomhartha a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 290 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh a tharmligean chuig an gCoimisiún, maidir le liosta na ngalar ainmhithe agus zónóisí a leasú. Chun a áirithiú go measfar go héifeachtach dul chun cinn an Chláir i dtreo ghnóthú a chuspóirí, ba cheart an chumhacht a tharmligean don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh, i gcomhréir le hAirteagal 290 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, i ndáil leis na táscairí chun gnóthú na gcuspóirí sonracha thomhais a athbhreithniú nó a chomhlánú i gcás ina measfar gur gá, agus chun an Rialachán seo a fhorlónadh le forálacha maidir le creat faireacháin agus meastóireachta a bhunú. Tá sé tábhachtach, go háirithe, go rachadh an Coimisiún i mbun comhairliúcháin iomchuí le linn a chuid oibre ullmhúcháin, lena n-áirítear ar leibhéal na saineolaithe, agus go ndéanfar na comhairliúcháin sin i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar síos i gComhaontú Idirinstitiúideach maidir le Reachtóireacht Níos Fearr an 13 Aibreán 2016. Go sonrach, chun rannpháirtíocht chomhionann in ullmhú na ngníomhartha tarmligthe a áirithiú, gheobhaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle na doiciméid uile ag an am céanna leis na saineolaithe sna Ballstáit, agus beidh rochtain chórasach ag a gcuid saineolaithe ar chruinnithe ghrúpaí saineolaithe an Choimisiúin a bheidh ag déileáil le hullmhú na ngníomhartha tarmligthe.

(78) De bhun *[tagairt le nuashonrú mar is iomchuí de réir cinneadh nua maidir le tíortha agus críocha thar lear: Airteagal 94 de Chinneadh 2013/755/AE ón gComhairle⁴⁷]*, tá daoine agus eintitis atá lonnaithe i dtíortha agus críocha thar lear incháilithe chun cistiú a fháil faoi réir rialacha agus chuspóirí an Chláir agus faoi réir aon socrú féideartha is infheidhme maidir leis an mBallstát lena mbaineann an tír nó an chríoch ábhartha thar lear.

⁴⁷ Cinneadh 2013/755/AE ón gComhairle an 25 Samhain 2013 maidir le comhlachas na dtíortha agus na gcríoch thar lear leis an Aontas Eorpach (an Cinneadh maidir le Comhlachas Thar Lear) (IO L 344, 19.12.2013, lch. 1).

(79) I gcomhréir leis an Rialachán Airgeadais, Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 883/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁴⁸, Rialachán (Euratom, CE) Uimh. 2988/95 ón gComhairle⁴⁹, Rialachán (Euratom, CE) Uimh. 2185/96 ón gComhairle⁵⁰ agus Rialachán (AE) 2017/1939 ón gComhairle⁵¹, déanfar leasanna airgeadais an Aontais a chosaint trí bhearta comhréireacha, lena n-áirítear trí neamhrialtachtaí agus calaois a chosc, a bhrath, a cheartú agus a fhiosrú, cistí a cailleadh, a íocadh go mícheart nó a úsáideadh go mícheart a ghnóthú agus, i gcás inarb iomchuí, smachtbhannaí riaracháin a fhorchur. Go háirithe, i gcomhréir le Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 883/2013 agus Rialachán (Euratom, CE) Uimh. 2185/96 féadfaidh an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise (OLAF) imscrúduithe riaracháin a dhéanamh, lena n-áirítear seiceálacha agus cigireachtaí ar an láthair, d'fhonn a shuí ar tharla calaois, éilliú nó aon ghníomhaíocht neamhdhleathach eile a dhéanann difear do leasanna airgeadais an Aontais. I gcomhréir le Rialachán (AE) 2017/1939, féadfaidh Oifig an Ionchúisitheora Phoiblí Eorpaigh calaois agus gníomhaíochtaí neamhdhleathacha eile a dhéanann difear do leasanna airgeadais an Aontais a fhiosrú agus a ionchúiseamh, de réir mar a fhoráiltear i dTreoir (AE) 2017/1371 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁵². I gcomhréir leis an Rialachán Airgeadais, ní mór d'aon duine nó d'aon eintiteas a fhaigheann cistí ón Aontas comhoibriú go hiomlán i gcosaint leasanna airgeadais an Aontais agus na cearta agus an rochtain is gá a thabhairt don Choimisiún, do OLAF, do OIPE i dtaca leis na Ballstáit sin atá rannpháirteach sa chomhar feabhsaithe de bhun Rialachán (AE) 2017/1939 agus do Chúirt Iniúchóirí na hEorpa (CIE) agus ní mór dó a áirithiú go dtabharfaidh aon tríú páirtithe a bheidh páirteach i gcur chun feidhme cistí de chuid an Aontais cearta coibhéiseacha.

⁴⁸ Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 883/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Meán Fómhair 2013 maidir le himscrúduithe arna ndéanamh ag an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise (OLAF) agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1073/1999 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus Rialachán (Euratom) Uimh. 1074/1999 ón gComhairle (IO L 248, 18.9.2013, lch. 1).

⁴⁹ Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 2988/95 ón gComhairle an 18 Nollaig 1995 maidir le leasanna airgeadais na gComhphobal Eorpach a chosaint (IO L 312, 23.12.1995, lch. 1).

⁵⁰ Rialachán (Euratom, CE) Uimh. 2185/96 ón gComhairle an 11 Samhain 1996 maidir le seiceálacha agus cigireachtaí ar an láthair arna ndéanamh ag an gCoimisiún chun leasanna airgeadais na gComhphobal Eorpach a chosaint ar chalaois agus neamhrialtachtaí eile (IO L 292, 292, 15.11.1996, lch. 2).

⁵¹ Rialachán (AE) 2017/1939 an 12 Deireadh Fómhair 2017 ón gComhairle lena gcuirtear chun feidhme comhar feabhsaithe maidir le bunú Oifig an Ionchúisitheora Phoiblí Eorpaigh ('OIPE') (IO L 283, 31.10.2017, lch. 1).

⁵² Treoir (AE) 2017/1371 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 5 Iúil 2017 maidir leis an gcomhrac in aghaidh na calaoise ar leasanna airgeadais an Aontais trí bhithin an dlí choiriúil (IO L 198, 28.7.2017, lch. 29).

- (80) Beidh feidhm ag rialacha cothrománacha airgeadais arna nglacadh ag Parlaimint na hEorpa agus ag an gComhairle ar bhonn Airteagal 322 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh maidir leis an Rialachán seo. Leagtar síos na rialacha sin sa Rialachán Airgeadais agus cinntear leo go háirithe an nós imeachta maidir leis an mbuiséad a bhunú agus a chur chun feidhme trí dheontais, soláthar, duaiseanna, cur chun feidhme indéach, agus déantar foráil maidir le seiceálacha i dtaobh freagracht gníomhairí airgeadais. Na rialacha a ghlactar ar bhonn Airteagal 322 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, baineann siad freisin le cosaint bhuiséad an Aontais i gcás easnaimh ghinearálaithe maidir le smacht reachta sna Ballstáit, ós rud é gur réamhchoinníoll riachtanach urramú an smachta reachta i dtaca le bainistiú fóna airgeadais agus cistiú éifeachtach de chuid an Aontais Eorpaigh.]
- (81) Le Rialachán (AE) 2016/679 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁵³ rialaítear próiseáil sonraí pearsanta a dhéantar sna Ballstáit i gcomhthéacs an Rialacháin seo agus faoi mhaoirseacht údaráis inniúla na mBallstát. Le Rialachán (AE) 45/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁵⁴ rialaítear próiseáil sonraí pearsanta arna dhéanamh ag an gCoimisiún faoi chuimsiú an Rialacháin seo agus faoi mhaoirseacht an Mhaoirseora Eorpaigh ar Chosaint Sonraí. Beidh aon mhalartú nó tarchur faisnéise a dhéanann na húdaráis inniúla i gcomhréir leis na rialacha maidir le haistriú sonraí pearsanta mar a leagtar síos i Rialachán (AE) 2016/679 agus beidh aon mhalartú nó tarchur faisnéise a dhéanann an Coimisiún i gcomhréir leis na rialacha ar aistriú sonraí pearsanta mar a leagtar síos i Rialachán (CE) Uimh. 45/2001.

⁵³ Rialachán (AE) Uimh. 2016/679 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Aibreán 2016 maidir le daoine nádúrtha a chosaint i ndáil le sonraí pearsanta a phróiseáil agus maidir le saorghluaiseacht sonraí den sórt sin, agus lena n-aisghairtear Treoir 95/46/CE (An Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí) (IO L 119, 4.5.2016, p. 1).

⁵⁴ Rialachán (CE) Uimh. 45/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 18 Nollaig 2000 maidir le daoine aonair a chosaint i ndáil le sonraí pearsanta a phróiseáil ag institiúidí agus comhlachtaí an Chomhphobail agus maidir le saorghluaiseacht na sonraí sin (IO L 8, 12.1.2001, lch. 1).

- (81a) Le Rialachán (CE) Uimh. 223/2009 bunaítear na rialacha maidir le staidreamh a tháirgeadh i gcomhréir le prionsabail rúndachta staidrimh agus déantar coinníoll go ndéanfaidh na hinstiúidí náisiúnta staidrimh, na húdaráis náisiúnta eile agus an Coimisiún (Eurostat) gach beart riachtanach chun a áirithiú go ndéanfar na prionsabail agus na treoirlínte a ailíniú i ndáil le cosaint fhisiciúil agus loighciúil na sonraí rúndachta.
- (82) Ós rud é nach féidir leis na Ballstáit cuspóirí an Rialacháin seo a ghnóthú go leordhóthanach i ngeall ar chineál trasteorann na saincheistanna lena mbaineann, ach gur féidir, de bharr an phoitéinsil níos fearr atá ann i ngníomhaíocht an Aontais, iad a ghnóthú níos fearr ar leibhéal an Aontais, féadfaidh an tAontas bearta a ghlacadh i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh ar an Aontas Eorpach. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun na cuspóirí sin a ghnóthú.
- (83) Ba cheart don Chlár níos mó infheictheachta agus comhsheasmhachta a áirithiú i dtaca le margadh inmheánach an Aontais, chomh maith le hiomaíochas fiontar lena n-áirítear FBManna agus gníomhaíochtaí staidrimh Eorpaigh i dtreo saoránaigh, gnólachtaí agus rialtais na hEorpa.

- (84) Ba cheart Rialachán (AE) Uimh. 99/2013, Rialachán (AE) Uimh. 1287/2013, Rialachán (AE) Uimh. 254/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁵⁵, Rialachán (AE) Uimh. 258/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁵⁶, Rialachán (AE) Uimh. 652/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁵⁷, agus Rialachán (AE) 2017/826, a aisghairm le héifeacht ón 1 Eanáir 2021.
- (85) Is iomchuí trasdul rianúil gan bhriseadh a áirithiú idir na gclár i réimsí iomaíochais fiontar agus fiontar beag agus meánmhéide, cosaint tomhaltóirí, custaiméirí agus úsáideoirí deiridh i seirbhísí airgeadais, ceapadh beartais i seirbhísí airgeadais, i réimse na bplandaí, na n-ainmhithe, an bhia agus an bheatha agus staidreamh Eorpach, arna bhunú le Rialachán (AE) 1287/2013, Rialachán (AE) Uimh. 254/2014, Rialachán (AE) 2017/826, Rialachán (AE) Uimh. 258/2014, Rialachán (AE) Uimh. 652/2014, Rialachán (AE) Uimh. 99/2013, agus an Clár seo, go háirithe maidir le leanúint le hidirbhearta ilbhliantúla agus leis an meastóireacht ar an rath a bhí ar an gclár roimhe sin,

⁵⁵ Rialachán (AE) Uimh. 254/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Feabhra 2014 maidir le clár ilbhliantúil tomhaltóirí na mblianta 2014-20 agus lena n-aisghairtear Cinneadh Uimh. 1926/2006/CE (IO L 84, 20.3.2014, lch. 42).

⁵⁶ Rialachán (AE) Uimh. 258/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 3 Aibreán 2014 lena mbunaítear clár Aontais chun tacú le gníomhaíochtaí sonracha i réimse an tuairiscithe airgeadais agus na hiniúcháireachta don tréimhse 2014-20 agus lena n-aisghairtear Cinneadh Uimh. 716/2009/CE, (IO L 105, 8.4.2014, lch. 1).

⁵⁷ Rialachán (AE) Uimh. 652/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Bealtaine 2014 lena leagtar síos forálacha maidir le bainistiú caiteachais i ndáil leis an mbiashlabhra, sláinte ainmhithe agus leas ainmhithe, agus i ndáil le sláinte plandaí agus ábhar atáirgthe plandaí, lena leasaítear Treoir 98/56/CE, Treoir 2000/29/CE agus Treoir 2008/90/CE ón gComhairle, Rialachán (CE) Uimh. 178/2002, Rialachán (CE) Uimh. 882/2004 agus Rialachán (CE) Uimh. 396/2005 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Treoir 2009/128/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus Rialachán (CE) Uimh. 1107/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Cinneadh 66/399/CEE, Cinneadh 76/894/CEE agus Cinneadh 2009/470/CE ón gComhairle (IO L 189, 27.6.2014, lch. 1).

CAIBIDIL I

FORÁLACHA GINEARÁLTA

Airteagal 1

Ábhar

Leis an Rialachán seo bunaítear an clár chun feabhas a chur ar fheidhmiú an mhargaidh inmheánaigh agus ar iomaíochas fiontar araon, go háirithe micrifhiontair agus fiontair bheaga agus mheánmhéide, do réimse na bplandaí, na n-ainmhithe, an bhia agus an bheatha, agus an creat cláreagrúcháin agus maoiniúcháin chun staidreamh Eorpach a fhorbairt, a tháirgeadh agus a scaipeadh, de réir bhrí Airteagal 13 de Rialachán (CE) Uimh. 223/2009 (an 'Clár').

Leagtar síos leis príomhréimsí agus cuspóirí na gníomhaíochta dá bhforáiltear sa Chlár, an buiséad don tréimhse 2021 go 2027, na foirmeacha cistiúcháin ón Aontas agus na rialacha a bhaineann leis an gcistiú sin a sholáthar agus an córas rialachais chomh maith.

Airteagal 2

Sainmhínithe

Chun críocha an Rialacháin seo, tá feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

- (1) ciallaíonn 'Oibríochtaí measctha' gníomhaíochtaí a fhaigheann tacaíocht ó bhuiséad an Aontais, lena n-áirítear laistigh de shaoráidí measctha de bhun Airteagal 2(6) de Rialachán (AE, Euratom) 2018/1046 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (an 'Rialachán Airgeadais'), lena gcomhcheanglaítear foirmeacha neamh-iníoctha tacaíochta agus/nó ionstraimí airgeadais ó bhuiséad an Aontais d'fhoirmeacha iníoctha tacaíochta ó institiúidí forbartha nó institiúidí airgeadais poiblí eile, agus ó institiúidí airgeadais tráchtála agus infheisteoirí;
- (2) ciallaíonn 'staidreamh Eorpach' staidreamh arna fhorbairt, arna tháirgiú agus arna scaipeadh i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 223/2009;

- (3) ciallaíonn 'eintiteas dlíthiúil' aon duine nádúrtha nó dlítheanach a bunaíodh mar eintiteas dlíthiúil agus a aithnítear mar eintiteas dlíthiúil faoin dlí náisiúnta, faoi dhlí an Aontais nó faoin dlí idirnáisiúnta, a bhfuil pearsantacht dhlíthiúil aige agus a fhéadfaidh, ag gníomhú dó ina ainm féin, cearta a fheidhmiú agus a bheith faoi réir oibleagáidí, nó eintiteas nach bhfuil pearsantacht dhlíthiúil aige i gcomhréir le hAirteagal 197(2)(c) den Rialachán Airgeadais;
- (4) ciallaíonn 'FBManna' micrifhiontair agus fiontair bheaga agus mheánmhéide mar a shainmhínítear i leagan an 6 Bealtaine 2003 den Mholadh ón gCoimisiún 2003/361/CE iad;
- (5) ciallaíonn 'tríú tír' tír nach bhfuil ina ball den Aontas.

Airteagal 3

Cuspóirí an Chláir

1. Tá na cuspóirí ginearálta seo a leanas ag an gClár:
 - (a) Feidhmiú an mhargaidh inmheánaigh a fheabhsú, agus go háirithe saoránaigh, tomhaltóirí agus gnólachtaí a chosaint agus a chumhachtú, go háirithe FBManna, trí dhlí an Aontais a fhorfheidhmiú, rochtain ar an margadh a éascú, caighdeán a leagan síos agus sláinte an duine, sláinte ainmhithe agus plandaí, agus leas ainmhithe a chur chun cinn, agus ag an am céanna prionsabail na forbartha inbhuanaithe a urramú; chomh maith le comhar idir údaráis inniúla na mBallstát a fheabhsú agus comhar idir údaráis inniúla na mBallstát agus an Coimisiún agus gníomhaíochtaí díláraithe an Aontais a fheabhsú;
 - (b) staidreamh Eorpach ardcháilíochta, inchomparáide, iontaofa, tráthúil a sholáthar a thacaíonn le beartais uile an Aontais a cheapadh agus faireachán agus meastóireacht a dhéanamh orthu agus cuidiú le lucht ceaptha beartais, gnólachtaí, an lucht acadúil, saoránaigh agus na meáin cinntí eolasacha a dhéanamh agus páirt ghníomhach a ghlacadh sa phróiseas daonlathach.

2. Tá na cuspóirí sonracha seo a leanas atá ag an gClár:

- (a) an margadh inmheánach a dhéanamh níos éifeachtaí, i bhfianaise an digitithe freisin, cosc agus baint bacainní gan údar cuí nó díréireacha a éascú, caitheamh neamh-chomhionann rannpháirtithe sa mhargadh a chosc, tacú le dlí an Aontais a fhorbairt, a chur chun feidhme agus a fhorfheidhmiú i réimsí an mhargaidh inmheánaigh d'earraí agus do sheirbhísí, soláthar poiblí, faireachas margaidh chomh maith le dlí na gcuideachtaí agus an dlí conarthach agus an dlí seach-chonarthach, sciúradh airgid, saorghluaiseacht caipitil, seirbhísí airgeadais agus iomaíocht, lena n-áirítear forbairt uirlisí rialachais atá dírithe ar an úsáideoir;
- (b) iomaíochas FBManna a neartú agus breisiócht a bhaint amach ar leibhéal an Aontais trí bhearta a dhéanann an méid a leanas:
 - (i) foirmeacha éagsúla tacaíochta a chur ar fáil do FBManna, lena n-áirítear in earnáil na turasóireachta,
 - (ii) rochtain ar mhargaí lena n-áirítear idirnáisiúnú FBManna, a éascú,
 - (iii) timpeallacht fhabhrach ghnó do FBManna a chur chun cinn,
 - (iv) tacú le hiomaíochas earnálacha,
 - (v) nuachóiriú earnáil na tionsclaíochta a chur cinn,
 - (vi) tacú le slabhraí luacha tionsclaíocha a fhorbairt agus
 - (vii) fiontraíocht a chur chun cinnar bhealach comhréireach;

- (c) feidhmiú éifeachtach an mhargaidh inmheánaigh a áirithiú trí phróisis chaighdeánaithe a dhéanann an méid seo a leanas:
- (i) maoiniú an chaighdeánaithe Eorpaigh agus rannpháirtíocht geallsealbhóirí i mbunú caighdeán Eorpach a éascú;
 - (ii) tacú le forbairt na gcaighdeán idirnáisiúnta um thuairisciú airgeadais agus iniúchóireacht ar ardchaighdeán, a gcomhtháthú i ndlí an Aontais a éascú agus nuálaíocht agus forbairt dea-chleachtas i dtuairisciú corparáideach a chur chun cinn;
- (d) leasanna tomhaltóirí a chur chun cinn agus leibhéal ard cosanta do thomhaltóirí agus sábháilteachta táirgí a áirithiú tríd an méid seo a leanas:
- (i) tomhaltóirí, gnólachtaí, agus an tsochaí shibhialta a chumhachtú, cabhrú leo agus oideachas a chur orthu; ardleibhéal cosanta do thomhaltóirí, tomhaltas inbhuanaithe agus sábháilteacht táirgí a áirithiú, go háirithe trí thacú le húdaráis forfheidhmithe agus eagraíochtaí ionadaíochta tomhaltóirí atá inniúil, trí ghníomhartha comhair agus trí ghníomhaíochtaí a chuireann feabhas ar an gcomhar idir údaráis inniúla agus aird ar leith á tabhairt ar thomhaltóirí leochaileacha; a áirithiú go gcuirtear leasanna an tomhaltóra sa domhan digiteach san áireamh mar is cuí; a áirithiú go bhfuil rochtain ag gach tomhaltóir ar shásamh; faisnéis leordhóthanach a sholáthar maidir le margaí agus tomhaltóirí;
 - (ii) feabhas a chur ar rannpháirtíocht tomhaltóirí, úsáideoirí deiridh eile seirbhísí airgeadais agus an tsochaí shibhialta i gceapadh beartas na seirbhísí airgeadais; tuiscint níos fearr ar an earnáil airgeadais a chur chun cinn;
- (e) rannchuidiú le hardleibhéal sláinte don duine, d'ainmhithe agus i réimse na bplandaí, na n-ainmhithe, an bhia agus an bheatha, lena n-áirítear trí ghalair ainmhithe agus lotnaidí planda a chosc, a bhraith agus a dhíothú agus trí thacú le feabhas a chur ar leas ainmhithe, an comhrac i gcoinne na fristhsheasmhachta in aghaidh ábhar frithmhiocróbach, chomh maith le cleachtais inbhuanaithe táirgthe agus tomhaltas bia;

- (f) Staidreamh ardcháilíochta Eorpach a tháirgeadh agus a chur in iúl i gcomhréir leis na critéir cháilíochta atá leagtha síos in Airteagal 12(1) de Rialachán (CE) Uimh. 223/2009 ar bhealach atá tráthúil, neamhchlaonta agus éifeachtach ó thaobh costais de, trí Chóras Staidrimh Eorpach neartaithe dá dtagraítear in Airteagal 4 de Rialachán (CE) Uimh. 223/2009 agus trí chomhpháirtíochtaí feabhsaithe laistigh den Chóras Staidrimh Eorpach agus leis na páirtithe seachtracha ábhartha go léir, ag baint úsáide as ilfhoinsí sonraí, ardmhodhanna anailísíochta sonraí, córais chliste agus teicneolaíochtaí digiteacha.

Airteagal 4

Buiséad

1. Is é EUR [4 088 580 000 i bpraghsanna reatha] a bheidh san imchlúdach airgeadais do chur chun feidhme an Chláir don tréimhse 2021 go 2027.
2. Laistigh den mhéid dá dtagraítear i mír 1 déanfar na méideanna tascacha seo a leanas a leithdháileadh ar na cuspóirí seo a leanas:
 - (a) EUR [1 000 000 000] don chuspóir dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(b);
 - (b) EUR [188 000 000] don chuspóir dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(d)(i);
 - (c) EUR [1 680 000 000] don chuspóir dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(e);
 - (d) EUR [552 000 000] don chuspóir dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(f).
3. Féadfar suas go dtí 5% den mhéid dá dtagraítear i mír 1 a úsáid le haghaidh cúnamh teicniúil agus cúnamh riaracháin chun an Clár a chur chun feidhme, go háirithe i ndáil le gníomhaíochtaí ullmhúcháin, faireacháin, rialaithe, iniúchóireachta agus meastóireachta, chomh maith le húsáid a bhaint as líonraí teicneolaíochta faisnéise a dhírítear ar phróiseáil faisnéise agus ar mhalairt faisnéise, agus uirlisí teicneolaíochta faisnéise a úsáid agus a fhorbairt.

4. Maidir leis an gcuspóir dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(e), féadfar gealltanais bhuiséadacha maidir le bearta ar faide ná aon bhliain airgeadais amháin iad a roinnt ina dtráthchodanna bliantúla thar roinnt blianta.
5. De mhaolú ar Airteagal 111(2) den Rialachán Airgeadais, déanfaidh an Coimisiún an gealltanais buiséadach don deontas arna bhronnadh as bearta éigeandála tréidliachta agus fiteashláintíochta faoin gcuspóir shonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(e) den Rialachán seo tar éis meastóireacht a bheith déanta ar na hiarratais ar íocaíocht a bheidh seolta isteach ag na Ballstáit.
6. Féadfar acmhainní arna leithdháileadh ar Bhallstáit faoin mbainistíocht chomhroinnte a aistriú chuig an gClár, má iarrann na Ballstáit sin. Cuirfidh an Coimisiún na hacmhainní sin chun feidhme go díreach i gcomhréir le pointe (a) d'Airteagal 62(1) den Rialachán Airgeadais nó go hindíreach i gcomhréir le pointe (c) den Airteagal sin. A mhéid is féidir, úsáidfear na hacmhainní sin chun leas an Bhallstáit lena mbaineann a dhéanamh.

[Airteagal 5

Tríú tíortha atá comhlachaithe leis an gClár

Beidh an Clár oscailte do na tríú tíortha seo a leanas:

- (a) Comhaltaí de Chomhlachas Saorthrádála na hEorpa (CSTE) ar comhaltaí iad den Limistéar Eorpach Eacnamaíoch (LEE), i gcomhréir leis na coinníollacha a leagtar síos sa Chomhaontú maidir le LEE;
- (b) tíortha aontacha, tíortha is iarrthóirí agus tíortha is iarrthóirí ionchasacha, i gcomhréir leis na prionsabail ghinearálta agus na téarmaí agus coinníollacha ginearálta a bhaineann le rannpháirtíocht na dtíortha sin i gcláir de chuid an Aontais arna mbunú sna comhaontuithe réime agus sna cinntí ó Chomhairlí Comhlachais lena mbaineann, nó i gcomhaontuithe eile den chineál céanna, agus i gcomhréir leis na coinníollacha sonracha a leagtar síos sna comhaontuithe idir an tAontas agus na tíortha sin;

- (c) tíortha a chuimsítear faoi Bheartas Comharsanachta na hEorpa, i gcomhréir leis na prionsabail ghinearálta agus na téarmaí agus coinníollacha ginearálta a bhaineann le rannpháirtíocht na dtíortha sin i gcláir de chuid an Aontais arna mbunú sna comhaontuithe réime agus sna cinntí ó Chomhairlí Comhlachais lena mbaineann, nó i gcomhaontuithe eile den chineál céanna, agus i gcomhréir leis na coinníollacha sonracha a leagtar síos sna comhaontuithe idir an tAontas agus na tíortha sin;
- (d) [...]tríú tíortha, i gcomhréir leis na coinníollacha a leagtar síos i gcomhaontú sonracha lena gcumhdaítear rannpháirtíocht an tríú tír in aon chlár de chuid an Aontais, ar choinníoll:
- (i) go n-áirítear leis an gcomhaontú cothromaíocht chóir idir ranníocaíochtaí agus sochair an tríú tír atá páirteach i gcláir an Aontais;
 - (ii) go leagtar síos leis an gcomhaontú coinníollacha maidir le rannpháirtíocht sna cláir, lena n-áirítear ríomh na ranníocaíochtaí airgeadais le cláir aonair agus a gcostais riaracháin;
 - (iii) nach dtugtar leis an gcomhaontú cumhacht don tríú tír cinntí a dhéanamh maidir leis an gClár;
 - (iv) go ráthaítear leis an gcomhaontú cearta an Aontais chun bainistíocht fhóna airgeadais a áirithiú agus chun a leasanna airgeadais a chosaint.

Ioncam sannta i gcomhréir le hAirteagal [21(5)] den Rialachán Airgeadais a bheidh sna ranníocaíochtaí dá dtagraítear i bpointe (ii).]

Airteagal 6

Cur chun feidhme agus foirmeacha cistiúcháin ón Aontas

1. Cuirfear an Clár chun feidhme tríd an mbainistíocht dhíreach i gcomhréir leis an Rialachán Airgeadais nó tríd an mbainistíocht indíreach le comhlachtaí dá dtagraítear in Airteagal 62(1)(c) den Rialachán Airgeadais.
2. Féadfar cistiú a sholáthar ón gClár, agus an cistiú sin in aon cheann de na foirmeacha a leagtar síos sa Rialachán Airgeadais, go háirithe deontais, duaiseanna agus soláthar. Féadfaidh sé maoiniú a sholáthar freisin i bhfoirm ionstraimí airgeadais laistigh d'oibríochtaí measctha.
3. Féadfaidh ranníocaíochtaí le sásra árachais fhrithpháirtigh an baol a bhaineann le gnóthú na gcistí atá dlite ag faighteoirí a chumhdach agus measfar gur ráthaíocht leordhóthanach é faoin Rialachán Airgeadais. Beidh feidhm ag na forálacha a leagtar síos in [Airteagal X de] Rialachán XXX [comharba an Rialacháin maidir leis an gCiste Ráthaíochta]⁵⁸.

⁵⁸ [le cur isteach]

CAIBIDIL II

DEONTAIS

Airteagal 7

Deontais

Tabharfar agus bainisteofar deontais faoin gClár i gcomhréir le Teideal VIII den Rialachán Airgeadais.

Airteagal 8

Bearta incháilithe

1. Ní bheidh ach gníomhaíochtaí lena gcuirfear chun feidhme na cuspóirí dá dtagraítear in Airteagal 3 incháilithe chun cistiú a fháil.
2. Beidh na gníomhaíochtaí seo a leanas lena gcuirfear chun feidhme na cuspóirí dá dtagraítear in Airteagal 3 incháilithe go háirithe:
 - (a) na dálaí cearta a chruthú chun gníomhaithe uile an mhargaidh inmheánaigh, lena n-áirítear gnólachtaí, saoránaigh agus tomhaltóirí, an tsochaí shibhialta agus údarais phoiblí, a chumhachtú le feachtais thrédhearcacha faisnéise agus ardaithe feasachta, dea-chleachtas a mhalartú, dea-chleachtais a chur chun cinn, saintaithí agus eolas a mhalartú agus a scaipeadh agus oiliúint a eagrú; beidh baint ag tríú tíortha, i gcás inarb ábhartha, le gníomhaíochtaí den chineál sin, a chuirfear chun feidhme trí líonraí atá ann cheana, amhail SOLVIT agus Líonra na Lárionad Eorpach do Thomhaltóirí, chun críocha luachanna, rialacha agus caighdeán an Aontais a chur chun cinn;
 - (b) sásraí a chur ar fáil do shaoránaigh, do thomhaltóirí, d'úsáideoirí deiridh, don tsochaí shibhialta agus d'ionadaithe gnó ón Aontas chun cur le pléití polaitiúla, le beartais agus leis an bpróiseas cinnteoireachta, go háirithe trí thacú le feidhmiú na n-eagraíochtaí ionadaíocha ar leibhéal náisiúnta agus ar leibhéal an Aontais;

- (c) forbairt acmhainneachta, éascú agus comhordú i ndáil le comhghníomhaíochtaí idir Ballstáit agus idir údaráis inniúla na mBallstát agus idir údaráis inniúla na mBallstát agus an Coimisiún, gníomhaíochtaí díláraithe an Aontais agus údaráis tríú tíortha;
 - (d) tacú le forfheidhmiú agus nuachóiriú éifeachtach chreat dlíthiúil an Aontais agus lena oiriúnú gasta don timpeallacht a bhíonn ag síorathrú agus do chleachtais tríú tíortha, lena n-áirítear trí shonraí a bhailiú agus a anailísiú; taighde ar fheidhmiú an mhargaidh inmheánaigh, staidéir, meastóireachtaí agus moltaí beartais; gníomhaíochtaí taispeántais agus treoirthionscadail a eagrú; gníomhaíochtaí cumarsáide; forbairt uirlisí tiomnaithe TF lena n-áirítear feidhmiú trédhearcach éifeachtúil an mhargaidh inmheánaigh agus lena ndéanfar cleachtais chalaoiseacha ar an idirlíon a chomhrac agus a chosc.
3. Beidh na gníomhaíochtaí seo a leanas, lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(b), incháilithe chun cistiú a fháil:
- (a) foirmeacha éagsúla tacaíochta a sholáthar do FBManna, lena n-áirítear faisnéis, meantóireacht, oiliúint, oideachas, soghluaisteacht, comhar trasteorann nó seirbhísí comhairleacha;
 - (b) rochtain FBManna ar mhargaí laistigh agus lasmuigh den Aontas a éascú, tacú leo agus aghaidh á thabhairt acu ar dhúshláin dhomhanda agus shóisialta agus idirnáisiúnú gnó, agus ceannaireacht thionsclaíoch an Aontais a threisiú i slabhraí luacha domhanda;
 - (ba) tacú leis an Líonra Fiontar Eorpach (EEN) seirbhísí comhtháite tacaíochta gnó a sholáthar do FBManna an Aontais a fhéachann le deiseanna a aimsiú sa mhargadh inmheánach agus i dtríú tíortha; féadfar EEN a úsáid freisin chun seirbhísí a sholáthar thar ceann chlár eile an Aontais, amhail Fís Eorpach, lena n-áirítear seirbhísí comhairleacha nó fothaithe acmhainne; is iad na clár seo a mhaoineoidh seirbhísí arna soláthar ag EEN thar ceann na gclár eile; déanfar cur chun feidhme EEN a chomhordú i ndlúthpháirtíocht leis na Ballstáit sa chaoi nach ndúblálfar gníomhaíochtaí i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta;

- (c) aghaidh a thabhairt ar bhacainní ar an margadh, ar ualach riaracháin agus timpeallacht fhabhrach ghnó a chruthú chun FBManna a chumhachtú le tairbhe a bhaint as an margadh inmheánach;
 - (d) fás gnólachtaí a éascú, lena n-áirítear forbairt scileanna teicniúla, digiteacha agus fiontraíochta, forbairt táirgí, digitíú, agus claochlú tionsclaíoch ar fud earnáil na monaraíochta agus earnáil na seirbhísí;
 - (e) tacú le hiomaíochas fiontar agus earnálacha iomlána den gheilleagar, agus tacú le FBManna tuilleadh úsáide a bhaint as an gcruthaitheacht agus an nuálaíocht, agus tacú le samhlacha nua gnó a ghlacadh agus comhar slabhra breisluacha a dhéanamh trí éiceachórais agus cnuasaigh a nascadh go straitéiseach, lena n-áirítear an tionscnamh comhpháirteach le haghaidh braislí;
 - (f) timpeallacht ghnó fhiontraíoch agus cultúr na fiontraíochta a chothú, lena n-áirítear an scéim meantóireachta d'fhiontraithe nua agus tacaíocht do chuideachtaí nuathionscanta, d'inbhuanaitheacht ghnó agus do ghnólachtaí atá i mbun fáis.
4. Beidh na gníomhaíochtaí a leagtar amach in Airteagal 15 agus Airteagal 16 de Rialachán (AE) Uimh. 1025/2012 agus lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(c)(i) den Rialachán seo incháilithe chun cistiú a fháil.
 5. Maidir leis na gníomhaíochtaí lena dtabharfar tacaíocht do ghníomhaíochtaí a dhírítear ar chaighdeán idirnáisiúnta a fhorbairt, a chur i bhfeidhm, a mheas agus faireachán a dhéanamh orthu i dtaca le tuairisciú agus iniúchóireacht airgeadais agus maoirseacht a dhéanamh ar a bpróisis socraithe caighdeán agus cur chun feidhme an chuspóra sonraigh dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(c)(ii), beidh na gníomhaíochtaí sin incháilithe chun cistiú a fháil.
 6. Beidh na gníomhaíochtaí a leagtar amach in Iarscríbhinn I lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(e) incháilithe chun cistiú a fháil.
 7. Beidh na gníomhaíochtaí a leagtar amach in Iarscríbhinn II lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(f) incháilithe chun cistiú a fháil.

Airteagal 9

Eintitis incháilithe

1. Chomh maith leis na critéir a leagtar amach in Airteagal 197 den Rialachán Airgeadais, beidh feidhm ag na critéir incháilitheachta a leagtar amach i mír 2 go mír 7 den Airteagal seo.
2. Chomh maith leis na coinníollacha incháilitheachta a leagtar amach i mír 3 go mír 7, beidh na heintitis seo a leanas incháilithe faoin gClár:
 - (a) eintitis dhlíthiúla atá bunaithe in aon cheann de na tíortha seo a leanas:
 - (i) Ballstát nó tír nó críoch thar lear atá bainteach leis an mBallstát sin;
 - (ii) tríú tír atá comhlachaithe leis an gClár i gcomhréir le hAirteagal 5;
 - (b) aon eintiteas dlíthiúil a bunaíodh faoi dhlí an Aontais nó aon eagraíocht idirnáisiúnta;
 - (c) Tá eintitis dhlíthiúla atá bunaithe i dtríú tíortha nach bhfuil comhlachaithe leis an gClár incháilithe chun páirt a ghlacadh sa Chlár ar an gcoinníoll go bhfuil cuspóirí an Chláir á saothrú leis an ngníomhaíocht agus go gcuireann na gníomhaíochtaí lasmuigh den Aontas le héifeachtacht na n-idirghabhálacha a dhéantar i gcríocha na mBallstát a bhfuil feidhm ag na Conarthaí maidir leo.
3. Féadfaidh eintitis dhlíthiúla atá bunaithe i dtríú tíortha nach bhfuil comhlachaithe leis an gClár páirt a ghlacadh sna gníomhaíochtaí seo a leanas:
 - (a) gníomhaíochtaí lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(b);
 - (b) gníomhaíochtaí lena dtacaítear le cosaint tomhaltóirí agus lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(d)(i).

Ní beidh na heintitis atá páirteach sna gníomhaíochtaí dá dtagraítear i bpointe a) agus i bpointe b) i dteideal ranníocaíochtaí airgeadais a fháil ón Aontas, seachas i gcás ina bhfuil sé sár-riachtanach don Chlár, go háirithe maidir le hiomaíochas agus rochtain ar mhargaí d'fhiontair an Aontais nó maidir le cosaint na dtomhaltóirí a bhfuil cónaí orthu san Aontas. Ní bheidh feidhm ag an eisceacht sin maidir le heintitis a dhéanann brabús.

4. Maidir le gníomhaíochtaí lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(c)(i) den Rialachán seo, beidh na heintitis a shonraítear in Airteagal 15 agus Airteagal 16 de Rialachán (AE) Uimh. 1025/2012 incháilithe.
5. Maidir le gníomhaíochtaí lena dtacaítear le cosaint tomhaltóirí agus lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(d)(i) agus a bhaineann le Líonra na Lárionad Eorpach do Thomhaltóirí, beidh na comhlachtaí seo a leanas incháilithe:
 - (a) comhlacht a ainmneoidh Ballstát nó tríú tír dá dtagraítear in Airteagal 5 ar comhlacht neamhbhrabúsach é a roghnófar trí nós imeachta trédhearcach;
 - (b) comhlacht poiblí.
6. Beidh tríú tíortha, atá comhlachaithe leis an gClár nó nach bhfuil comhlachaithe leis an gClár, incháilithe i leith na ngníomhaíochtaí seo a leanas lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(e):
 - (a) bearta cosanta arna ndéanamh i gcás ina mbeidh baol díreach ann do stádas sláinte an Aontais de dheasca ceann de na galair ainmhithe nó de na zónóisí a liostaítear in Iarscríbhinn III nó de na lotnaidí plandaí a liostaítear sa chlár oibre dá dtagraítear in Airteagal 16 a bheith ann nó a bheith ag forbairt ar chríoch tríú tír nó i mBallstát;
 - (b) bearta cosanta, nó gníomhaíochtaí ábhartha eile, arna ndéanamh chun tacú le stádas sláinte plandaí san Aontas.

Tugtar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 20 chun Iarscríbhinn III a leasú i gcás inar gá aird a thabhairt ar theagmhas galar ainmhithe agus zónóisí nach gcumhdaítear le gníomhartha dlí an Aontais dá dtagraítear san Iarscríbhinn seo.

Seachas i gcás ina mbíonn tionchar suntasach ag galair ainmhithe agus lotnaidí plandaí ar an Aontas, ba cheart, i bprionsabal, do thíortha neamhchomhlachaithe a rannpháirtíocht sna gníomhaíochtaí dá dtagraítear i bpointe (a) agus i bpointe (b) a mhaoiniú iad féin.

7. Maidir le gníomhaíochtaí lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(f) den Rialachán seo, beidh na heintitis dhlíthiúla seo a leanas incháilithe:
- (a) institiúidí staidrimh náisiúnta agus údaráis náisiúnta eile amhail dá dtagraítear in Airteagal 5(2) de Rialachán (CE) Uimh. 223/2009;
 - (b) maidir le gníomhaíochtaí lena dtacaítear le líonraí comhoibríocha, dá dtagraítear in Airteagal 15 de Rialachán (CE) Uimh. 223/2009, comhlachtaí eile a fheidhmíonn i réimse an staidrimh nach iad na húdaráis dá dtagraítear i bpointe (a) den mhír seo;
 - (c) go bhfuil siad neamhbhrabúsach, neamhspleách ar an tionscal agus ar leasanna tráchtála agus gnó nó leasanna coinbhleachta eile, agus gurb iad a bpríomhchuspóirí agus a bpríomhghníomhaíochtaí cur chun feidhme Chód Cleachtais an Staidrimh Eorpaigh, dá dtagraítear in Airteagal 11 de Rialachán (CE) Uimh. 2223/2009, a chur chun cinn agus tacú leis, nó modhanna táirgthe nua a chur chun feidhme i gcomhair staidrimh Eorpaigh, ar modhanna iad a bheidh dírithe ar ghnóthachain éifeachtúlachta agus ar fheabhsúcháin cháilíochta ar leibhéal an Aontais.

Airteagal 10

Tairbhithe ainmnithe

Féadfar deontais a dhámhachtain ar na heintitis seo a leanas faoin gClár gan glao ar thograí:

- (a) maidir le gníomhaíochtaí i réimse an fhaireachais margaidh lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(a) den Rialachán seo, údaráis faireachais margaidh na mBallstát de réir mar a thagraítear dóibh in Airteagal 17 de Rialachán (CE) Uimh. 765/2008 agus Airteagal 11 de [Togra le haghaidh Rialacháin ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena leagtar síos rialacha agus nósanna imeachta maidir le comhlíonadh agus forfheidhmiú reachtaíocht comhchuibhithe an Aontais i leith táirgí]⁵⁹;

⁵⁹ COM(2017) 795 final.

- (b) maidir le gníomhaíochtaí i réimse an chreidiúnaithe agus an fhaireachais margaidh lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(a) den Rialachán seo, an comhlacht a aithnítear faoi Airteagal 14 de Rialachán (CE) Uimh. 765/2008 chun na gníomhaíochtaí dá dtagraítear in Airteagal 32 de Rialachán (CE) Uimh. 765/2008 a dhéanamh;
- (c) maidir le gníomhaíochtaí lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(c)(i) den Rialachán seo, na heintitis dá dtagraítear in Airteagal 15 agus in Airteagal 16 de Rialachán (AE) Uimh. 1025/2012;
- (d) maidir le gníomhaíochtaí lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(c)(ii), an Grúpa Comhairleach Eorpach um Thuairisciú Airgeadais (EFRAG), Fondúireacht na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais agus an Bord Maoirseachta um Leas an Phobail (PIOB);
- (e) maidir le gníomhaíochtaí lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(d)(i) i ndáil le hionadaíocht leasa tomhaltóirí ar leibhéal an Aontais, *Bureau Européen des Unions de Consommateurs* (BEUC) agus an *Comhlachas Eorpach um Chomhordú Ionadaíochta Tomhaltóirí maidir le Caighdeánú* (ANEC) ar an gcoinníoll nach bhfuil aon leasanna coinbhleachta acu agus go ndéanann a mbaill ionadaíocht ar leasanna thomhaltóirí an Aontais in dhá thrian de na Ballstáit ar a laghad;
- (f) maidir le gníomhaíochtaí lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(d)(ii), Finance Watch agus Better Finance faoi réir na gcoinníollacha seo a leanas, agus measúnú bliantúil le déanamh orthu:
 - (i) leanfaidh na heintitis de bheith ina n-eintitis neamhrialtasacha, neamhbhrabúsacha atá neamhspleách ar leasanna tionsclaíochta, tráchtála agus gnó;
 - (ii) níl aon leasanna coinbhleachta acu agus déanfaidh siad ionadaíocht, trína mbaill, ar leasanna thomhaltóirí agus úsáideoirí deiridh eile an Aontais i réimse na seirbhísí airgeadais;

- (g) maidir le gníomhaíochtaí lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonracha dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(e) den Rialachán seo:
- (i) údarais inniúla na mBallstát agus a n-eintitis chleamhnaithe, saotharlanna tagartha an Aontais dá dtagraítear in Airteagail 92, Airteagal 95 agus Airteagal 97 de Rialachán (AE) 2017/625 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁶⁰, lárionaid tagartha an Aontais dá dtagraítear in Airteagal 29 de Rialachán (AE) 2016/2012 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁶¹, saotharlanna tagartha náisiúnta sláinte plandaí, saotharlanna tagartha náisiúnta sláinte ainmhithe agus eagraíochtaí idirnáisiúnta;
- (ii) i gcás gníomhaíochtaí arna dtuairisciú faoi Airteagal 9(6)(a) agus (b) den Rialachán seo, agus sna cásanna sin amháin, tríú tíortha atá comhlachaithe leis an gClár nó tríú tíortha nach bhfuil comhlachaithe leis;
- (h) maidir le gníomhaíochtaí lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonracha dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(f) den Rialachán seo, na hinstiúidí staidrimh náisiúnta agus údarais náisiúnta eile dá dtagraítear in Airteagal 5(2) de Rialachán (CE) Uimh. 223/2009.

⁶⁰ Rialachán (AE) 2017/625 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Márta 2017 maidir le rialuithe oifigiúla agus gníomhaíochtaí oifigiúla eile arna ndéanamh lena áirithiú go gcuirtear i bhfeidhm dlí an bhia agus na beatha, rialacha maidir le sláinte agus leas ainmhithe, sláinte plandaí agus táirgí cosanta plandaí, lena leasaítear Rialacháin (CE) Uimh. 999/2001, (CE) Uimh. 396/2005, (CE) Uimh. 1069/2009, (CE) Uimh. 1107/2009, (AE) Uimh. 1151/2012, (AE) Uimh. 652/2014, (AE) 2016/429 agus (AE) 2016/2031 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Rialacháin (CE) Uimh. 1/2005 agus (CE) Uimh. 1099/2009 ón gComhairle agus Treoracha 98/58/CE, 1999/74/CE, 2007/43/CE, 2008/119/CE agus 2008/120/CE ón gComhairle, agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 854/2004 agus (CE) Uimh. 882/2004 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Treoracha 89/608/CEE, 89/662/CEE, 90/425/CEE, 91/496/CEE, 96/23/CE, 96/93/CE agus 97/78/CE ón gComhairle agus Cinneadh 92/438/CEE ón gComhairle (Rialachán maidir le Rialuithe Oifigiúla) (IO L 95, 7.4.2017, lch. 1).

⁶¹ Rialachán (AE) 2016/1012 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 8 Meitheamh 2016 maidir le coinníollacha zóiteicniúla agus gineolaíochta i dtaca le pórú agus trádáil ainmhithe pórúcháin folaíochta, muca pórúcháin hibrídeacha, agus táirgí geirmeacha díobh san Aontas agus lena dtabhairt isteach san Aontas agus lena leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 652/2014, Treoir 89/608/CEE ón gComhairle agus Treoir 90/425/CEE ón gComhairle agus lena n-aisghairtear gníomhartha áirithe i réimse an phóraithe ainmhithe ('An Rialachán maidir le Pórú Ainmhithe') (IO L 171, 29.6.2016, lch. 66).

Airteagal 11

Coistí meastóireachta

Maidir le coiste meastóireachta nó coistí meastóireachta na ngníomhaíochtaí lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonrach nó na cuspóirí sonracha dá dtagraítear in Airteagal 3(2), féadfaidh an coiste nó na coistí sin a bheith comhdhéanta go hiomlán nó go páirteach de shaineolaithe seachtracha.

Airteagal 12

Rialacha cómhaoinithe

1. Maidir le gníomhaíochtaí lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(a) den Rialachán seo le tagairt d'údaráis faireachais margaidh na mBallstát agus na tríú tíortha atá comhlachaithe leis an gClár agus le tagairt do shaoráidí tástála an Aontais de réir mar a thagraítear dóibh in Airteagal 20 de [Togra le haghaidh Rialacháin ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena leagtar síos rialacha agus nósanna imeachta maidir le comhlíonadh agus forfheidhmiú reachtaíocht comhchuibhithe an Aontais i leith táirgí], féadfaidh an Clár suas le 100 % de chostais incháilithe gníomhaíochta a mhaoiniú, ar an gcoinníoll nach sárófar prionsabal an chómhaoinithe mar a shainítear é in Airteagal 190 den Rialachán Airgeadais.
2. Maidir le deontais arna ndámhachtain ar an mBord Maoirseachta um Leas an Phobail (PIOB) lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(c)(ii), má shroicheann an cistiúchán ó Chónaidhm Idirnáisiúnta na gCuntasóirí (IFAC) i mbliain ar leith níos mó ná dhá thrían de chistiúchán iomlán na bliana, beidh ranníocaíocht bhliantúil na bliana sin teoranta d'uasmhéid arna shonrú sa chlár oibre dá dtagraítear in Airteagal 16(1).
- 2a. Maidir le deontais a dhéanfar a dhámhachtain do ANEC dá dtagraítear in Airteagal 10(e) den Rialachán seo, féadfaidh an Clár suas go 95 % de na costais incháilithe a mhaoiniú.
3. Maidir le gníomhaíochtaí lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(f) den Rialachán seo, féadfaidh an Clár suas le 100 % de chostais incháilithe gníomhaíochtaí, ar an gcoinníoll nach sárófar prionsabal an chómhaoinithe mar a shainítear é in Airteagal 190 den Rialachán Airgeadais.

Maidir leis na gníomhaíochtaí dá dtagraítear i bpointe 1 agus i bpointe 2 d'Iarscríbhinn I, is 50 % ar a laghad de na costais incháilithe a bheidh sa ráta cómhaoinithe, mar phrionsabal ginearálta. Tá feidhm ag na heisceachtaí seo a leanas:

- (a) Méadófar an ráta go 75 % de na costais incháilithe maidir leis na nithe seo a leanas:
 - (i) gníomhaíochtaí trasteorann chun lotnaidí plandaí nó galair ainmhithe a chosc nó a dhíothú a chuirfidh dhá cheann nó níos mó de na Ballstáit chun feidhme;
 - (ii) Ballstáit ar lú a n-ollioncam náisiúnta in aghaidh an áitritheora ná 90 % den mheán san Aontas, bunaithe ar na sonraí Eurostat is déanaí.
 - (b) Féadfar an t-uasráta a mhéadú go 100% de na costais incháilithe i gcás ina mbainfidh na gníomhaíochtaí a bhaineann tairbhe as ranníocaíocht an Aontais le cosc agus srianadh rioscaí tromchúiseacha do shláinte an duine, do shláinte plandaí agus do shláinte ainmhithe don Aontas, agus:
 - (i) ina mbeidh siad ceaptha chun taismigh dhaonna nó mórshuaití eacnamaíocha a sheachaint don Aontas trí chéile;
 - (ii) inar sainchúraimí iad atá fíor-riachtanach don Aontas trí chéile, mar a leagfaidh an Coimisiún síos go sainráite sa chlár oibre a ghlacfar i gcomhréir le hAirteagal 16; nó
 - (iii) ina gcuirfear chun feidhme iad i dtríú tíortha.
 - (c) Le tacaíocht ón mBuainchoiste um Plandaí, Ainmhithe, Bia agus Beatha, féadfar an ráta cómhaoinithe a athbhreithniú mar gheall ar infhaighteacht bhuiséadach, cur chun feidhme neamhleor an chláir nó an bhirt éigeandála, nó céimniú amach an chómhaoinithe a bhaineann le gníomhaíochtaí i gcoinne galair ainmhithe nó lotnaidí plandaí.
4. Maidir le gníomhaíochtaí lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(f) den Rialachán seo, féadfaidh an Clár suas le 95 % de chostais incháilithe gníomhaíochtaí lena dtacaítear le líonraí comhoibríocha de réir mar a thagraítear dóibh in Airteagal 15 de Rialachán (CE) Uimh. 223/2009 a mhaoiniú.

Costais incháilithe a bhaineann leis na cláir agus leis na bearta éigeandála

1. Maidir le gníomhaíochtaí lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(e) den Rialachán seo, féadfaidh costais a thabhfófar le bearta dá dtagraítear in Iarscríbhinn I, pointí 2.1a.1. agus 2.1a.2. i dtaca le cur i gcrích na gclár, féadfaidh siad cáiliú do dheontais, má chomhlíonann siad na critéir a leagtar amach in Airteagal 186 den Rialachán Airgeadais.
2. I dteannta leis na critéir a leagtar amach in Airteagal 186 den Rialachán Airgeadais, beidh feidhm ag na critéir maidir le hincháilitheacht costas seo a leanas i dtaca le bearta éigeandála dá dtagraítear i bpointe 1.4.1 agus i bpointe 1.4.2 d'Iarscríbhinn I lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(e) den Rialachán seo:
 - (a) mar a thagraítear dó in Airteagal 193(2)(b) den Rialachán Airgeadais, beidh costais incháilithe roimh dháta tosaigh na gníomhaíochta;
 - (b) d'fhéadfadh na costais sin a bheith incháilithe freisin mar thoradh ar bhearta a dhéanfar i dtaca le hamhras faoi ghalar nó lotnaid, ar choinníoll go ndearbhaítear tar éis sin an galar nó an lotnaid a bheith ann.

Beidh na costais, dá dtagraítear i bpointe (a) den mhír seo, atá le leagan síos sa chlár oibre mar a glacadh é i gcomhréir le hAirteagal 16, incháilithe ón dáta a dtabharfar fógra don Choimisiún maidir leis an ngalar nó an lotnaid a bheith ann.

Cistiú carnach, comhlántach agus comhpháirteach

1. Féadfaidh gníomhaíocht a bhfuil ranníocaíocht faighte aici ó chlár eile de chuid an Aontais ranníocaíocht a fháil faoin gClár freisin, ar choinníoll nach gcumhdaíonn na ranníocaíochtaí na costais chéanna. Beidh feidhm ag rialacha gach cláir de chuid an Aontais a dhéanann ranníocaíocht maidir lena ranníocaíocht féin leis an ngníomhaíocht. Ní bheidh an cistiú carnach níos airde ná na costais incháilithe iomlána a bhaineann leis an ngníomhaíocht agus féadfar an tacaíocht as na cláir éagsúla de chuid an Aontais a ríomh ar bhonn *pro rata* i gcomhréir leis na doiciméid ina leagtar amach na coinníollacha maidir le tacaíocht.
2. (Seo a leanas gníomhaíochtaí ar a mbronnfar dearbhú Séala Barr Feabhais faoin gclár dar teideal Fís 2020 nó Fís Eorpach, nó a chomhlíonann na coinníollacha carnacha, comparáideacha:
 - (a) rinneadh measúnú ar na gníomhaíochtaí i nglao ar thograí faoin gClár;
 - (b) tá íoscheanglais cháilíochta an ghlaio sin ar thograí comhlíonta acu;
 - (c) ní féidir iad a mhaoiniú faoin nglao sin ar thograí i ngeall ar shrianta buiséadacha.

féadfaidh sé go bhfaighidh siad tacaíocht ó Chiste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa, ón gCiste Comhtháthaithe, ó Chiste Sóisialta na hEorpa Plus nó ó Chiste Eorpach Talmhaíochta um Fhorbairt Tuaithe, i gcomhréir le mír 5 d'Airteagal [67] de Rialachán (AE) XX [Rialachán na bhForálacha Coiteanna] agus Airteagal [8] de Rialachán (AE) XX [maoiniú, bainistiú agus faireachán ar an gComhbheartas Talmhaíochta], ar choinníoll go mbíonn na gníomhaíochtaí sin i gcomhréir le cuspóirí an chláir lena mbaineann. Beidh feidhm ag rialacha an Chiste sin lena gcuirfear tacaíocht ar fáil.)⁶²

⁶² Táthar ag leanúint den phlé maidir leis an gclásal seo i gcomhlachtaí eile ullmhúcháin de chuid na Comhairle. Dá bhrí sin, ní féidir tátal a bhaint maidir le mír 2 fós.

3. Is féidir le gníomhaíocht tacaíocht a fháil ó chlár amháin nó níos mó de chuid an Aontais. I gcásanna den sórt sin, an caiteachas arna dhearbhu in iarratas ar íocaíocht, ní dhéanfar é a dhearbhu i gcás iarratas ar íocaíocht le haghaidh clár eile.
4. Féadfar méid an chaiteachais atá le cur isteach in iarratas ar íocaíochta a ríomh le haghaidh gach cláir lena mbaineann ar bhonn *pro rata* i gcomhréir leis an doiciméad ina leagtar amach na coinníollacha tacaíochta.

CAIBIDIL III

OIBRÍOCHTAÍ MEASCTHA

Airteagal 15

Oibríochtaí measctha

Cuirfear oibríochtaí measctha a chinnfear faoin gClár seo chun feidhme i gcomhréir leis an [rialachán maidir le InvestEU] agus le Teideal X den Rialachán Airgeadais.

CAIBIDIL IV

CLÁREAGRÚ, FAIREACHÁN, MEASTÓIREACHT AGUS RIALÚ

Airteagal 16

An Clár a chur chun feidhme

1. Is leis na cláir oibre dá dtagraítear in Airteagal 110 den Rialachán Airgeadais a chuirfear an Clár chun feidhme. Is le clár oibre bliantúil nó ilbhliantúil a chuirfear gach ceann de na cuspóirí sonracha a leagtar amach sa Rialachán seo chun feidhme. Mar sin féin, i gcás ina bhféadfar sineirgí idir cuspóirí sonracha a bhaint amach, féadfar na forálacha is gá a chur chun feidhme i gclár oibre comhpháirteach.

Chun a áirithiú go gcuirfear an Clár chun feidhme, tabharfar cumhachtaí cur chun feidhme don Choimisiún chun cláir oibre a ghlacadh. Ba cheart na cumhachtaí sin a fheidhmiú i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 21.

Leagfar an méid seo a leanas amach go mion sa chlár oibre:

- (a) na cuspóirí (a bheidh i gcomhréir leis na cuspóirí ginearálta agus sonracha dá dtagraítear in Airteagal 3) a shaothrófar le gach gníomhaíocht, meastachán maidir leis an leithreasú buiséadach in aghaidh gach ceann de na foirmeacha maoinithe a leagtar amach in Airteagal 6, méid iomlán le haghaidh na ngníomhaíochtaí uile agus tráthchlár tascach cur chun feidhme;
- (b) maidir le deontais, na critéir mheastóireachta bhunriachtanacha a leagfar síos i gcaoi go mbainfear amach ar an mbealach is fearr na cuspóirí a shaothraítear leis an gclár, agus an ráta uasta cómhaoinithe.

Leagfar amach leis na cláir oibre, i gcás inarb infheidhme, an méid foriomlán arna chur i leataobh le haghaidh oibríochtaí measctha.

- 1a. Maidir le cláir oibre lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonracha dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(b), glacfaidh an Coimisiún trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme iad. Glacfar na gníomhartha cur chun feidhme sin i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 21(1).
- 1b. Maidir le cláir oibre lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonracha dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(d)(i), glacfaidh an Coimisiún trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme iad. Glacfar na gníomhartha cur chun feidhme sin i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 21(2).
- 2. Maidir le cláir oibre lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonracha dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(d)(i), glacfaidh an Coimisiún trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme iad faoin 30 Aibreán den bhliain sula bhforghníomhófar iad, ar choinníoll go nglacfar an dréachtbhuiséad. Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 21(3).

3. De mhaolú ar mhír 1 den Airteagal seo, déanfar gníomhaíochtaí a leagtar amach in Iarscríbhinn II a ghabhann leis an Rialachán seo agus lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(f) den Rialachán seo i gcomhréir le hAirteagal 14 agus Airteagal 17 de Rialachán (CE) Uimh. 223/2009, lena n-áirítear trí thionscnaimh maidir le hathbhreithniú a dhéanamh ar thosaíochtaí, agus trí dhlúthchomhar comhordaithe sa Chóras Staidrimh Eorpach.

Airteagal 17

Faireachán agus tuairisciú

1. Leagtar amach in Iarscríbhinn IV na táscairí a úsáidfear le tuairisciú a dhéanamh ar dhul chun cinn an Chláir maidir le baint amach na gculpóirí sonracha a leagtar amach in Airteagal 3(2).
2. Chun a áirithiú go measfar go héifeachtach dul chun cinn an Chláir i dtreo ghnóthú a chuspóirí, tá sé de chumhacht ag an gCoimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh, i gcomhréir le hAirteagal 20, chun Iarscríbhinn IV a leasú i gcás ina measfar gur gá, agus chun an Rialachán seo a fhorlíonadh le forálacha maidir le creat faireacháin agus meastóireachta a bhunú.
3. Leis an gcóras tuairiscithe feidhmíochta áiritheofar go mbaileofar na sonraí is gá chun faireachán a dhéanamh ar chur chun feidhme an chláir, go mbaileofar iad ar dhóigh atá éifeachtúil, éifeachtach agus tráthúil. Chuige sin, forchuirfear ceanglais chomhréireacha tuairiscithe ar fhaighteoirí cistí ón Aontas agus (nuair is ábhartha) ar Bhallstáit.

Meastóireacht

1. Déanfar meastóireachtaí go tráthuíl sa dóigh agus go bhféadfar leas a bhaint astu sa phróiseas cinnteoireachta.
2. Déanfar meastóireacht eatramhach ar an gClár a luaithe a bheidh faisnéis leordhóthanach ar fáil ar chur chun feidhme an Chláir, ach tráth nach déanaí ná ceithre bliana ó thosach chur chun feidhme an Chláir agus sé mhí ar a laghad sula dtíolacfar togra nua cláir don chéad tréimhse eile den chreat airgeadais ilbhliantúil.
3. Maidir le gníomhaíochtaí lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonracha dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(c)(ii), ullmhóidh an Coimisiún tuarascáil bhliantúil ar ghníomhaíochtaí Fhondúireacht na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais i dtaca le forbairt Chaighdeán Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais, an PIOB agus an EFRAG. Tarchuirfidh an Coimisiún an tuarascáil chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle.
4. I gcomhréir le hAirteagal 13 de Rialachán (CE) Uimh. 223/2009, rachaidh an Coimisiún i mbun comhairliúcháin le Coiste an Chórais Staidrimh Eorpaigh (ESSC) maidir leis an gcuid sin de na meastóireachtaí eatramhacha agus deiridh a bhaineann le gníomhaíochtaí lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonracha dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(f) den Rialachán seo, sula nglacfar iad agus sula gcuirfear faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle iad.

Rachaidh an Coimisiún i mbun comhairliúcháin le Coiste Coiste Comhairleach um Staidreamh Eorpach maidir leis an gcuid den mheastóireacht deiridh a bhaineann le gníomhaíochtaí lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonracha dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(f) den Rialachán seo, sula nglacfar iad agus sula gcuirfear faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle iad.

5. I ndeireadh chur chun feidhme an Chláir, ach tráth nach déanaí ná ceithre bliana tar éis dheireadh na tréimhse a shonraítear in Airteagal 1, déanfaidh an Coimisiún meastóireacht deiridh ar an gClár.
6. Cuirfidh an Coimisiún torthaí na meastóireachtaí chomh maith lena bharúlacha agus moltaí féin in iúl do Pharlaimint na hEorpa, don Chomhairle, do Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus do Choiste na Réigiún.

Airteagal 19

Leasanna airgeadais an Aontais a chosaint

I gcás ina mbeidh tríú tír rannpháirteach sa Chlár de thoradh cinneadh faoi chomhaontú idirnáisiúnta nó de bhua aon ionstraim dlí eile, tabharfaidh an tríú tír na cearta agus an rochtain is gá don oifigeach údarúcháin atá freagrach, don Oifig Eorpach Frith-Chalaoise (OLAF) agus do Chúirt Iniúcháirí na hEorpa chun go bhféadfaidh gach ceann díobh a gcuid inniúlachtaí féin a fheidhmiú ar dhóigh chuimsitheach. I gcás OLAF, áireofar leis na cearta sin an ceart iniúchtaí a dhéanamh, seiceálacha agus iniúchtaí ar an láthair san áireamh, mar a bhforáiltear i Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 883/2013 maidir le hiniúchtaí arna ndéanamh ag OLAF.

An tarmligean a fheidhmiú

1. Is faoi réir na gcoinníollacha a leagtar síos san Airteagal seo a thugtar an chumhacht don Choimisiún chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh.
2. Déanfar an chumhacht chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh dá dtagraítear in Airteagal 9 agus Airteagal 17 a thabhairt don Choimisiún go dtí an 31 Nollaig 2028.
3. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle tarmligean na cumhachta dá dtagraítear in Airteagal 9 agus Airteagal 17 a chúlghairm aon tráth. Déanfaidh cinneadh chun cúlghairm a dhéanamh deireadh a chur le tarmligean na cumhachta atá sonraithe sa chinneadh sin. Gabhfaidh éifeacht leis an lá tar éis fhoilsiú an chinnidh in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* nó ar dháta is déanaí a shonrófar sa chinneadh. Ní dhéanfaidh sé difear do bhailíocht aon ghníomhartha tarmligthe atá i bhfeidhm cheana.
4. Roimh dó gníomh tarmligthe a ghlacadh, rachaidh an Coimisiún i mbun comhairliúcháin le saineolaithe arna n-ainmniú ag gach Ballstát i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar síos i gComhaontú Idirinstitiúideach an 13 Aibreán 2016 maidir le Reachtóireacht Níos Fearr.
5. A luaithe a ghlacfaidh sé gníomh tarmligthe, tabharfaidh an Coimisiún fógra, an tráth céanna, do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle faoi.
6. Ní thiocfaidh gníomh tarmligthe a ghlahtar de bhun Airteagal 9 agus Airteagal 17 i bhfeidhm ach amháin mura mbeidh aon agóid curtha in iúl ag Parlaimint na hEorpa ná ag an gComhairle laistigh de thréimhse dhá mhí tar éis fógra faoin ngníomh sin a thabhairt do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle nó más rud é, roimh dhul in éag na tréimhse sin, go mbeidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle araon tar éis a chur in iúl don Choimisiún nach ndéanfaidh siad aon agóid. Déanfar an tréimhse sin a fhadú dhá mhí ar thionscnamh Pharlaimint na hEorpa nó na Comhairle.

Airteagal 21

Nós imeachta coiste

1. I dtaca leis an gcuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(b), beidh coiste de chúnamh ag an gCoimisiún. Beidh an coiste sin ina choiste de réir bhrí Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.

I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.

2. I dtaca leis an gcuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(d)(i), beidh coiste de chúnamh ag an gCoimisiún. Beidh an coiste sin ina choiste de réir bhrí Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.

I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 4 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.

3. I dtaca leis an gcuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(e), beidh an Buancoiste um Plandaí, Ainmhithe, Bia agus Beatha, arna bhunú le Airteagal 58 de Rialachán (CE) Uimh. 178/2002, de chúnamh ag an gCoimisiún. Beidh an coiste sin ina choiste de réir bhrí Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.

I gcás ina bhfuiltear chun tuairim an choiste a fháil trí nós imeachta i scríbhinn, déanfar an nós imeachta sin a fhoirceannadh gan toradh más rud é, laistigh den teorainn ama leis an tuairim sin a thabhairt, go gcinneann cathaoirleach an choiste amhlaidh nó go n-iarrann tromlach simplí de chomhaltaí an choiste amhlaidh.

I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.

CAIBIDIL V

FORÁLACHA IDIRTHRÉIMHSEACHA AGUS CRÍOCHNAITHEACHA

Airteagal 22

Faisnéis, cumarsáid agus poiblíocht

1. Tabharfaidh faighteoirí cistithe ón Aontas aitheantas d'fhoinsé an chistithe ón Aontas agus áiritheoidh siad infheictheacht an chistithe (go háirithe nuair a bhíonn na gníomhaíochtaí agus a dtorthaí á bpoibliú) trí fhaisnéis ábhartha a sholáthar do shainghrúpaí éagsúla, lena n-áirítear na meáin agus an pobal.
2. Cuirfidh an Coimisiún chun feidhme gníomhaíochtaí faisnéise agus cumarsáide a bhaineann leis an gClár, agus a bhaineann le gníomhaíochtaí agus torthaí an Chláir. Leis na hacmhainní airgeadais arna leithdháileadh ar an gClár, rannchuideofar le cumarsáid chorpóraideach thosaíochtaí polaitiúla an Aontais freisin, a fhad a bhaineann siad sin leis na cuspóirí dá dtagraítear in Airteagal 3.
3. Déanfaidh an Coimisiún (Eurostat) gníomhaíochtaí faisnéise agus cumarsáide a bhaineann leis an gcuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(f) a chur chun feidhme, lena n-áirítear gníomhaíochtaí agus torthaí a bhaineann le staidreamh Eorpach a fhorbairt, a tháirgeadh agus a scaipeadh, i gcomhréir leis na prionsabail staidrimh a leagtar síos i Rialachán (CE) Uimh. 223/2009.

Airteagal 23

Aisghairm

Aisghairtear Rialacháin (AE) Uimh. 99/2013, (AE) Uimh. 1287/2013, (AE) Uimh. 254/2014, (AE) Uimh. 258/2014, (AE) Uimh. 652/2014 agus (AE) Uimh. 2017/826 le héifeacht ón 1 Eanáir 2021.

Airteagal 24

Forálacha idirthréimhseacha

1. Ní dhéanfaidh an Rialachán seo difear do leanúnachas ná do mhodhnú na mbeart lena mbaineann, go dtí go gcuirfear clabhsúr orthu, faoi Rialacháin (AE) Uimh. 99/2013, (AE) Uimh. 1287/2013, (AE) Uimh. 254/2014, (AE) Uimh. 258/2014, (AE) Uimh. 652/2014 agus (AE) 2017/826, a mbeidh feidhm acu fós maidir leis na tionscadail lena mbaineann go dtí go gcuirfear clabhsúr orthu.
2. Ina theannta sin, féadfaidh imchlúdach airgeadais an Chláir na speansais theicniúla agus riaracháin a chumhdach is gá chun an t-aistriú idir an Clár agus na bearta a glacadh faoi réamhtheachtaí an Chláir, arna leagan síos le gníomhartha a liostaítear i mír 1, a áirithiú.
3. Más gá, féadfar leithreasuithe a iontráil sa bhuiséad tar éis 2027 chun na speansais dá bhforáiltear in Airteagal 4(3) a chumhdach, ionas go mbeifear in ann na gníomhaíochtaí nach mbeidh curtha i gcrích faoin 31 Nollaig 2027 a bhainistiú.

Airteagal 25

Teacht i bhfeidhm

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh feidhm aige ón 1 Eanáir 2021. Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil,

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa

Thar ceann na Comhairle

An tUachtarán

An tUachtarán

IARSCRÍBHINN I

Gníomhaíochtaí incháilithe lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonracha dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(e)

Beidh na gníomhaíochtaí seo a leanas, lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonracha dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(e), incháilithe chun cistiú a fháil:

1. Bearta éigeandála tréidliachta agus fiteashláintíochta
 - 1.1. Bearta éigeandála tréidliachta agus fiteashláintíochta a bheidh le déanamh mar thoradh ar dhearbhu oifigiúil a fháil go bhfuil ceann de na galair ainmhithe nó de na zónóisí a liostaítear in Iarscríbhinn III ann nó lotnaidí plandaí ann, nó má tá baol díreach ann do stádas sláinte an duine, stádas sláinte ainmhithe nó stádas sláinte plandaí san Aontas.

Déanfar na bearta dá dtagraítear sa chéad mhír a chur chun feidhme láithreach agus beidh a gcur chun feidhme i gcomhréir leis na forálacha a leagtar síos i ndlí ábhartha an Aontais.

- 1.2. Maidir le héigeandálaí fiteashláintíochta, beidh na bearta seo a leanas le déanamh ag na Ballstáit i gcoinne ráig de lotnaidí i gceantar ar leith:
 - (a) bearta díothúcháin nó coisctheacha i gcoinne lotnaid choraintín de chuid an Aontais, arna ndéanamh ag údarás inniúil Ballstáit de bhun Airteagal 17 de Rialachán (AE) 2016/2031 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁶³ nó de bhun bhearta an Aontais arna nglacadh i gcomhréir le hAirteagal 28(1) nó (3) den Rialachán sin;

⁶³ Rialachán (AE) 2016/2031 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Deireadh Fómhair 2016 maidir le bearta cosantacha i gcoinne lotnaidí plandaí, lena leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 228/2013, Rialachán (AE) Uimh. 652/2014 agus Rialachán (AE) Uimh 1143/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Treoracha 69/464/CEE, 74/647/CEE, 93/85/CEE, 98/57/CE, 2000/29/CE, 2006/91/CE agus 2007/33/CE (IO L 317, 23.11.2016, lch. 4) ón gComhairle.

- (b) bearta díothúcháin nó coisctheacha i gcoinne lotnaide, nach liostaítear mar lotnaid choraintín de chuid an Aontais, arna ndéanamh ag údarás inniúil Ballstáit de bhun Airteagal 29(1), Airteagal 30(1) nó 30(4) de Rialachán (AE) 2016/2031 agus a d'fhéadfaí a cháiliú mar lotnaid choraintín de chuid an Aontais i gcomhréir leis na critéir dá dtagraítear sna hAirteagail sin den Rialachán sin;
- (c) bearta cosanta breise arna ndéanamh i gcoinne leathadh lotnaide, ar ghlac an tAontas bearta ina coinne cheana de bhun Airteagal 28(1) agus Airteagal 30(1) de Rialachán (AE) 2016/2031, seachas na bearta díothúcháin agus coisctheacha sin dá dtagraítear i bpointe (a) agus i bpointe (b) den phointe seo, i gcás ina bhfuil na bearta sin riachtanach chun an tAontas a chosaint ar leathadh breise na lotnaide sin.

1.3. D'fhéadfaí cistiú ón Aontas a chur ar fáil freisin do na bearta seo a leanas:

1.3.1. Bearta cosanta nó coisctheacha arna ndéanamh i gcás ina mbeadh baol díreach ann do stádas sláinte an Aontais de dheasca ceann de na galair ainmhithe agus zónóisí a liostaítear in Iarscríbhinn III a bheith ann nó a bheith ag forbairt ar chríoch tríú tír nó i mBallstát nó i dtíortha nó ar chríocha thar lear agus bearta cosanta, nó gníomhaíochtaí ábhartha eile, arna ndéanamh chun tacú le stádas sláinte plandaí san Aontas;

1.3.2. Bearta dá dtagraítear san Iarscríbhinn seo arna ndéanamh ag dhá Bhallstát nó níos mó a théann i ndlúthchomhar lena chéile chun ráig de ghalair ainmhithe nó lotnaidí plandaí a rialú;

1.3.3. Bunú stoc táirgí bitheolaíocha lena mbeartaítear na galair ainmhithe agus na zónóisí atá liostaithe in Iarscríbhinn III a rialú, i gcás ina measann an Coimisiún, ar iarraidh ó Bhallstát, gur gá na stoic sin a bhunú sa Bhallstát sin;

1.3.4. Bunú stoc táirgí bitheolaíocha nó ceannach dáileog vacsaíne dá bhféadfadh an tAontas a bheith i mbaol de dheasca ceann de na galair ainmhithe nó na zónóisí atá liostaithe in Iarscríbhinn III a bheith ann nó ag forbairt i dtríú tír nó i mBallstát.

1.4. Costais incháilithe

1.4.1. Bearta éigeandála tréidliachta

Na costais seo leanas, arna dtabhú ag na Ballstáit agus na bearta dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(e) á ndéanamh acu, féadfaidh siad cáiliú do chistiú faoin mír sin:

- (a) na costais a bhaineann le cúiteamh a thabhairt d'úinéirí ar luach a n-ainmhithe a maraíodh nó a dealaíodh, ach teoranta do luach margaidh na n-ainmhithe sin díreach sular maraíodh nó dealaíodh iad mura mbeadh an galar tar éis tionchar a imirt orthu;
- (b) costais maraithe nó dealaithe na n-ainmnithe agus na costais ghaolmhara iompair;
- (c) na costais a bhaineann le cúiteamh a thabhairt d'úinéirí ar luach a dtáirgí de bhunadh ainmhíoch a scriosadh, ach gan dul thar luach margaidh na dtáirgí sin díreach sular eascair aon amhras faoin ngalar nó sular dearbhaíodh an galar sin;
- (d) na costais a bhaineann le glanadh, dífheithidiú agus díghalrú na ngabháltas agus an trealamh, bunaithe ar eipidéimeolaíocht agus sainghnéithe na pataigine;
- (e) na costais a bhaineann le hiompar agus scriosadh ábhar éillithe beathúcháin agus, i gcás nach féidir an trealamh a dhíghalrú, na costais a bhaineann le scriosadh an trealamh sin;
- (f) na costais a bhaineann le ceannach, stóráil, riar nó dáileadh vacsaíní agus baoitú chomh maith le costais an ionclaithe féin, má chinneann an Coimisiún amhlaidh nó má údaraíonn an Coimisiún gníomhaíochtaí den sórt sin;
- (g) Costais iompair agus diúscartha conablach;
- (h) i gcásanna eisceachtúla agus cuí-réasúnaithe, costais a bhaineann le tástálacha séireolaíocha agus víreolaíocha chun faireachán a dhéanamh agus tástálacha réamhghluaisteacha i gcriosanna srianta agus aon chostais eile a bhfuil gá leo chun an galar a dhíothú.

1.4.2. Bearta éigeandála fiteashláintíochta

Na costais seo a leanas, arna dtabhú ag na Ballstáit agus na bearta dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(e) á ndéanamh acu, féadfaidh siad cáiliú do dheontais faoin Airteagal sin:

- (a) costais an phearsanra, gan aird ar a stádas, a bhfuil baint dhíreach aige leis na bearta, mar aon leis na costais a bhaineann le trealamh, tomhaltáin agus aon ábhair riachtanacha eile a ghlacadh ar cíós, agus na costais a bhaineann le táirgí cóireála, sampláil agus tástálacha saotharlainne;
- (b) na costais a bhaineann le conarthaí seirbhíse le tríú páirtithe chun cuid de na bearta a fhorfheidhmiú;
- (c) na costais a bhaineann le cúiteamh a thabhairt do na hoibreoirí nó d'úinéirí lena mbaineann as plandaí, táirgí plandaí agus ábhair eile a chóireáil, a scriosadh agus ansin as fáil réidh leo, agus as áitreabh, talamh, uisce, ithir, meáin fáis, áiseanna, innealra agus trealamh a ghlanadh agus a dhíghalrú;
- (d) costais cúitimh leis na húinéirí atá buartha faoi luach na bplandaí scriosta, na dtáirgí plandaí nó rudaí eile faoi réir na mbeart dá dtagraítear in Airteagal 17, in Airteagal 28(1), in Airteagal 29(1) agus in Airteagal 30(1) de Rialachán 2016/2031, teoranta do luach margaidh na bplandaí, na dtáirgí plandaí agus na rudaí eile sin amhail mura ndearna na bearta sin difear dóibh; déanfar an luach tarrthála, más ann, a asbhaint as an gcúiteamh; agus
- (e) i gcásanna eisceachtúla agus cuí-réasúnaithe, na costais arna dtabhú agus bearta riachtanacha á ndéanamh seachas iad siúd dá dtagraítear i bpointe (a) go pointe (d).

Ní bheidh an cúiteamh le húinéirí dá dtagraítear i bpointe (d) incháilithe ach amháin má táthar tar éis na bearta a chur i gcrích faoi mhaoirsiú an údaráis inniúil.

2. Cláir tréidliachta agus fiteashláintíochta bhliantúla agus ilbhliantúla

2.1. Maidir le cláir tréidliachta agus fiteashláintíochta bhliantúla agus ilbhliantúla chun galair ainmhithe agus zónóisí atá liostaithe in Iarscríbhinn III agus lotnaidí plandaí a dhíothú, a rialú agus faireachán a dhéanamh orthu, ní mór iad a chur chun feidhme i gcomhréir leis na forálacha a leagtar síos sa dlí ábhartha de chuid an Aontais.

Sa chlár oibre dá dtagraítear in Airteagal 16, leagfar amach na coinníollacha ar a mbeidh na gníomhaíochtaí incháilithe chun cistiú a fháil.

Déanfar cláir a chur faoi bhráid an Choimisiúin faoin 31 Bealtaine den bhliain roimh an tréimhse cur chun feidhme a bheartaítear.

Cuirfidh an Coimisiún na nithe seo a leanas in iúl do na Ballstáit faoin 30 Samhain gach bliain:

- (a) liosta de na cláir náisiúnta a bheidh formheasta go teicniúil agus molta do chómhaoiniú;
- (b) an méid sealadach a leithdháilfear ar gach clár;
- (c) leibhéal sealadach uasta ranníocaíocht airgeadais an Aontais le gach clár; agus
- (d) aon choinníollacha sealadacha a bhféadfaidh ranníocaíocht airgeadais an Aontais a bheith faoina réir.

Déanfaidh an Coimisiún na cláir náisiúnta agus an cistiú gaolmhar a fhormheas faoin 31 Eanáir gach bliain trí bhíthin comhaontú deontais maidir leis na bearta arna gcur chun feidhme agus na costais arna dtabhú.

Tar éis do na tairbhíthe na tuarascálacha idirmheánacha a chur isteach faoin 31 Lúnasa de bhliain an chur chun feidhme, féadfaidh an Coimisiún, más gá, na comhaontuithe maidir le deontas a thabhairt a leasú i ndáil leis an tréimhse incháilitheachta ina iomláine.

2.1a. Costais incháilithe

2.1a.1. Na costais seo a leanas, arna dtabhú ag na Ballstáit, agus na cláir náisiúnta tréidliachta á gcur chun feidhme acu, féadfaidh siad cáiliú do chomhaoiniú ón Aontas:

- (a) na costais a bhaineann le sampláil ainmhithe;

- (b) na costais a bhaineann le tástálacha a dhéanamh, ar choinníoll nach mbeidh níos mó ná an méid seo a leanas i gceist leis sin:
 - (i) costais na dtrealamh tástála, na n-imoibrithe agus na dtomhaltán atá inaitheanta agus a úsáidtear go speisialta chun na tástálacha sin a dhéanamh;
 - (ii) costais an phearsanra, gan aird ar a stádas, a bhfuil baint dhíreach aige le déanamh na dtástálacha;
- (c) na costais a bhaineann le cúiteamh a thabhairt d'úinéirí ar luach a n-ainmhithe a maraíodh nó a dealaíodh, ach teoranta do luach margaidh na n-ainmhithe sin díreach sular maraíodh nó dealaíodh iad mura mbeadh an galar tar éis tionchar a imirt orthu;
- (d) costais maraithe nó dealaithe na n-ainmhithe;
- (e) na costais a bhaineann le cúiteamh a thabhairt d'úinéirí ar luach a dtáirgí de bhunadh ainmhíoch a scriosadh, ach gan dul thar luach margaidh na dtáirgí sin díreach sular eascair aon amhras faoin ngalar nó sular dearbhaíodh an galar sin;
- (f) na costais a bhaineann le ceannach, stóráil, ionaclú, riar nó dáileadh dáileog vacsaíne nó vacsaíní agus baoití a úsáidtear do na cláir;
- (g) na costais a bhaineann le glanadh, dífheithidiú agus díghalrú an ghabháiltais agus an trealamh, bunaithe ar eipidéimeolaíocht agus sainghnéithe na pataigine; agus
- (h) i gcásanna eisceachtúla agus cuí-réasúnaithe, na costais arna dtabhú agus bearta riachtanacha á ndéanamh seachas iad siúd dá dtagraítear i bpointe (a) go pointe (g).

Chun críocha phointe (c) den chéad mhír, bainfear luach tarrthála na n-ainmhithe, má tá a leithéid ann, den chúiteamh.

Chun críocha phointe (d) den chéad mhír, bainfear luach tarrthála uibheacha teaschóireáilte nach bhfuil gortha den chúiteamh.

2.1a.2. Na costais seo a leanas, arna dtabhú ag na Ballstáit, agus na cláir fiteasláintíochta náisiúnta á gcur chun feidhme acu, féadfaidh siad cáiliú do chomhaoiniú ón Aontas:

- (a) na costais a bhaineann le sampláil;
- (aa) costais do scrúduithe amhairc;
- (b) na costais a bhaineann le tástálacha a dhéanamh, ar choinníoll nach mbeidh níos mó ná an méid seo a leanas i gceist leis sin:
 - (i) costais na dtrealamh tástála, na n-imoibrithe agus na dtomhaltán atá inaitheanta agus a úsáidtear go speisialta chun na tástálacha sin a dhéanamh;
 - (ii) costais an phearsanra, gan aird ar a stádas, a bhfuil baint dhíreach aige le déanamh na dtástálacha;
- (c) costais an phearsanra, gan aird ar a stádas, a bhfuil baint dhíreach aige leis na bearta, mar aon leis na costais a bhaineann le trealamh, tomhaltáin agus aon ábhair riachtanacha eile a ghlacadh ar cíós, agus na costais a bhaineann le táirgí cóireála, sampláil agus tástálacha saotharlainne;
- (d) na costais a bhaineann le conarthaí seirbhíse le tríú páirtithe chun cuid de na bearta a fhorfheidhmiú;
- (e) na costais a bhaineann le cúiteamh a thabhairt do na hoibreoirí nó d'úinéirí lena mbaineann as plandaí, táirgí plandaí agus ábhair eile a chóireáil, a scriosadh agus ansin as fáil réidh leo, agus as áitreabh, talamh, uisce, ithir, meáin fáis, áiseanna, innealra agus trealamh a ghlanadh agus a dhíghalrú;
- (f) costais cúitimh leis na húinéirí atá buartha faoi luach na bplandaí scriosta, na dtáirgí plandaí nó rudaí eile faoi réir na mbeart dá dtagraítear in Airteagal 17, in Airteagal 28(1), in Airteagal 29(1) agus in Airteagal 30(1) de Rialachán 2016/2031, teoranta do luach margaidh na bplandaí, na dtáirgí plandaí agus na rudaí eile sin amhail mura ndearna na bearta sin difear dóibh; déanfar an luach tarrthála, más ann, a asbhaint as an gcúiteamh; agus

- (g) i gcásanna eisceachtúla agus cuí-réasúnaithe, na costais, arna dtabhú agus bearta riachtanacha á ndéanamh, seachas iad siúd dá dtagraítear i bpointe (a) go pointe (f).

Ní bheidh an cúiteamh le húinéirí dá dtagraítear i bpointe (f) incháilithe ach amháin má táthar tar éis na bearta a chur i gcrích faoi mhaoirsiú an údaráis inniúil.

- 2.2. I gcás ina mbriseann ceann de na galair ainmhithe nó de na zónóisí atá liostaithe in Iarscríbhinn III amach nó i gcás ina bhfuil ceann acu ag forbairt, agus gur dóigh dóibh stádas sláinte an Aontais a chur i mbaol, agus chun an tAontas a chosaint ar thabhairt isteach ceann de na galair nó de na zónóisí sin, nó má tá gá le bearta cosanta chun tacú le stádas sláinte plandaí an Aontais, féadfaidh na Ballstáit bearta a áireamh ina gcláir náisiúnta a chuirfear chun feidhme i gcríocha tríú tíortha i gcomhar le húdaráis na dtíortha sin. Faoi na coinníollacha céanna agus chun na críocha céanna, féadfar cistiú ón Aontas a bhronnadh go díreach ar údaráis inniúla tríú tíortha.
- 2.3. Maidir le cláir fhiteashláintíochta, féadfar cistiú ón Aontas a bhronnadh ar Bhallstáit do na bearta seo a leanas:
- (a) suirbhéanna, thar thréimhsí sonracha, chun seiceáil a dhéanamh maidir leis an méid seo a leanas ar a laghad:
- láithreach aon lotnaide coraintín de chuid an Aontais, agus comharthaí nó siomptóim aon lotnaide atá faoi réir na mbeart dá dtagraítear in Airteagal 29 de Rialachán (AE) 2016/2031 nó faoi réir bearta arna nglacadh de bhun Airteagal 30(1) den Rialachán sin, de bhun Airteagal 22(1) de Rialachán (AE) 2016/2031 nó, i gcás inarb infheidhme de bhun Airteagal 47 go hAirteagal 77 de Rialachán (AE) 2017/625;
 - lotnaidí tosaíochta de bhun Airteagal 24(1) de Rialachán (AE) 2016/2031;

- (b) suirbhéanna, i rith tréimhsí ama ar leith, ag seiceáil, ar a laghad, láithreach aon lotnaide, seachas na lotnaidí dá dtagraítear i bpointe (a), a d'fhéadfadh a bheith ina riosca arna theacht chun cinn don Aontas, agus a mbeadh tionchar suntasach ar chríoch an Aontais dá dtabharfaí isteach í nó dá leathfaí í;
- (c) bearta díothúcháin nó coisctheacha i gcoinne lotnaid choraintín de chuid an Aontais, arna ndéanamh ag údarás inniúil Ballstáit de bhun Airteagal 17 de Rialachán (AE) 2016/2031 nó de bhun bhearta an Aontais arna nglacadh i gcomhréir le hAirteagal 28(1) nó (3) den Rialachán sin;
- (d) bearta díothúcháin nó coisctheacha i gcoinne lotnaide, nach liostaítear mar lotnaid choraintín de chuid an Aontais, arna ndéanamh ag údarás inniúil Ballstáit de bhun Airteagal 29(1), Airteagal 30(1) nó Airteagal 30(4) de Rialachán (AE) 2016/2031 agus a d'fhéadfaí a cháiliú mar lotnaid choraintín de chuid an Aontais i gcomhréir leis na critéir dá dtagraítear sna hAirteagail sin den Rialachán sin;
- (e) bearta cosanta breise arna ndéanamh i gcoinne leathadh lotnaide, ar ghlac an tAontas bearta ina coinne cheana de bhun Airteagal 28(1) agus Airteagal 30(1) de Rialachán (AE) 2016/2031, seachas na bearta díothúcháin agus coisctheacha sin dá dtagraítear i bpointe (c) agus (d) den phointe seo agus na bearta srianta dá dtagraítear i bpointe (f) den phointe seo, i gcás ina bhfuil na bearta sin riachtanach chun an tAontas a chosaint ar leathadh breise na lotnaide sin;
- (f) bearta chun lotnaid, ar ghlac an tAontas bearta srianta ina coinne cheana de bhun Airteagal 28(2) de Rialachán (AE) 2016/2031 nó Airteagal 30(3) den Rialachán sin, a shrianadh laistigh de limistéar inmhíolaithe nach féidir an lotnaid a dhíothú uaidh, i gcás ina mbeidh na bearta sin riachtanach chun an tAontas a chosaint ar leathadh breise na lotnaide sin.

Cinnfear leis an gclár oibre dá dtagraítear in Airteagal 16 liosta na lotnaidí plandaí a bheidh le cumhdach faoi na bearta sin.

2a. Féadfar cistiú ón Aontas a bhronnadh ar Bhallstáit le cláir fíteashláintíochta a chur chun feidhme chun lotnaidí a rialú sna réigiúin is forimeallaí den Aontas dá dtagraítear in Airteagal 355(1) CFAE a eisiatar ó raon feidhme críochach Rialachán (AE) 2016/2031, i gcomhréir leis na cuspóirí atá leagtar amach in Airteagal 24 de Rialachán (AE) Uimh. 228/2013 (cláir do na réigiúin is forimeallaí'). Bainfidh na cláir sin le gníomhaíochtaí is gá a dhéanamh lena áirithiú go ndéanfar na rialacha, cibé acu rialacha an Aontais nó rialacha náisiúnta iad, maidir le lotnaidí a rialú atá i bhfeidhm sna réigiúin sin a chur chun feidhme i gceart.

3. Gníomhaíochtaí chun tacú le leas ainmhithe a fheabhsú.
4. Saotharlanna tagartha an Aontais dá dtagraítear in Airteagail 92, Airteagal 95 agus Airteagal 97 de Rialachán (AE) 2017/625, agus lárionaid tagartha an Aontais dá dtagraítear in Airteagal 29 de Rialachán (AE) 2016/2012.
- 4a. Creidiúnú a fháil maidir le modhanna tástála agus diagnóiseacha ag saotharlanna tagartha náisiúnta sláinte plandaí go ceann uastréimhse trí bliana tar éis ainmniú shaotharlann tagartha an Aontais nó ainmniú an limistéir shonraigh.
5. Cláir chomhordaithe rialaithe agus bailiú faisnéise agus sonraí, dá dtagraítear in Airteagal 112 de Rialachán (AE) 2017/625.
6. Gníomhaíochtaí chun dramhaíl bia a chosc agus calaois bhia a chomhrac.
7. Gníomhaíochtaí lena dtacaítear le cleachtais inbhuanaithe táirgthe agus tomhaltais bia.
8. Bunachair sonraí agus córais bainistíochta faisnéise ríomhairithe atá riachtanach chun an reachtaíocht a bhaineann leis an gcuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(e) a chur chun feidhme go héifeachtach agus go héifeachtúil agus ar cruthaíodh go bhfuil breisluach ag baint leo don Aontas ina iomláine.
9. Foireann na n-údarás inniúil atá freagrach as rialuithe oifigiúla a oiliúint, chomh maith le páirtithe eile a bhfuil baint acu le galair ainmnithe nó lotnaidí plandaí a bhainistiú agus/nó a chosc, dá dtagraítear in Airteagal 130 de Rialachán (AE) 2017/625.

10. Speansais taistil, lóistín agus speansais chothaithe laethúla arna dtabhú ag saineolaithe na mBallstát de bhrí gur iarr an Coimisiún orthu cuidiú lena shaineolaithe féin, de réir mar a fhoráiltear in Airteagal 116(4) agus in Airteagal 120(4) de Rialachán (AE) 2017/625.
11. Obair theicniúil agus eolaíoch, lena n-áirítear staidéir agus gníomhaíochtaí comhordúcháin, ar obair í is gá a dhéanamh lena áirithiú go gcuirfear an reachtaíocht chun feidhme i gceart sa réimse a bhaineann leis an gcuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(e) agus go gcuirfear an reachtaíocht sin in oiriúint d'fhorbairtí eolaíocha, teicneolaíocha agus sochaíocha.
12. Gníomhaíochtaí arna ndéanamh ag na Ballstáit nó ag eagraíochtaí idirnáisiúnta a bhfuil sé mar aidhm lena bhfeidhmiú an cuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(e) a bhaint amach mar thacú le forbairt agus cur chun feidhme na rialacha a bhaineann leis an gcuspóir sin.
13. Tionscadail arna n-eagrú ag Ballstát amháin nó níos mó chun cur chun feidhme éifeachtúil an chuspóra sonraigh dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(e) a fheabhsú, trí úsáid a bhaint as teicnící agus prótacail nuálacha.
14. Tacaíocht do thionscnaimh faisnéise agus tionscnaimh ardaithe feasachta ag an Aontas agus ag na Ballstáit a bhfuil sé mar aidhm acu cleachtais fheabhsaithe, chomhlíontacha agus inbhuanaithe táirgthe agus tomhaltais bia a áirithiú, lena n-áirítear gníomhaíochtaí coisctheacha i ndáil le dramhbhia agus calaois bhia, chomh maith le tionscnaimh eile lena gcuirtear le hardleibhéal sláinte plandaí agus ainmhithe agus ardleibhéal sábháilteacht bia agus beatha, laistigh de chur chun feidhme na rialacha i réimse an chuspóra sonraigh dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(e).
15. Bearta arna ndéanamh chun sláinte an duine, ainmhithe agus plandaí agus leas ainmhithe a chosaint, arna gcur chun feidhme ar ainmhithe, táirgí ainmhíocha, plandaí, táirgí plandaí agus réada ábhartha eile a thagann isteach ó thríú tíortha ag teorainn de chuid an Aontais.

IARSCRÍBHINN II

Gníomhaíochtaí incháilithe lena gcuirfear chun feidhme an cuspóir sonracha dá dtagraítear in Airteagal 3(2)(f)

Tá faisnéis staidrimh ardcháilíochta, inchomparáide agus iontaofa faoin staid eacnamaíoch, shóisialta, chríochach agus chomhshaoil san Aontas de dhíth chun beartais an Aontais a chur chun feidhme. Ina theannta sin, le staidreamh Eorpach tugtar an deis do shaoránaigh Eorpacha an próiseas daonlathach agus an díospóireacht maidir le staid reatha agus todhchaí an Aontais a thuiscint agus páirt a ghlacadh iontu.

Maille le Rialachán (CE) Uimh. 223/2009 maidir le Staidreamh Eorpach, agus go háirithe maidir leis an tagairt do neamhspleáchas gairmiúil na n-institiúidí staidrimh agus na prionsabail staidrimh eile a leagtar síos in Airteagal 2 de Rialachán (CE) Uimh. 223/2009, cuirtear ar fáil leis an gClár an creat foriomlán maidir le forbairt, táirgeadh agus scaipeadh staidrimh Eorpaigh don tréimhse 2021-2027. Déantar staidreamh Eorpach a fhorbairt, a tháirgeadh agus a scaipeadh faoin gcreat sin agus i gcomhréir le prionsabail Chód Cleachtais an Staidrimh Eorpaigh agus critéir cháilíochta de réir Airteagal 12(1) de Rialachán (CE) Uimh. 223/2009 trí dhlúthchomhar comhordaithe laistigh den Chóras Staidrimh Eorpach (CSE).

Cuireann staidreamh arna fhorbairt, arna tháirgeadh agus arna scaipeadh faoin gcreat sin le cur chun feidhme bheartais an Aontais, mar a leagtar amach in CFAE agus mar a léirítear tuilleadh i dtosaíochtaí straitéiseacha an Choimisiúin.

Leis an gclár ilbhliantúil seo, díríonn CSE ar a sheasamh ar thús cadhnaíochta i réimse an staidrimh a choinneáil agus a shíneadh. Déanfaidh an Coimisiún, agus na cláir oibre bhliantúla á n-ullmhú aige, socrú tosaíochtaí éifeachtach agus athbhreithniú bliantúil agus tuarascáil bhliantúil a áirithiú maidir le tosaíochtaí staidrimh. Beidh sé mar aidhm ag na cláir oibre bhliantúla leis sin a áirithiú go bhféadfar na staidrimh Eorpacha a tháirgeadh faoi chuimsiú na n-acmhainní a bheidh ar fáil ar an leibhéal náisiúnta agus ar leibhéal an Aontais.

Féachtar ar an taighde agus nuálaíocht leanúnach mar phríomhspreagthaí chun cúrsaí staidrimh san Eoraip a nuachóiriú agus feabhas a chur ar cháilíocht an staidrimh Eorpaigh. Dá bhrí sin, is ceart do chur chun feidhme an chláir ilbhliantúil seo infheistiú suntasach a dhéanamh chun gníomhaíochtaí a mhéadú ó scála maidir le modhanna agus na modheolaíochtaí nua a fhorbairt chomh maith le féachaint ar fhoinsí nua sonraí chun staidreamh a tháirgeadh.

Agus an cuspóir sonrach dá dtagraítear in **Airteagal 3(2)(f)** á chur chun feidhme, déanfar na gníomhaíochtaí seo a leanas:

An tAontas Eacnamaíoch agus Airgeadaíochta, Domhandú agus Trádáil

- staidreamh ardcháilíochta inchomparáide a sholáthar lena gcuirfear bonn faoin Nós Imeachta um Easnamh Iomarcach agus faoi thimthriall bliantúil an Aontais i ndáil le faireachán agus treoir eacnamaíoch;
- na Príomhtháscairí Eacnamaíocha Eorpacha a sholáthar agus, i gcás inar gá, a fheabhsú;
- staidreamh agus treoir maidir le modheolaíocht a sholáthar i ngeall le láimhseáil staidrimh na n-ionstraimí infheistíochta agus buiséadacha agus iad ag tacú le cóineasú eacnamaíoch, cobhsaíocht airgeadais agus cruthú post;
- staidreamh a chur ar fáil chun críocha acmhainní dílse agus luach saothair agus pinsin fhoireann an Aontais;
- tomhas níos fearr a dhéanamh ar thrádáil earraí, agus malartú micreashonraí laistigh de CSE mar thacú leis, trádáil seirbhísí, infheistíocht dhíreach choigríche, slabhraí luacha domhanda agus tionchar an domhandaithe ar gheilleagair an Aontais;
- infhaighteacht sonraí agus an deis staidreamh a tháirgeadh a fhiosrú lena gcuirfear bonn faoin gClár Tacaíochta um Athchóiriú.

An Margadh Aonair, Nuálaíocht agus Claochlú Digiteach

- staidreamh ardcháilíochta iontaofa a chur ar fáil don Mhargadh Aonair agus do réimsí tábhachtacha nuálaíochta agus taighde;
- tuilleadh staidrimh a chur ar fáil atá níos tráthúla maidir leis an ngeilleagar comhroinnte agus tionchar an digitithe ar ghnó agus ar shaoránaigh na hEorpa;
- infhaighteacht sonraí agus fiosrú a dhéanamh maidir le deis staidreamh a tháirgeadh don Phlean Gníomhaíochta Eorpach um Chosaint.

An ghné shóisialta den Eoraip

- staidreamh ardcháilíochta tráthúla iontaofa a sholáthar chun tacú le Colún Eorpach na gCeart Sóisialta, le Beartas Sóisialta an Aontais agus le beartais shóisialta eile an Aontais;
- staidreamh a sholáthar a bhaineann le Coinbhinsiún na Náisiún Aontaithe ar Chearta Daoine atá faoi Mhíchumas;
- staidreamh a fheabhsú maidir le himirce, go háirithe i ndáil le cás agus lánpháirtiú na n-imirceach agus riachtanais oideachais agus leibhéil cháilíochta iarrthóirí tearmainn;
- cláir nuachóirithe Daonáirimh agus Áirimh Tithíochta a fhorbairt do na blianta tar éis 2021 chomh maith le staidreamh daonra;
- staidreamh maidir leis an aosú agus meastacháin daonra a sholáthar mar thaca le beartais maidir le sochaí atá ag dul in aois;
- infhaighteacht sonraí agus an deis staidreamh a tháirgeadh a fhiosrú sna réimsí seo a leanas:
 - staidreamh maidir le foréigean ar bhonn inscne;
 - cuntais satailíte maidir le scileanna;
- saincheisteanna modheolaíochta agus eile a fhiosrú tuilleadh maidir le hobair neamhdhearbhaithe chun tacú leis an Ardán Eorpach chun dul i ngleic le hobair neamhdhearbhaithe.

Forbairt inbhuanaithe, Acmhainní Nádúrtha agus an Comhshaol

- faireachán a dhéanamh ar an dul chun cinn i dtreo na Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe (SFInna);
- tuilleadh forbartha ar staidreamh a thacaíonn leis an Straitéis Fuinnimh agus leis an ngeilleagar ciorclach;
- staidreamh agus táscairí tábhachtacha a sholáthar maidir leis an gcomhshaol, lena n-áirítear i dtaca le dramhaíl, uisce, bithéagsúlacht, foraoisí, úsáid talún agus cumhdach talún agus cuntais eacnamaíocha chomhshaoil;
- staidreamh iompair lastais agus iompair phaisinéirí a sholáthar chun tacú le beartais an Aontais agus
- táscairí breise a fhorbairt chun faireachán a dhéanamh ar an idirmhódúlacht agus ar an aistriú módach i dtreo modhanna iompair nach bhfuil chomh díobhálach céanna don chomhshaol;
- sonraí tráthúla ábhartha a sholáthar chun freastal ar riachtanais an Chomhbheartais Talmhaíochta, an Chomhbheartais Iascaigh agus na mbeartas a bhaineann leis an gcomhshaol, le slándáil bia agus le leas ainmhithe;
- infhaighteacht sonraí agus an deis staidreamh a tháirgeadh a fhiosrú sna réimsí seo a leanas:
 - staidreamh chun tacú le straitéis an Aontais i leith plaisteach;
 - staidreamh maidir leis an aeráid.

Comhtháthú Eacnamaíoch, Sóisialta agus Críochach

- táscairí tráthúla agus cuimsitheacha staidrimh a sholáthar maidir le réigiúin, lena n-áirítear na réigiúin is forimeallaí san Aontas, cathracha agus ceantair thuaithe an Aontais chun faireachán agus meastóireacht a dhéanamh ar a éifeachtúil is atá beartais um fhorbairt chríochach agus chun meastóireacht a dhéanamh ar thionchair chríochacha beartais earnálacha;
- níos mó úsáide a bhaint, de réir a chéile, as sonraí geospásúla agus bainistíocht faisnéise geospásúla a chomhtháthú agus a phríomhshruthú go córasach i dtáirgeadh staidrimh;
- infhaighteacht sonraí agus fiosrú a dhéanamh maidir le deis staidreamh a tháirgeadh i dtaca leis an méid seo a leanas:
 - táscairí maidir le frithsciúradh airgid;
 - táscairí maidir leis an gcomhrac in aghaidh mhaoiniú na sceimhlitheoireachta;
 - staidreamh póilíneachta agus slándála.

Staidreamh Eorpach agus a luachanna a chur in iúl ar bhealach níos fearr agus iad a chur chun cinn mar fhoinsí iontaofa chun dul i ngleic leis an mbréagaisnéis

- staidreamh Eorpach a chur chun cinn go córasach mar fhoinse iontaofa faisnéise agus lucht seiceála fíricí, taighdeoirí agus údaráis phoiblí a éascú lena úsáid chun dul i ngleic leis an mbréagaisnéis;
- an t-idirphlé reatha le húsáideoirí a fheabhsú chun luach an staidrimh Eorpaigh a chur chun cinn agus chun dlúthfhaireachán a dhéanamh ar riachtanas agus sásamh na n-úsáideoirí sin;
- é a dhéanamh níos éasca d'úsáideoirí rochtain a fháil ar staidreamh agus é a thuiscint, lena n-áirítear trí amharcléirithe tharraingteacha agus idirghníomhacha a sholáthar chomh maith le seirbhísí níos oiriúnaithe ar nós sonraí ar éileamh, agus anailísíocht féinseirbhíse;
- gníomhaíochtaí a leagan amach chun cuidiú le hoideachas a chur ar úsáideoirí gairmiúla, ar shaoránaigh agus ar dhaoine óga agus chun litearthacht staidrimh a mhéadú;
- tuilleadh forbartha agus faireacháin a dhéanamh ar an gcreat dearbhaithe cáilíochta do staidreamh Eorpach, lena n-áirítear trí athbhreithnithe píaraí ar a mhéid is atá Cód Cleachtais an Staidrimh Eorpaigh á chomhlíonadh ag na Ballstáit;
- rochtain a sholáthar ar mhicreashonraí chun críocha taighde, i gcomhréir le hAirteagal 23 de Rialachán (CE) Uimh 223/2009, agus na caighdeáin is airde a chosaint ag an am céanna i dtaca le cosaint sonraí agus rúndacht staidrimh.

Fómhar na réabhlóide sonraí a bhaint agus bogadh go staidreamh iontaofa cliste

- méadú ar shaothrú foinsí nua sonraí digiteacha i dtimpeallacht ilfhoinseach agus dúshraith an staidrimh iontaofa a bhunú chun staidreamh nua a tháirgeadh gar d'fhíor-am le halgartaim iontaofa atá oiriúnach don fheidhm;
- bealaí nua cuir chuige a fhorbairt chun úsáid a bhaint as sonraí atá faoi sheilbh phoiblí trí ghlacadh le ríomh a chosnaíonn an phríobháideacht agus modhanna ríomha slána ilpháirtí;
- taighde agus nuálaíocht cheannródaíoch i staidreamh oifigiúil a chur chun cinn, lena n-áirítear trí úsáid a bhaint as líonraí comhoibríocha agus trí Chláir Oiliúna a sholáthar ar Staidreamh Eorpach.

Comhpháirtíochtaí leathnaithe agus comhar staidrimh

- an chomhpháirtíocht CSE agus an comhar leis an gCóras Eorpach Banc Ceannais a neartú;
 - comhpháirtíochtaí a chothú le sealbhóirí sonraí poiblí agus príobháideacha agus le hearnáil na teicneolaíochta le rochtain ar shonraí chun críocha staidrimh a éascú, chomh maith le sonraí ó ilfhoinsí a chomhtháthú agus úsáid na teicneolaíochtaí is déanaí;
 - comhar le taighde agus leis an lucht acadúil a fheabhsú, go háirithe maidir le foinsí nua sonraí a úsáid, anailísíocht sonraí, agus cur chun cinn na litearthachta staidrimh;
 - leanúint den comhar le heagraíochtaí idirnáisiúnta agus tríú tíortha chun tairbhe staidrimh oifigiúil domhanda.
-

IARSCRÍBHINN III

Liosta galar ainmhithe agus zónóisí

- (1) Galair ainmhithe dá dtagraítear in Airteagal 5(1), in Airteagal (9)(1)(a),(b) agus (c) agus in Airteagal 28 de Rialachán (AE) 2016/429;
 - (2) Zónóisí agus ar oibreáin zónóiseacha dá dtagraítear i Rialachán (CE) Uimh. 2160/2003 agus in Treoir 2003/99/CE;
 - (3) Einceifileapaití spúinseacha in-tarchurtha dá dtagraítear i Rialachán (CE) Uimh. 999/2001.
-

IARSCRÍBHINN IV

Táscairí

Cuspóir	Táscaire
Cuspóirí arna leagan síos in Airteagal 3(2)(a)	1 - Líon na ngearán nua agus cásanna neamhchomhlíonta i dtaca le saorghluaiseacht earraí agus seirbhísí, chomh maith le reachtaíocht an Aontais maidir le soláthar poiblí. 2 - Innéacs Srianachta na Trádála Seirbhísí. 3 - Líon na gcuartheanna ar thairseach An Eoraip Agatsa. 4 - Líon na bhfeachtas comhpháirteach um fhaireachas margaidh.
Cuspóirí arna leagan síos in Airteagal 3(2)(b)	1 - Líon na FBManna a fhaigheann tacaíocht 2 - Líon na gcomhlachtaí ar tacaíodh leo agus a bhfuil comhpháirtíochtaí gnó curtha i gcrích acu.
Cuspóirí arna leagan síos in Airteagal 3(2)(c) (i) (ii)	1 - An sciar de chaighdeán Eorpacha arna gcur chun feidhme ag Ballstáit mar chaighdeán náisiúnta as méid iomlán na gcaighdeán Eorpach atá gníomhach. 2 - Céatadán na gcaighdeán idirnáisiúnta um thuairisciú airgeadais agus iniúchóireacht arna bhformhuiniú ag an Aontas.
Cuspóirí arna leagan síos in Airteagal 3(2)(d) (i) (ii)	1 - Innéacs dhálaí na dtomhaltóirí. 2 - Líon na bpáipéar seasaimh agus na bhfreagairtí ar chomhairliúcháin phoiblí i réimse na seirbhísí airgeadais ó thairbhíthe.
Cuspóirí arna leagan síos in Airteagal 3(2)(e)	1 - Líon na gclár náisiúnta tréidliachta agus fiteashláintíochta a cuireadh chun feidhme.
Cuspóirí arna leagan síos in Airteagal 3(2)(f)	1- Tionchar an staidrimh arna fhoilsiú ar an idirlíon: líon na dtráchtanna ar an idirlíon agus líon na dtuairimí dearfacha/diúltacha.